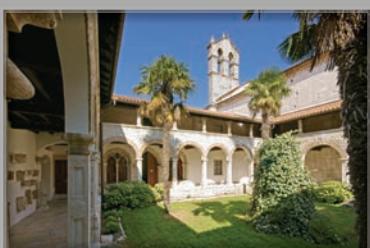
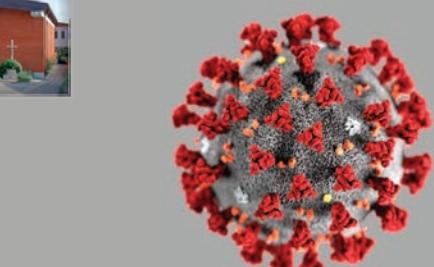

fraternitas

GLASILO HRVATSKE PROVINCije SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

KORONA-DVOBROJ

Br. 1-2/2021

kazalo

<i>Uvodno slovo</i>			
NJEŽAN OTAC PUN LJUBAVI	3	ŠIBENSKA OTKRIĆA	25
PERSONALNE PROMJENE I DOGAĐAJI	4	GRADONAČELNIK	
		NA SVETOME DUHU	25
<i>Sveta Stolica</i>		SVEČANA PROSLAVA STEPINČEVA	
PAPINA PORUKA ZA DAN ZVANJA	5	U SPLITU	26
25 GODINA POBUDNICE		KORIZMENE ISKRICE	26
O REDOVNIŠTVU	7	USKRSNI PONEDJELJAK U MOLVAMA .	27
ZAGREB: UZ DAN POSVEĆENOGLA		IMENDANI – DVOSTRUKA FEŠTA . . .	28
ŽIVOTA	9	DUHOVSKI PONEDJELJAK	
SUSRET HBK I HRK U KARLOVCU	10	U MOLVAMA	28
		150. OBLJETNICA ROĐENJA	
<i>Iz našega Reda</i>		BISKUPA MILETE	29
KARDINAL GAMBETTI		UKRATKO	29
GENERALNI VIKAR		ZNAKOVITE DONACIJE	
VATIKANSKE DRŽAVE	11	PUČKOJ KUHINJI	31
ZAHVALA MONS. KMETECA	11	NAŠI ZLATOMISNICI	31
GENERALNI ASISTENT		NAJAVA: REDOVNI PROVINCJSKI	
NADBISKUP U TEHERANU	12	KAPITUL 2022.	32
RED DOBIO NOVOG BISKUPA	13		
NAŠ SUBRAT GENERALNI TAJNIK		<i>Naši mladi</i>	
MISIJSKIH DJELATNOSTI	13	TURNEJA NAŠIH MLADIH	
ZAHVALA REDA NAŠOJ PROVINCII	14	PO ISTRI I CRESU	33
UZ 700. OBLJETNICU SMRTI		POSTULANTI IZ CRESA U PULI	34
DANTEA ALIGHIERIJA	15	POHOD U SKLOPU FORMACIJE	
KORIZMENA PORUKA		POSTULANATA.	34
GENERALNOG MINISTRA	16	GENERAL TROVARELLI I	
VIJESTI IZ CEF-A	18	MLADI NAŠEG REDA	35
DOGAĐANJA I SUSRETI	18	EMAUS NAŠIH ODGAJANIKA	36
		KOMISIJA ZA ODGOJ	
<i>Rad definitorija</i>		I IZOBRAZBU BRAĆE	36
31. SJEDNICA DEFINITORIJA	19	NOVI AKOLITI	37
32. SJEDNICA DEFINITORIJA	20	CENTAR ZA PROMOCIJU ZVANJA	37
33. SJEDNICA DEFINITORIJA	21	TREĆI ANTUNOVSKI HOD	37
34. SJEDNICA DEFINITORIJA	22		
ODOBRENI PROVINCJSKI STATUTI	23	<i>Iz kulture i umjetnosti</i>	
TOMISLAV MRKONJIĆ DOBIO INDULT	23	VERITASOV KUTAK	39
		IZDAVAČKE NOVOSTI	40
<i>Iz života Provincije</i>		KULTUROLOŠKE POVEZNICE	42
ZAVRŠENA PROVINCIJALOVA			
VIZITACIJA	24	<i>U posljednji čas</i>	
ODRŽAN PRVI TURNUS		CONGREGATIO PRO IVC ET SVA	44
DUHOVNIH VJEŽBI	24		
VOLONTERI PUČKE KUHINJE		<i>Naši pokojni</i>	
U ISPOMOĆI CARITASU SISKA	24	SMRT I UKOP FRA NIKOLE MATE	
EKUMENSKA MOLITVA NA VIDICIMA	25	ROŠČIĆA	46
		POKOJNA RODBINA NAŠE BRAĆE	51

Fraternitas
službeno glasilo
*Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevaca konventualaca*

Br. 1-2/2021

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevaca konventualaca
HR – 10000 Zagreb, Sveti Duh 31
tel. (01) 3771 888; fax (01) 3773 754
www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uredio: Ljudevit Anton Maračić

Odgovara:
Josip Blažević
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

Tisak:
Denona d.o.o., Getaldićeva 1, Zagreb

ISSN 1332-7941

uvodno slovo

NJEŽAN OTAC PUN LJUBAVI

Izvlačenje svetaca zaštitnika na Bogojavljenje duga je franjevačka tradicija po našim samostanima. Ove godine mene je zapao, ili ja njega, sv. Josip. Apostolsko pismo »Patris corde«, kojim je papa Franjo proglašio Godinu sv. Josipa, predlaže i neke osobine ovoga sveca, koje bi bilo poželjno razmatrati i naslijedovati u odnosu na Isusa. Upadljiva među njima jest nježnost sv. Josipa. Uz sv. Josipa je Isus rastao promatrajući nježnog oca punog ljubavi.

U raščovječenom svijetu kojim vlada tehnologija, nježnost je zapostavljena, ako ne i podcijenjena vrlina. Ali bez nje ostajemo hendikepirani u svojoj ljudskosti, osiromašeni u odnosima, lišeni cjelovitosti vlastite ljudskim bićima. Naš intelektualni napredak bilježi se od studentskih dana u đačkim knjižicama ili indeksima, duhovni razvoj nešto se inertnije prati, dok emocionalnome prijeti da potpuno zaostane. Grubost u izražavanju i međusobna emocionalna tupost prijete zajedničkom životu da se prometne u hladnoću i postane tvrd poput zimnice u zamrzivaču. Radoholizam i aktivizam izbacili su nas iz kontemplacije i nametnuli svjetovna mjerila produktivnosti i karijerizma. Našim životom upravlja glad za priznanjem i slavom, svjesno ili nesvjesno. Teško se nosimo s kritikama, neuspjesima, poniženjima, nesavršenostima. Nasuprot rečenome papa Franjo u spomenutome pismu svraća pozornost na Božje služenje upravo našim slabostima: »Previše puta mislimo da Bog djeluje samo kroz ono dobro u nama, no većina njegovih planova ostvaruje se u i unatoč našoj slabosti. Budući da je ovo dio cjelokupne povijesti spasenja, moramo naučiti prihvatići svoju slabost s dubokom nježnošću.«

Josipova očinska nježnost praćena poniznošću i samozatajom jest dimenzija naše osobnosti koju treba kultivirati da bi se mogla razvijati i napredovati. Zli nas vreba na dva kolosijeka. Umišljenošću da smo bogovi, kroz oholost da smo od drugih bolji, savršeniji, ili nas hoće skršiti beščutnom spoznajom vlastite slabosti. Papa Franjo lijek pronalazi u nježnosti: »Zli nas tjera da svoju slabost gledamo negativno, dok je Duh nježnom ljubavlju iznosi na vidjelo. Nježnost je najbolji način da dodirnemo ono krhko u nama. Upiranje prstom i osuđivanja, što često koristimo u odnosu prema drugima, znak su nesposobnosti da u sebi prihvativmo vlastitu slabost, vlastitu krhkost. Samo nježnost spasit će nas od zamki Tužitelja (usp. Otk 12, 10). Zbog toga je važno susresti se s Božjim milosrđem, posebno u sakramantu pomirenja, gdje doživljavamo njegovu istinu i nježnost. Paradoksalno, čak nam i Zli može reći istinu, ali to čini samo kako bi nas osudio. Međutim, znamo da nas Istina koja dolazi od Boga ne osuđuje, već nas prihvata, grli, podržava, opraća. Istina nam se uvijek prikazuje kao milosrdni Otac u prispolobi (usp. Lk 15, 11 – 32): dolazi nam u susret, vraća nam dostojanstvo, postavlja nas na noge, raduje nam se jer ‘sin mi ovaj bijaše mrtav i oživje, izgubljen bijaše i nađe se’ (r. 24).«

Važnim mi se čini ponoviti ove Papine riječi da istinu može reći i đavao, ali on je izgovara bez nježnosti, grubo, otresito, bahato, s ciljem da osobu ponizi, obeshrabri, uništi. Bog istinu objavljuje obzirno, blago, nježno, odmjerava koliko osoba istine može podnijeti, kako bi ju osokolio, vratio joj život. Ovaj kriterij trebali bi usvojiti kao mjerilo svakoga zajedničkog života i bratskog ispravljanja (*correctio fraterna*).

Papa Franjo na vidjelo izvlači još jednu mudrost iz života sv. Josipa, koju nam treba usvojiti. »Mnogo puta se u našem životu događaju stvari čije značenje ne razumijemo. Naša prva reakcija često je razočaranje i pobuna. Josip ostavlja svoja razmišljanja po strani, kako bi prihvatio stvaran tijek događaja i, koliko god tajanstveno izgledalo njegovim očima, on to prihvata, preuzima odgovornost i čini ih dijelom osobne povijesti. Ako se ne pomirimo sa svojom povješću, nećemo biti u mogućnosti poduzeti ni slje-

deći korak, jer ćemo uvijek ostati taoci svojih očekivanja i posljedičnih razočaranja.« Mentalitet igranja uloge žrtve posljedica je upravo ovakva mentalnoga svjetovnog stava, koji završava razočaranjem i buntoništвom. Prihvatići stvarnu situaciju kakva jest kao Božju volju znak je duhovne zrelosti koja proistjeće iz potpunog predanja života Bogu i povjerenja u njega. U protivnom će nam se život pretvoriti u seriju razočaranja koja će se samo izmjenjivati.

Na tragu rečenoga su i poticajne riječi mons. Želimira Puljića, upućene klericima u svetištu sv. Josipa u Karlovcu prigodom susreta HBK s HRK, 7. lipnja 2021. godine, u homiliji »Konzervativni ili progresivni: »Kad se ne usvoje vrjednote, onda pojedinci pred izazovima života reagiraju obranaški, defenzivno, umjesto kreativno i konstruktivno. Utječu se »uniformnosti ili individualnosti«, pa se predstavljaju kao »konzervativni ili progresivni«, a to su dva lica iste medalje. Konzervativci u brizi kako sačuvati staro odbacuju svaku promjenu, a progresisti »u ime karizme« žele sve mijenjati i sve eksperimentirati. Oba smjera su isključiva i proizašla su iz »iste dogmatske pašte«: Jedni se zaklanjaju sjenom institucije, a drugi entuzijazmom prolaznih promjena. Prepoznaje ih se po »napadu na strukture«. Misle, ako se promjene strukture da će se i čovjek mijenjati, pa odgovornost prebacuju na druge i vele: »Ja ne uspijevam jer me zajednica koči... jer mi vi ne date..., jer si ti nemoguć«. Drugi su, dakle, krivi i odgovorni za njihove neuspjehе, pa puno vremena troše u »izmišljanju novih struktura, aparata i pravila..« No, brzo se uvidi da problem nije u strukturama niti u aparatima, već u osobama. Svi smo, naime, podložni »kušnjama vlastite pametи..«

S ovih nekoliko misli o nježnosti sv. Josipa, draga braćo, želio sam svratit pozornost na važnost nježnosti u našemu redovničkom životu. Bog je imao povjerenje u sv. Josipa, kojemu je povjerio svoga Sina da prema njemu bude nježan otac. Bog ima povjerenje i u nas. Od sv. Josipa nam je učiti i moliti dar očinske nježnosti, da ne živimo kao rivali (*malitia clericalis*), gledajući trun u oku brata svoga, što jest boljka bratskih odnosa, nego diveći se dobru koje Bog čini po našoj braći, unatoč njihovoj slabosti, što je vrlina nježnog oca prema vlastitoj djeci.

Ovaj dvobroj *Fraternitasa* kronika je raznovrsnih događanja kojima je bilo obilježeno prvo polugodište 2021. godine. Znakovitim događajem ovoga razdoblja izdvojio bih veličanstveni *Treći Antunovski hod* u subotu 5. lipnja, na kojem je sudjelovalo preko dvije tisuće mlađih u hodu između dva antunovska svetišta, od Sesvetskih Sela do Svetog Duha, kroz cijeli grad, svjedočeći pjesmom i plesom o Božoj ljepoti i nježnosti. Pišući ovaj uvodnik uoči blagdana sv. Antuna, 790.-te godišnjice njegove blažene smrti (1231.-2021.), sa svima vama želim podijeliti Božju nježnost koja zrcali iz njegovih ugodnika, čiji zagovor neka nas prati da i sami napredujemo u očinskoj nježnosti.

Na kraju vam prenosim izraze zahvalnosti i priznanja uzoritog kardinala Josipa Bozanića upućene svim redovničkim osobama iz svetišta sv. Josipa u Karlovcu 7. lipnja 2021.

*fra Josip Blažević,
provincijski ministar*

PERSONALNE PROMJENE I DOGAĐAJI

Fra Ivan Penava iz Šibenika odlazi u Würzburg;

Fra Željko Klarić vraća se iz Rima i dolazi u Šibenik za župnika;

Fra Josip Ivanović iz Splita ide u Padovu na specijalizaciju i ispomoći.

Fra Paško Mandurić vraća se iz Njemačke.

Najavljujemo ređenje dvojice đakona (fra Zvonimir Pervan i fra Franjo Čolakovac) ove jeseni, dok će svećani zavjeti biti u Zagrebu na svetkovinu sv. Franje.

sveta stolica

PAPINA PORUKA ZA DAN ZVANJA

Draga braćo i sestre!

Dana 8. prosinca prošle godine, u prigodi sto pedesete obljetnice proglašenja svetog Josipa za štitničkom sveopće Crkve, započela je posebna godina posvećena tomu sveču (usp. Dekret Apostolske pokorničarne od 8. prosinca 2020.). Uz tu sam prigodu napisao apostolsko pismo *Patris corde*, čiji je cilj bio »povećati našu ljubav prema ovom velikom sveču«. Sveti Josip je izvanredna osoba, ali istodobno »toliko blizak našem vlastitom ljudskom iskustvu«. Nije činio zadivljujuće stvari, nije bio urešen nikakvim jedinstvenim karizmama, niti se činio posebnim u očima onih koji su ga susretali. Nije bio slavan niti se ičim isticao da bi privlačio pažnju drugih: evanđelja ne prenose ni jednu jedinu njegovu riječ. A ipak je svojim uobičajenim životom postigao nešto izvanredno u Božjim očima.

Bog gleda što je u srcu (usp. *1 Sam 16, 7*), a u svetom Josipu prepoznao je srce oca sposobna davati i rađati život u svakodnevici. Zvanja imaju isti cilj: rađati i obnavljati živote svaki dan. Gospodin želi oblikovati srca očeva i majki: srca koja su otvorena, sposobna za velike inicijative, velikodušna u sebedarju, suočajna u otklanjanju tjeskobâ i postojana u jačanju nade. To je ono što svećeništvu i posvećenom životu silno treba, poglavito danas u vremenima obilježenim krvkošću, ali i patnjama zbog pandemije, koja je urodila neizvjesnostima i strahovima vezanima uz budućnost i sam smisao života. Sveti Josip dolazi nam u susret svojom krotkošću, kao jedan od svetaca iz susjedstva. Istodobno, njegovo nas snažno svjedočanstvo može voditi na našemu putu.

Sveti Josip nam sugerira *tri ključne riječi* za poziv svakog pojedinca. Prva je SAN. Svatko u životu sanja o vlastitom ostvarenju. Opravdano je gajiti velike nade, uzvišena očekivanja koje prolazni ciljevi, kao što su uspjeh, novac ili zabava, ne mogu ispuniti. Kad bismo, naime, od ljudi tražili da svoj životni san izraze jednom riječju, ne bi bilo teško zamisliti odgovor: »Ljubav«. A ljubav je ta koja životu daje smisao jer otkriva njegovu tajnu. Život se *ima* jedino ako se *daje*, posjeduje se samo ako se potpuno daruje. Sveti Josip nam ima mnogo toga reći u vezi s tim jer je, preko snova koje mu je Bog nadahnuo, vlastiti život učinio darom.

Evanđelja govore o četiri njegova sna (usp. *Mt 1, 20; 2, 13.19.22*). Bili su to Božji pozivi, ali ih nije bilo lako prihvati. Nakon svakog sna, Josip je morao mijenjati svoje planove i prihvati izazov i rizik, žrtvujući vlastite planove, kako bi slijedio Božje tajanstvene planove. Pouzdavao se do kraja u Boga. Možemo se, međutim, zapitati: »Što je bilo u tome noćnom snu da se moglo u njega toliko povjerovati?« Iako se u davnini snovima pridavalо dosta pažnje, ipak nisu imali neku važnost s obzirom na konkretnu životnu stvarnost. A ipak je sveti Josip bez oklijevanja pustio da ga snovi vode. Zašto? Zato što je njegovo srce bilo usredotočeno na Boga. I mali je znak njegovu budnom »unutarnjem uhu« bio dovoljan da prepozna Božji glas. To vrijedi i za naše pozive: Bog se ne voli objavljivati na spektakularan način, vršeći prisilu nad našom slobodom. Blago i krotko nam priopćava svoje planove, ne zasljepljuje nas blještavim ukazanjima, već se nežno obraća našoj najdubljoj nutrini, postaje prisan s nama i govori nam kroz naše misli i osjećaje. I baš kao što je to učinio sa svetim Josipom, i nama nudi uzvišene i iznenađujuće ciljeve.

Snovi su, naime, odveli Josipa do pustolovina koje nikada nije mogao ni zamisliti. Prvi je san doveo u kruz na njegove zaruke, ali ga je učinio Mesijinim ocem; zbog drugoga se sna morao dati u bijeg u Egipat, ali je spasio život svoje obitelji. Nakon trećega, koji je najavio njegov povratak u domovinu, slijedi četvrti

zbog kojeg je prisiljen ponovno promijeniti svoje planove i vratiti se natrag u Nazaret, upravo tamo gdje će Isus započeti naviještati Božje kraljevstvo. U svim tim preokretima pokazala se pobjedonosnom hrabrostom slijediti Božju volju. Tako je to u pozivu: Božji poziv uvijek tjera čovjeka izići, darivati se i ići dalje. Nema vjere bez rizika. Samo kad se pouzdano prepustimo milosti i ostavimo po strani svoje planove i lagodnosti, može se Bogu reći istinski »da«. A svako »da« donosi plodove, jer prijanja uz veći plan, čije mi vidimo samo dijelove, ali koji božanski Umjetnik poznaje i provodi kako bi svaki život postao remek-djelo. U tome smislu sveti je Josip uzor prihvaćanja Božjih planova. No, njegovo je *prihvaćanje aktivno*: on se nikad ne predaje i ne odustaje, Josip »nije pasivno rezigniran čovjek. On je hrabar i snažan protagonist« (Apostolsko pismo *Patris corde*, 4). Neka pomogne svima, posebno mladima u izboru zvanja, raspozнати i ostvariti Božje snove o njima; neka im ulije odvažnost da kažu »da« Gospodinu, koji uvijek iznenađuje i nikad ne razočarava!

Drugi izraz koji označava put svetoga Josipa i njegova poziva jest *SLUŽITI*. Iz evanđeljâ se zorno vidi da je u svemu živio za druge, a nikada za sebe. Sveti Božji narod naziva ga *prećistim zaručnikom*, otkrivajući time njegovu sposobnost ljubiti ne zadržavajući ništa za sebe. Oslobađajući ljubav od svakog oblika posjedovanja otvorio se, naime, još plodonosnijoj službi: njegova skrb ispunjena ljubavlju proteže se od naraštaja do naraštaja, a kao brižni čuvar proglašen je zaštitnikom Crkve. Kao onaj u čijoj se osobi otjelovio smisao života kao žrtve, zaštitnik je također umirućih: mnogi mole njegov zagovor za sretnu smrt. Njegovo služenje i žrtve bili su, međutim, mogući samo zato što ih je podupirala veća ljubav: »Svako istinsko zvanje rađa se iz sebedarja koje je zreli plod jednostavne žrtve. Ta vrsta zrelosti traži se također u svećeništvu i posvećenom životu. Neovisno o kojem je pozivu riječ: na brak, beženstvo ili djevičanstvo, dar samoga sebe neće se ostvariti ako se zaustavi na žrtvi; tada umjesto da bude znakom ljepote i radosti ljubavi, u opasnosti je da bude izrazom žalosti, tuge i frustracije« (*isto*, 7).

Služenje, taj konkretni izraz sebedarja, nije bilo za svetoga Josip tek uzvišen ideal, nego je postalo pravilom svakodnevnog života. Potudio se naći i urediti mjesto gdje će se Isus roditi; činio je sve što je bilo u njegovoj moći da ga zaštiti od Herodova gnjeva, organiziravši pravovremeno putovanje u Egipat; spremno se vratio u Jeruzalem tražiti izgubljenog Isusa; uzdržavao je obitelj svojim radom, također u stranoj zemlji. Ukratko, prilagođavao se različitim okolnostima zahvaljujući svojoj sposobnosti da ne klone duhom kad stvari u životu ne idu onako kao što je zamislio: pokazao je *raspoloživost* karakterističnu za onoga koji *živi da bi služio*. U tome je duhu Josip poduzeo brojna i često nepredvidiva putovanja u svom životu: od Nazareta do Betlehema radi popisa stanovništva, zatim u Egipat i ponovno u Nazaret te svake godine u Jeruzalem, svaki put spreman ići ususret novim okolnostima, ne jadikujući zbog onoga što ga je snašlo i spreman priteći drugome u pomoć u svakoj situaciji. Može se reći da je bio *produžena ruka* nebeskoga Oca prema njegovu Sinu na zemlji. Josip je, dakle, uzor svim zvanjima koja su upravo pozvana biti *vrijedne Očeve ruke* za njegove sinove i kćeri.

Stoga volim zamišljati svetoga Josipa, čuvara Isusa i Crkve, kao *čuvara zvanjâ*. Njegova spremnost na služenje pokazuje, naime, da je bio *skrbni čuvar*. »On ustane, uzme noću dijete i majku njegovu te krene u Egipat« (*Mt 2, 14*), kaže se u Evanđelju i time pokazuje njegova spremnost i posvećenost obitelji. Nije gubio vrijeme uzrujavajući se zato što su stvari krenule nizbrdo kako ne bi zanemarivao one koji su mu povjereni. Ta budna i brižna skrb znak je plodonosnog poziva. To je svjedočanstvo života dotaknutog Božjom ljubavlju. Kako samo lijep primjer kršćanskoga života dajemo kada ne težimo uporno ostvarenju vlastitih ambicija i kada ne dopuštamo da nas paralizira žal za nekim prošlim vremenima, nego posvećujemo brigu onomu što nam Gospodin, po Crkvi, povjerava! Tada Bog izljeva na nas svojega Duha, njegovu stvaralačku snagu, te čini divne stvari, kao u Josipu.

Osim Božjeg poziva – po kojem se ostvaruju naši najveći *snavi* – i našega odgovora – koji se očituje u raspoloživom *služenju* i brižnoj skrbi – postoji i treći vid koji se provlači kroz život svetoga Josipa i kršćanski poziv te oblikuje njegovu svakodnevnicu, a to je *VJERNOST*. Josip je »pravedan« čovjek (*Mt 1, 19*), koji se u djelatnoj šutnji svaki dan ustrajno drži Boga i njegovih planova. U posebno teškom času

počinje »o svemu razmišljati« (usp. r. 20). Meditira, razmišlja: ne dopušta da ga obuzme žurba, ne podliježe napasti donošenja ishitrenih odluka i ne slijedi svoje instinkte, ne živi u jednome trenutku. Svemu pristupa smirenio i staloženo. Zna da se život gradi samo stalnom spremnošću za donošenje velikih odluka. To odgovara krotkom i stalnom naporu kojim je obavljao skromni zanat tesara (usp. Mt 13, 55), zbog čega nije bio zanimljiv kroničarima toga doba, ali je već stoljećima nadahnuće nebrojenim očevima, radnicima i, općenito, kršćanima u njihovu svakodnevnom životu. Jer poziv, kao i život, sazrijeva samo svakodnevnom vjernošću.

Kako se jača ta vjernost? U svjetlu Božje vjernosti. Prve riječi koje je sveti Josip začuo u snu bile su poziv da se ne plaši, jer Bog je vjeran svojim obećanjima: »Josipe, sine Davidov, ne boj se« (Mt 1, 20). *Ne boj se:* riječi su to koje Gospodin upućuje i tebi, draga sestro, i tebi, dragi brate, kad, i usred neizvjesnosti i oklijevanja, u sebi osjetiš neodgodivu želju da njemu daruješ svoj život. To su riječi koje ti ponavlja kada se, tamo gdje se nalaziš, možda i usred kušnji i nerazumijevanja, boriš svakoga dana slijediti njegovu volju. To su riječi koje otkrivaš kada se, na putu svoga poziva, vraćaš prvoj ljubavi. Riječi su to koje, kao neki refren, prate one koji svojim životom kažu Bogu »da«, kao sveti Josip, u svakodnevnoj vjernosti.

Ta je vjernost tajna radosti. U nazaretskom domu, kaže se u jednom liturgijskom himnu, vladala je »čista radost«. Bila je to svakodnevna i iskrena radost u jednostavnosti, radost koju iskuse oni koji drže do onoga najvažnijeg, a to je vjerna bliskost Bogu i bližnjemu. Kako bi bilo lijepo kad bi isto jednostavno i blistavo ozračje, koje odsijeva vedrinom i nadom, prožimalo naša sjemeništa, naše redovničke ustanove, naše župne dvorove! Želim vam ovu radost, draga braća i sestre, koji ste velikodušno učinili Boga svojim životnim *snom*, da mu služite u braći i sestrama koji su vam povjereni, *vjernošću* koja je sama po sebi već svjedočanstvo, u vremenu obilježenom prolaznim odlukama i emocijama koje blijede ne ostavljajući u srcu nikakvu radost. Neka vas sveti Josip, čuvar zvanjâ, prati očinskim srcem!

Rim, 19. ožujka 2021., svetkovina svetoga Josipa

PAPA FRANJO

25 GODINA POBUDNICE O REDOVNIŠTVU

Povodom 25. obljetnice objavlivanja Apostolske pobudnice Ivana Pavla II. *Vita consecrata* prefekt Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života kardinal Joao Braz de Aviz uputio je svim redovničkim zajednicama dopis u kojem ih podsjeća na sadržaj pobudnice. Kardinal Braz de Aviz u dopisu potaknuo je posvećene osobe da budu »svjedoci ljepote«, pobuđujući u drugima privlačnost prema onome što je lijepo i istinito, prije svega gledajući Božje lice. – Apostolska pobudnica *Vita consecrata* objavljena je 25. ožujka 1996. kao plod rada IX. sjednice Sinode biskupa u listopadu 1994., »u vremenima velike nesigurnosti, u društvu velike promjenjivosti, nestabilnih identiteta i slabog osjećaja pripadnosti«. Posvećena osoba je »pozvana biti svjedok ljepote«. Ako je Bog ljepota, a Gospodin Isus »najljepši od sinova ljudskih«, piše kardinal Braz de Aviz, »onda je lijepo biti Njemu posvećen«. To je *via pulchritudinis, put* koji se »čini jedinim načinom pronalaska istine, koji istinu čini privlačnom i vjerodostojnom«. Ljepotu treba sadržavati »svjedočanstvo i riječi koje se daju«. Ljepota treba biti u »bratstvu i ozračju koje se udiše u zajednici«. Ljepotu treba imati »djevičanstvo koje omogućuje ljubav cijelim srcem, siromaštvo koje govori da je Bog ljudsko bogatstvo, poslušnost Božjoj volji spasenja i također međusobna poslušnost kako bi tražili samo njega«. Lijepo je »imati slobodno srce koje prihvata patnike kako bi im navijestilo su-osjećajnost Svevišnjega« i »lijepo mora biti čak i okruženje, u jednostavnosti i umjerenoj kreativnosti, kako bi sve u samostanu (zajednici) odražavalo Božju prisutnost i usmjerenošć na Boga«.

PORUKA ZA SVJETSKI DAN POSVEĆENOGA ŽIVOTA

Vatikan, 18. siječnja 2021.

Svim posvećenim osobama

Obraćamo vam se uoči dana dragoga svima nama, svim posvećenim muškarcima i ženama. Dan posvećen našem uzvišenom pozivu preko kojeg Božja ljubav prema muškarcima, ženama i cijelom svijetu blista na različite načine. U utorak, 2. veljače 2021. godine u Bazilici sv. Petra u Rimu u 17.30 sati slavit ćemo XXV. svjetski dan posvećenoga života. Iako će papa Franjo predvoditi euharistijsko slavlje bez radosnih lica koja su bila prisutna prethodnih godina, ipak će slavlje biti u ozračju plodne zahvalnosti koja obilježava naše živote.

Ovim pismom želimo nadići višemjesečnu fizičku distancu nametnutu zbog pandemije i izraziti svakomu pojedinom od vas kao i svakoj zajednici svoju blizinu i blizinu svih onih koji rade u Kongregaciji. Mjesecima pratimo vijesti koje nam pristižu iz zajednica iz cijelog svijeta: zbumjenost, širenje zaraze, smrt, ekonomski poteškoće i strahovi, opadanje broja posvećenih osoba... ali također i vjernost prokušana kroz trpljenje, hrabrost, iskreno svjedočanstvo čak i usred boli i nesigurnosti, podržavajući jedni druge u nevoljama i patnjama, brinući se za najugroženije, osobito svojom blizinom, djelotvornom ljubavlju i služenjem čak i pod cijenu vlastita života (usp. *Fratelli tutti*, II).

Ne možemo navesti sva vaša imena, ali molimo Božji blagoslov za sve vas, kako biste mogli prijeći s »ja» na »mi», shvaćajući da smo »svi na istom brodu, svi krhki i dezorijentirani, ali istovremeno važni i potrelni, svi pozvani zajedno veslati» (papa Franjo, *Izvanredni trenutci molitve*, 27. ožujka 2020.). Budite Samarijanci ovih dana, nadilazeći napast zatvaranja u sebe i plakanja nad samima sobom, ili zatvaranja očiju pred bolom, patnjom i siromaštvo tolikih muškaraca i žena diljem svijeta (br. 6). Posvećeni muškarci i žene u redovničkim, monaškim i kontemplativnim zajednicama, u svjetovnim institutima i novim oblicima ustanova posvećenog života, članovi *reda djevica (Ordo virginum)*, pustinjaci, članovi družbi apostolskog života, sve vas pozivamo da stavite ovu encikliku u središte svoga života, formacije i poslanja. Ne možemo više zanemarivati ovu istinu: svi smo mi braća i sestre, kako i molimo u molitvi »Oče naš«, možda nedovoljno svjesni da »bez otvorenosti Ocu svih, pozivanje na izgradnju bratstva biva neutemeljeno» (br. 272).

Ova enciklika, pisana u povijesnom trenutku koji je papa Franjo sam nazvao »trenutkom istine», dragocjeni je dar svim oblicima posvećenog života koji, usprkos mnogim ranama nanesenim bratstvu, mogu u njemu pronaći korijene proroštva.

Suočeni smo s novim pozivom Duha Svetoga. U svjetlu učenja o Crkvi – zajednici, upravo onako kako je sv. Ivan Pavao II. poticao posvećene osobe da »budu eksperti zajedništva i da prakticiraju duhovnost zajedništva“ (*Vita consecrata*, br. 46.), papa Franjo, crpeći nadahnuće od sv. Franje, utemeljitelja i nadahnitelja tolikih ustanova posvećenog života, proširuje perspektivu i poziva nas da budemo arhitekti univerzalnog bratstva, čuvari zajedničkog doma: zemlje i svakog stvorenja (usp. *Laudato si'*). Braća i sestre prema svima, bez obzira na vjeru, kulturu i tradiciju, jer budućnost nije »jednobojna“ (FT, br. 100.) i svijet je poput poliedra koji dopušta da mu ljepota prosijava kroz različite oblike ploha... Riječ je o otvaranju putova za praćenje, preobražavanje i stvaranje; razvijanju projekata koji promiču kulturu susreta i dijaloga među ljudima različitih naroda i naraštaja; započinjući u vlastitoj zajednici, a onda dohvaćajući svaki kutak zemlje i svako stvorenje, jer nikada kao u vrijeme pandemije nismo iskusili kako je sve povezano, kako sve utječe jedno na drugo (usp. *Laudato si'*).

»Sanjajmo, stoga, kao jedna ljudska obitelj, kao suputnici koji dijele isto tijelo, kao djeca iste zemlje koja je naš dom, svatko od nas donoseći bogatstvo svoga vjerovanja i uvjerenja, svatko od nas svojim glasom, kao braća i sestre svih« (FT, br. 8.) Stoga, u svjetlu ovoga sna povjerenog našim rukama, našoj živoj zauzetosti i našoj ustrajnosti, ovaj nadolazeći 2. veljače bit će opet divan blagdan slave i hvale Gospodinu za dar našega poziva i poslanja!

Svakoga od vas povjeravamo Mariji, našoj Majci, Majci Crkve, vjernoj ženi, i u ovoj godini posvećenoj sv. Josipu, njezinu zaručniku. Bili ojačani u živoj vjeri, sigurnoj i radosnoj nadi, te poniznoj i djelotvornoj ljubavi. Zazivamo blagoslov Oca, Sina i Duha Svetoga, našega milosrdnog Boga, na svakog od vas.

*Kardinal JOÃO BRAZ DE ÁVIZ, pročelnik Kongregacije
Mons. JOSÉ RODRIGUEZ CARBALLO, tajnik Kongregacije*

ZAGREB: UZ DAN POSVEĆENOGA ŽIVOTA

Predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustane posvećenoga života i družbe apostolskoga života, gospicko-senjski biskup Zdenko Križić, i predsjednik Hrvatske redovničke konferencije o. Slavko Slišković, uputili su poruku prigodom Dana posvećenog života, koji se slavi na Svjećnicu 2. veljače 2021. godine.

Poštovane redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu, drage sestre i draga braćo u Kristu!

1. Kad smo vam prošle godine upućivali Poruku za Dan posvećenog života, nismo mogli niti slutiti pred kakvim će kušnjama biti svijet, naša domovina, a s njome i Crkva. Još smo uvijek svjedoci pandemije koja je pogodila cijeli svijet i koja nam je bitno promjenila način života, način kako se srećemo, pa i način kako slavimo Božja otajstva. Mnogi su se razboljeli, a velik je broj naših sugrađana i umro. Među njima bile su i Bogu posvećene osobe. Osim toga, našu su domovinu pogodili razorni potresi, najprije onaj u Zagrebu i okolicu, a onda i onaj u Petrinji, Sisku i Glini s okolicom. Mnogi su ostali bez krova nad glavom, a nekoliko je osoba i smrtno stradalo. U ovim okolnostima bili smo svjedoci solidarnosti koju su iskazali redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu. Premda su često i njihove zajednice bile pogodene ovim nevoljama, nisu prestajali gledati na druge te su nastojali pomoći i biti blizu. Potičemo vas da i dalje nastojite ohrabriti sve oko sebe, pružajući i duhovnu i materijalnu pomoć. Upravo se u ovim nevoljama vidi kako je važna nenavezanost na materijalno i sloboda za Boga i za brata čovjeka.

2. Prošle godine papa je objavio encikliku *Fratelli tutti*, pozivajući se već i naslovom na riječi *Opomena* svetog Franje Asiškog upućene njegovoj braći: »Svi, braćo (tal. *fratelli tutti*), gledajmo dobrog pastira, koji podnese muku križa da spasi

ovce svoje. Za Gospodinom su išle ovce njegove u trudu i naporu, u sramoti i gladi, u slabosti i kušnji i u svemu ostalom, i za to su od Gospodina primile život vječni. Stoga je velika sramota za nas sluge Božje što su sveci učinili djela, a mi želimo odatle primiti čast i slavu samo pripovijedajući ih i propovijedajući o njima« (*Opomene* 6). Sveti Franjo promatra svoju braću na evanđeoski način, kao ovce čiji je Pastir za njih podnio muku. Usapoređuje ih s prvim učenicima koji su, također poput ovača, slijedili Pastira i u nevoljama. Bogu posvećene osobe uvijek su pozvane da budu zagledane u Gospodina, da njega naslijeduju i u nasljedovanju njega da znaju prihvati i nevolje koje ih snalaze. To se ostvaruje u bratstvu i sestrinstvu, u međusobnim odnosima, a ne bježeći od njih. Još više, prema Papinoj viziji, ova dimenzija bratske ljubavi ostvaruje se u otvorenosti prema drugima (usp. *Fratelli tutti*, 6). Papa stoga poziva na svjetsko bratstvo (usp. *isto*, 8). Ni osobe posvećena života ne mogu prema tom pozivu ostati ravnodušne. Potrebno je najprije članove vlastite zajednice doista prepoznati kao braću, kao sestre, kao dionike istoga duhovnog poziva i poslanja. Takvo življenje bratstva i sestrinstva sa svojom nesebičnom ljubavlju ima misijsku snagu svjedočenja evanđelja. Ljubav se po svojoj naravi ne može živjeti samo u jednom zatvorenom kruugu, nego se nužno mora širiti prema van. Stoga je potrebno doživljavati i sve pripadnike Crkve i sve kršćane kao braću i sestre koji su krenuli na put nasljedovanja stopa Gospodina našega Isusa Krista, bilo da je riječ o članovima crkvene hijerarhije, bilo da je riječ o ostalim vjernicima. Bratska ljubav isključuje svako ogovaranje i ocrnjivanje, a podrazumijeva oprštanje i zauzetu molitvu za svakoga. Konačno, u Papinoj viziji, svi su ljudi braća jer im je Bog svima Stvoritelj. Ovo univerzalno bratstvo stoji kao poziv i pred Bogu posvećenim osobama. Upravo bi one trebale svjedočiti takvu otvorenost,

polazeći od uvjerenja kako Bog želi da se svi ljudi spase. Isus nam svojim primjerom pokazuje da vječno spasenje neke osobe započinje i tako što se prepoznaju njihove konkretnе potrebe, pa liječi bolesne, poučava, opraća grijehе. Prepoznati potrebe drugoga, bez razlike je li vjernik ili nije, znak je bratske ljubavi koju trebamo svjedočiti.

3. Već smo zašli u Godinu svetog Josipa. U svojme apostolskom pismu *Patris corde*, kojim je nudio ovu Godinu, Papa predstavlja svetog Josipa kao voljenog oca i nježnog oca punog ljubavi, pa polazeći od njegova primjera kaže: »Zli nas tjera da svoju slabost gledamo negativno, dok je Duh nježnom ljubavlju iznosi na vidjelo. Nježnost je najbolji način da dodirnemo ono krhko u nama. Upiranje prstom i osuđivanja, što često koristimo u odnosu prema drugima, znak su nesposobnosti da u sebi prihvatimo vlastitu slabost, vlastitu krhkost« (*Patris corde*, 2). Prihvati vlastitu krhkost bitan je korak na putu osobnog obraćenja i na putu prihvaćanja drugih kao braće i sestara s njihovim slabostima i krhkostima. Papa podsjeća i da se sveti Josip »zaziva kao zaštitnik nesretnika, potrebitih, prognanika, nevoljnika, siromaha i umirućih. Prema tomu, Crkva ne može ne pokazati posebnu ljubav prema našoj najmanjoj braći i sestraru, jer je Isus pokazivao osobitu brigu za njih i osobno se poistovjećivao s njima. Od svetog Josipa moramo naučiti tu istu brigu i odgovornost. Moramo naučiti voljeti dijete i njegovu majku, voljeti sakramente i milosrđe, voljeti Crkvu i siromašne. Svaka od tih stvarnosti uvijek je dijete i njegova majka« (*Patris corde*, 5). Bogu posvećene osobe pozvane su živjeti svoj zavjet djevičanstva sa sviješću da su istovremeno pozvane biti očevi i majke svima koji su u potrebi i u njima prepoznati Isusa o kojem se sveti Josip brinuo.

4. Stoga vas potičemo, braće i sestre, da u razdoblju koje je pred nama uzmete k srcu primjer svetog Josipa, da znadete, poput njega, u sjeni, ne težeći za slavom, u životu za druge, biti braće i sestre svim ljudima i sve ljude prepoznati kao braće i sestre. Osobito je to potrebno u odnosu prema onima koji su pogodjeni nedavnim nevoljama. Sveti Josip, koji nije mogao do kraja razumjeti tajnu Isusova utjelovljenja i Marijina poslanja, neka nam bude poticaj da s pouzdanjem prihvatimo i tajnu vremena u kojem živimo i nevolja s kojima se srećemo.

Želimo vam s takvim pouzdanjem proslavite i Dan posvećenog života!

28. siječnja 2021.

U ime Vijeća za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života:

Mons. ZDENKO KRIŽIĆ, predsjednik Vijeća HBK

U ime Hrvatske redovničke konferencije:

O. SLAVKO SLIŠKOVIĆ, predsjednik HRK

SUSRET HBK I HRK U KARLOVCU

Članovi Hrvatske biskupske konferencije i Hrvatske redovničke konferencije u ponедјeljak 7. lipnja zajedno su hodočastili u Hrvatsko nacionalno svetište sv. Josipa u Karlovcu gdje je misu predslavio zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. Na početku slavlja okupljenima se obratio predsjednik Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života gospičko-senjski biskup Zdenko Križić. Istaknuo je da godišnji susreti biskupa i viših redovničkih poglavara i poglavarica Crkve u Hrvatskoj nisu i ne smiju biti samo formalnost, nego mjesto na kojem zajednički mole i traže odgovore na mnoga važna pitanja za život Crkve i njezina djelovanja u hrvatskom narodu. Homiliju je izrekao predsjednik HBK zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Na kraju mise kardinal Bozanić predmolio je zajedničku posvetnu molitvu sv. Josipu. Prije toga, kardinal je Bogu posvećenim osobama odao priznanje i zahvalnost, rekavši da su one u Crkvi »dar, bogatstvo i znak pluralizma«. »Naša Crkva bila bi siromašnija bez vas«, poručio im je i kazao da to prenesu svojoj braći i sestraru. »Svijet i Crkva ne počinju s nama niti s nama završavaju«, naglasio je kardinal, dodavši da su u djelovanju imali prethodnike te će imati i nasljednike.

Na kraju je riječ uputio i predsjednik HRK fr. Slavko Slišković, OP. Izrazio je radost zbog zajedništva članova HBK i HRK. Zahvalivši organizatorima zajedničkog susreta i rektoru Svetišta mons. Antunu Senteu, fr. Slavko mu je ostavio zavjetnu svijeću te darovao izdanja HRK za knjižnicu Svetišta.

iz našega reda

KARDINAL GAM-BETTI GENERALNI VIKAR VATIKANSKE DRŽAVE

Papa Franjo je u subotu 20. veljače prihvatio odreknuće od službe generalnog vikara Njegove Svetosti za državu-grad Vatikan i nadsvećenika (arhiprezbiter-arcipreste) papinske bazilike Sv. Petra kardinala Angela Comastrija zbog navršene životne dobi. Na njegovo mjesto imenovan je kardinal Mauro GAMBETTI, donedavni generalni kustos Svetoga asiškog samostana, izvijestio je Tiskovni ured Svetе Stolice. Prema pisanju talijanskog tiska (La Stampa), imenovanje kardinala Gambettija na ovu visoku funkciju dokaz je velikoga Papina povjerenja u njega, jer službom arhiprezbitera Vatikanske bazilike preuzima i težak uteg koji je ostao nakon nekih nepravilnosti i propusta u obnovi Bazilike, posebno Kupole sv. Petra, zbog čega je polovicom prošle godine i bio imenovan posebni povjerenik Svetog Oca za obnovu Bazilike (Fabbri-*ca di San Pietro*), što sada preuzima kardinal Gambetti. Sretno i s Božjim blagoslovom, padre Mauro!

ZAHVALA MONS. KMETECA

P. Martin Kmetec, novoimenovani pastir Nadbiskupije u Izmiru – Izmir-Smirna

Izmir, 18. prosinca 2020.

*Ocu provincijalu
Hrvatske provincije franjevaca konventualaca*

Dragi i poštovani fra Josipe,
Iskreno i srdačno Ti zahvaljujem za svaku riječ
Tvoga pisma, koje si mi uputio u ime vaše provin-

cije i u svoje osobno ime, kao izraz bratske ljubavi i blizine. Sa svojim pismom ohrabrio si me na početku nekoga novog i nepoznatog puta u mom životu. Spominješ moju prvu godinu u sjemeništu u Zagrebu, na koju imam jako lijepo uspomene: ostali su mi u sjećanju likovi frata, kao otac Dionizije, otac Celestin, otac Ljudevit i drugi. Poslije toga imao sam ponovno priliku živjeti u jednom od samostana Hrvatske provincije, na Cresu, gdje je magister našega novicijata bio otac Alojzije Litić.

Sve što sam u životu postigao i poslije toga, bilo mi je darovano od Boga, a da nije bilo franjevaca, koji su me primili između sebe, nikada ne bih bio što jesam. Neka Bog uzvrati našemu Redu za sve svojim darovima, a pogotovo s novim zvanjima.

Svoju službu vršit ću u zemlji gdje je rođena apostolska Crkva; ovdje je Crkva prvih stoljeća proživljavala svoje krize, tu su se događali prvi sabori, koji su izrekli našu vjeroispovijest. I ako smo danas ostali kao kap vode u moru, Crkva ostaje i živi. Neka mi Bog pomogne na ovom putu, mogu samo reći sa sv. Pavlom: »I ja kada dođoh k vama, braćo, ne dođoh s uzvišenom besjedom ili mudrošću navješčivati vam svjedočanstvo Božje jer ne htjedoh među vama znati što drugo osim Isusa Krista, i to raspetoga« (1 Kor 2,2). U situaciji naše Crkve, ne može se navještavati evanđelje na drugi način osim da si mali brat. Za natpis na grbu izabrao sam riječi: »Evangelium, spes nostra«. Neka bude naša nada, jer je evanđelje početak naše nade i navješčivanje svrha nade.

»I riječ je tijelom postala«, kaže sveti Ivan (1,14). Dragi Josipe, tebi i braći želim sretan i blagoslovljen blagdan Isusova rođenja. Ostanimo u jedinstvu nade i molitve.

Fra Martin Kmetec OFMConv. za biskupa je ređen u crkvi Djevice Marije na Svjećnicu, 2. veljače 2021. u Izmiru u 16 sati popodne, a glavni posvetitelj bio je papinski nuncij u Turskoj, Mons. Paul Russel, dosadašnji nadbiskup metropolit Mons. Lorenzo Piretto O.P., i nadbiskup kaldejske biskupije Diyarbakır, mons. Mons. Ramzi Garmou.

GENERALNI ASISTENT NADBI- SKUP U TEHERANU

U petak, 8. siječnja o. g., Sveta Stolica službeno je objavila da je papa Franjo imenovao našeg subrata, FRA DOMINIQUEA MATHIEU, dosadašnjega generalnog asistenta Federacije Srednje Europe (CEF), nadbiskupom katolika latinskog obreda u Teheranu. Ujedno je izvijestila kako je istodobno prenijela dosadašnje sjedište iz Ispaha na u teheransku crkvu Marije Tješiteljice. Teheranska nadbiskupija latinskog obreda izravno je podvrgnuta Svetoj Stolici i obuhvaća sve katolike latinskog obreda. Inače u Iranu postoje i jedna armensko-katolička eparhija te četiri kaldejsko-katoličke eparhije, u svemu dakle ima šest crkvenih okružja Katoličke crkve. Teheranska nadbiskupija, koju uskoro preuzima mons. Dominique Mathieu, ima oko 10.000 vjernika i desetak svećenika. Već je šest godina ispravnjena, nakon što je u siječnju 2015. papa Franjo prihvatio ostavku mons. Ignacija Bedinija, salezijanca, zbog poodmakle dobi.

Fra Dominique je rođen 13. lipnja 1963. u belgijskom mjestu Arlon. Godine 1983. diplomirao je fakultet ekonomskih znanosti i ušao u Red franjevaca konventualaca. Studij teologije počeo je u Rimu, pri Seraphicum, gdje je diplomirao 1989. Te je godine i zaređen za svećenika u Belgiji. U matičnoj, tada još Belgijskoj provinciji, fra Dominique je vršio razne odgovorne službe, i u dva navrata bio provincijski ministar (1995.-2001.). Od 2013. djeluje u Libanonu kao član Provincijske kustodije Istoka i Svetе Zemlje. Fra Dominique je na Generalnom kapitulu 2019. izabran za generalnog definitora i asistenta CEF-a. Vrlo dobro govorci francuski, nizozemski, engleski, talijanski i njemački, a studirao je i arapski jezik. Pokazivao je zanimanje i za upoznavanje hrvatskog jezika, pa mu nisu nepoznate ni neke naše riječi i izričaji. Od hobija, kako je sam jednom priznao, bavi se astronomijom i gastronomijom, te u šali tvrdi da u slobodno vrijeme promatra zvijezde ili priprema kulinarske specijalitete. U utorak 16. veljače o. g., u rimskoj Bazilici Svetih apostola za teheranskog nadbiskupa bio je zaređen mons. Dominique Joseph Mathieu, dosadašnji generalni asistent CEF-

a, srednjoeuropske federacije kojoj pripada i naša Hrvatska provincija, a glavni zareditelj bio je kardinal Leonardo Sandri, prefekt Kongregacije za Istočne crkve.

Po primitku obavijesti, naš o. Provincijal uputio je opširno pismo novome teheranskom nadbiskupu i našemu dosadašnjem generalnom asistentu fra Dominiqueu te mu poželio uspjeh i blagoslov u zemlji gdje katolika gotovo ni nema. U nastavku donosimo čestitku o. Provincijala u originalnoj, hrvatskoj verziji (može se prepoznati i aluzija na sklonost novoimenovanog nadbiskupa astronomiji i učenju hrvatskog jezika).

PRIGODNA PROVINCIJALOVA ČESTITKA

Dragi fra Dominique,

radosna vijest o Tvome imenovanju za nadbiskupa Teherana obznanjena je u podne 8. siječnja 2021. godine. Simbolika svjetla, podneva, kada je sunce na zenitu, neposredno nakon svetkovine Bogojavljenja, kada slavimo sveta Tri kralja, iliti mudraca, koji su prema nekim tradicijama u Betlehem krenuli upravo iz stare Perzije, slijedeći zvijezdu, sadrži toliko simbolike, koja očarava. »Sedam zvijezda« (Otk 1,16) u desnici Sina Čovječjega, snažna je slika koja simbolizira sedam crkava Male Azije, istovremeno i cijelu Crkvu otkupljenu Kristovom krvlju, koja njemu pripada.

Tebi je, dragi fra Dominique, Božja providnost na brigu povjerila jednu od tih zvijezda davno rođenu. Baš Tebi, koji si poput trojice mudraca strastveni promatrač zvijezda! Tvoje imenovanje nadbiskupom Teherana, priznanje je Tvome dosadašnjem radu, a na ponos cijelomu našemu Redu.

Tri mudraca upućena u snu vratila su se »drugim putem u svoju zemlju« (Mt 2,12). Evangelja o njima ne kažu više ništa. A teško je vjerovati da baš oni po povratku s duga puta nisu pripovijedali o betlehemsom Djetetu i zapalili prvi žižak vjere koji i danas gori.

Dragi fra Dominique, i Tebi se valja uputiti statom mudraca, zvjezdanim putem, u kojem su tragovi stopa drevnih mudraca koji su širili radosnu vijest evanđelja. »Zlatni svijećnjak« (Otk 1,12) na kojemu ćeš gorjeti, i dogorjeti za Sina Čovječ-

jega, čeka da na njemu zauzmeš mjesto. Neka Te u Tvojoj novoj službi prati zagovor sveta Tri kralja, Bezgrešne Djevice Marije i našega serafskog Oca sv. Franje. Naša molitvena potpora neće uzmanjkat.

Na ovaj način želim Ti izraziti iskrene čestitke i radost s kojom smo primili vijest o Tvome imenovanju. Čestitke Ti upućujem u ime cijelokupne Hrvatske provincije sv. Jeronima, kao i u svoje osobno ime, ali i u ime naše konferencije CEF-a, koju si izvrsno predstavljaš i koja Ti zasluženo izražava zahvalnost.

Ne krijem žaljenje što te situacija s korona virusom, čiji virus je i Tebe nemilo dohvatio, spriječila da dođeš u Hrvatsku i pohađaš tečaj hrvatskog jezika, kako si bio izrazio želju.

U znak iskrene zahvalnosti za ljubav i pažnju koju si prema nama pokazao, i neostvarene želje da naučiš hrvatski jezik, šaljem ti pjesmu »Opomena« tadašnjega mladoga hrvatskog pjesnika Antuna Branka Šimića (1898.-1925.):

Čovječe pazi – da ne ideš malen – ispod zvijezda!

Pusti – da cijelog tebe prođe – blaga svjetlost zvijezda!

Da ni za čim ne žališ – kad se budeš zadnjim pogledima – rastajo od zvijezda!

Na svom koncu – mjesto u prah – prijeđi sav u zvijezde!

S izrazima iskrenog poštovanja i bratske ljubavi, odani Ti u Kristu i sv. Franji,

*FRA JOSIP BLAŽEVIĆ,
provincijski ministar*

RED DOBIO NOVOG BISKUPA

Posljednjih desetak mjeseci je za naš Red zaista neobično bogat novim (nad)biskupima. Uz kardinala Gambettiju u Rimu, nadbiskupe Tascu u Genovi, Mathieuea u Teheranu i Kmeteca u Izmiru,

nedavno je Papa Redu podario novog biskupa. U utorak, 11. svibnja o. g. Sveta Stolica je službeno objavila da je papa Franjo našeg subrata, *fra Francois BUSTILLA*, imenovao biskupom glavnoga grada otoka Korzike, Ajaccija, sjedišta biskupije sufragana grada Marseillea. Novi biskup Bustillo, zapravo je Španjolac, rođen u Pamploni 1968. godine, ali je nakon teoloških studija u Padovi, kao novozaređeni svećenik pridružen »Projektu Francuska«, kojim je generalni ministar Lanfranco Serrini pokušao i djelomice uspio obnoviti Red u Francuskoj. U Narbonni je fra Francisco (u francuskoj verziji Francois) proveo dvanaest godina kao vikar i gvardijan, potom i kao kustos Francuske i Belgije, da bi posljednjih godina kao gvardijan služio u Lurd, gdje ga je i zateklo imenovanje biskupom grada u kojemu je rođen Napoleon Bonaparte. Mons. Bustillo preuzima biskupiju koja ima oko 350.000 žitelja, većim dijelom katolika. Biskupsko će ređenje podijeliti marsejski nadbiskup Aveline, i to na blagdan sv. Antuna Padovanskoga, 13. lipnja ove godine.

NAŠ SUBRAT GENERALNI TAJNIK MISIJSKIH DJELATNOSTI

Novi glavni tajnik Papinske misijske unije te ravnatelj Međunarodnog centra za misijsku animaciju (CIAM) i Agencije *Fides* franjevac konvntualac iz Vijetnama DINH ANH NHUE NGUYEN preuzeo je službu 1. svibnja, prenose razni vjerski mediji, pa i naša IKA. O. Dinhu novu službu s petogodišnjim mandatom dodijelio je prefekt Kongregacije za evangelizaciju naroda kardinal Luis Antonio Gokim Tagle. Time je naslijedio Talijana o. Fabrizija Meronija (PIME) kojemu je mandat završio 30. studenoga 2020., ali je dužnost obnašao do 31. ožujka 2021. U poruci nacionalnim ravnateljima Papinskih misijskih djela o. Meroni je, zahvalivši na petogodišnjem razdoblju međusobne suradnje, izrazio nadu da bi osoba iz Azije, Afrike ili Oceanije mogla doći do vodstva PMU-a kao znak univerzalnosti poslanja Crkve.

Novi glavni tajnik PMU-a izjavio je za Agenciju *Fides* da želi izraziti duboku zahvalnost Svetom Ocu – voditelju i nadahnitelju za poslanje Crkve u ovom teškom vremenu. »Također, iskreno zahvaljujem prefektu Kongregacije za evangelizaciju naroda kardinalu Luisu Antoniju Gokimu Tagleu i pomoćnom tajniku nadbiskupu Giampieru Dal Tosu – predsjedniku Papinskih misijskih djela (PMS/PMD), za njihovo povjerenje i moje imenovanje. Hvala mom predšasniku o. Fabriziju Meroniju za posao koji je obavljao s mudrošću i posvećenošću. Posebno zahvaljujem glavnim tajnicima Papinskih misijskih djela: o. Tadeuszu Nowaku, s. Roberti Tremarelli, o. Guyu Bognonu, kao i nacionalnim ravnateljima PMD-a za dobrohotnu i očinsku dobrodošlicu. Nastojat ću dati najbolje od sebe da provedem naše zajedničko misionarsko djelovanje sveopće i mjesne Crkve, uvijek s entuzijazmom, kreativnošću, u duhu zajedništva i suradnje sa svima. Neka nam Gospodin po zagovoru Marije Bezgrješne, majke Kristove i njegovih učenika, sv. Josipa i blaženih utemeljitelja misijskih djela pomogne i uvijek nam dadne svoga Duha Svetoga u povjerenom nam poslanju«, poručio je fra Dinh, rođen 1970. u Qui Nhonu u Vijetnamu. Član je Varšavske provincije franjevaca konventualaca. Profesor je egzegeze i biblijske teologije na Papinskom teološkom fakultetu sv. Bonaventure, poznatom kao *Seraphicum*, te je gostujući profesor na papinskim sveučilištima *Urbaniani* i *Gregoriani*. Počasni je znanstveni suradnik *Božanskog sveučilišta* – Katoličkog teološkog fakulteta u Melburneu, gdje je predavao od 2006. do 2011. Ima i magisterij iz inženjeringu s Državnoga tehničkog sveučilišta u Tuli (1994., Rusija). Nakon ulaska u formaciju Reda male braće konventualaca te stjecanja bakalaureata iz teologije na Papinskom teološkom fakultetu sv. Bonaventure 2001., iste je godine položio svečane zavjete. Licencijat iz biblijske teologije postigao je na Papinskom sveučilištu *Gregoriani* 2003. kada je i zaređen za svećenika u Rimu. Doktorirao je biblijsku teologiju 2006. na *Gregoriani*. Bio je dekan *Seraphicuma* od 2016. do 2021. i vicedekan istog fakulteta od 2013. do 2016. Papa Franjo imenovao ga je članom AVEPRO-a (Agencije Svetе Stolice za evaluaciju i promociju kvalitete na ekleziološkim sveučilištima i fakultetima) na petogodišnji mandat od 2018. do 2023. Ravnatelj je i osnivač FIATS-a – Franje-

vačkog instituta za azijske teološke studije, koji je osnovan 2015. na *Seraphicum*, te je autor brojnih knjiga i znanstvenih članaka, a tečno govori sedam jezika. (IKA)

ZAHVALA REDA NAŠOJ PROVINCII

• Odmah po povratku iz Japana, 8. veljače o. g., generalni ministar fra Carlos Trovarelli je našemu o. Provincijalu uime Reda i osobno uputio vrlo lijepu zahvalu za financijsku pomoć naše Provincije upućenu Kuriji u posljednje vrijeme (Prot. n. 0118/2021). O. General navodi podatke da je Provincija 12. siječnja o. g. dostavila Generalnom ekonomu razne priloge misnih intencija i gregorijanskih misa, posebni prilog za misije Reda, redoviti doprinos bratske solidarnosti unutar Reda, kao i prilog fondu za formaciju. U zahvali se o. General poziva na upravo izrečene riječi pape Franje, u povodu prvoga Međunarodnog dana ljudskog bratstva, 4. veljače o. g.: »*Danas nema vremena za ravnodušnost. Ne možemo isprati ruke na daljinu, ne-brigom, nezainteresirani. Ili jesmo braća – shvatite me! – ili pada sve. Tu je granica. To je međa na kojoj moramo sve graditi. To je izazov za naše stoljeće, to je izazov naših vremena... Ne-briga je jedna vrst profinjenog neprijateljstva. Nije potreban rat da se stvore neprijatelji. Dovoljna je ne-briga. Dosta s tom tehnikom – jer to je doista postalo tehnikom! – dosta s takvim stajalištem okretanja glave, ne brinući se o drugima, kao da ih nema.*« I o. General završava: »*Svojim postupkom dokazali ste da ste prihvatali izazov prihvaćanja potreba drugih; niste se okrenuli na drugu stranu i rekli ste 'Ne!' ne-brizi. Hvala vam od svega srca! Vaša gesta dokazuje brigu i zanimanje. Potvrđuje da smo braća. Još jednom zahvaljujem! I zazivam na sve vas blagoslov serafskog Oca svetog Franje!*«

• Iz Rima je 13. svibnja o. g., generalni ministar, fra Carlos Alberto Trovarelli našoj Provinciji, odnosno provincijskom ministru fra Josipu Blaževiću, pismenim putem još jednom izrazio vrlo lijepu zahvalu za razne priloge koje je u posljednje vrijeme Provincija dostavila Redu za razne njegove potrebe. Posebno spominje prilog od 1.170 eura za

potrebe misija, zatim razne druge novčane dozna-
ke za služenje misa (oko 4.000 eura). U zahvali o.
General piše:

Zahvaljujem i koristim se prilikom da podijelim jednu misao vezanu uz sv. Josipa, baš u Godini sv. Josipa, koju je papa Franjo proglašio u povodu 150. obljetnice proglašenja sv. Josipa zaštitnikom sveopće Crkve. (Vrijedi podsjetiti, dodaje o. General, da je naš Red odabrao svetog Josipa kao svoga zaštitnika u svibnju 1741., pa bi ovo bila 280. obljetnica!).

*Nedavno je papa Franjo pisao: »Sreća sv. Josipa ne sastoji se u logici žrtvovanja sebe, već darivanja samoga sebe. Nikada kod tog čovjeka nećemo susresti frustraciju, već samo pouzdanje. Njegova uporna šutnja ne odražava jadikovke već uvijek konkretne iskaze povjerenja. Svijet treba očeve, odbija gospodare, odbija sve one koji žele druge posjedovati da popune vlastitu prazninu; odbija one koji brkaju autoritet s autoritarizmom, služenje sa servilnošću, sučeljavanje s progonom, ljubav sa snagom koja razvara. Svako pravo zvanje nastaje od darivanja samog sebe, a to je sazrijevanje obične žrtve. I u svećeništvu kao i posvećenom životu traži se ova vrsta zrelosti. Tamo gdje poziv, bračni, celibatarski ili djevičanski, ne dospije do zrelosti darivanja sebe, zadržavši se samo na logici žrtve, umjesto da postane znak ljepote i radosti ljubavi, riskira da do izražaja dođe nesreća, žalost i frustracija« (Papa Franjo, *Patris corde*, 7).*

Cjelokupni »sustav solidarnosti« našeg Reda temelji se na darivaju, i sve više rastemo u uvjerenju da su naše geste ovi konkretni darovi blizine. Prihvaćamo ih kao konkretan način da se darujemo velikom bratstvu Reda i zato kao geste koji su »znanovi ljepote i radosti ljubavi«.

Zazivamo na sve vas blagoslov serafskog Oca svetog Franje, a sv. Josip, zaštitnik našeg Reda, neka moli za nas!

UZ 700. OBLJETNICU SMRTI DANTEA ALIGHIERIJA

Draga braćo,

jednostavnim riječima – ali velikim poštovanjem – usuđujem se počastiti najvećega talijanskog pjesnika Dantea Alighierija (mnogi ga naprsto nazivaju »Pjesnikom«), kojega spominjemo 700. obljetnicu smrti. U isto vrijeme želim najaviti svemu Redu kako *Danteov centar franjevaca konventualaca* u Ravenni nudi razne inicijative i projekte za ovu proslavu.

U biti, već se od 5. rujna protekle 2020. pa sve do 12. rujna tekuće 2021. godine u ovome poznatom gradu Emilije-Romagne, svjedoku izgona, smrti i ukopa ovoga svjetski poznatog Firentinca, održava bogat program proslave danteovske sedamstote obljetnice smrti. Uz objektivnu važnost ove slavne ličnosti – ne samo pjesnika, već i književnika, političara, njegovatelja filozofije i teologije te velikog tumača povijesti – želim podsjetiti na veliku bliskost koja je vezivala Alighierija s našim Redom.

Zaista, »baš s franjevcima konventualcima Dante je imao posebne veze, pohađajući izvana filozofske tečajeve pri samostanu Svetoga Križa u Firenci. K tome, prema uglednom i uravnoteženom danteovskom tumaču Francescu Bartolu da Buti (oko 1324. – 1406.), Dante je bio i novak pri Svetome Križu (...), ali je izišao prije polaganja zavjeta (...), želeći se ipak učlaniti u Treći red. Otjeran iz Firence zbog političkih razloga 27. siječnja 1302., kao što je poznato, zaklanjao se u razne talijanske dvorove, dok ga nije prihvatio Guido Novello da Polenta, gospodar Ravenne, gdje je i umro, u dobi od 56 godina, u noći između 13. i 14. rujna 1321. Njegova je želja bila vječno počivati kod voljenih sinova sv. Franje te je odabrao kao mjesto svojeg ukopa baš crkvu sv. Franje franjevaca konventualaca u Ravenni, te je nakon svečanog sprovoda pokopan u grobljanskoj zoni luka uz vanjski istočni zid staroga kanoničkog klaustra.«

Uvijek uz pomoć povjesničara možemo dozna-
ti kako je franjevačka prisutnost u Ravenni počela
bar od 1218., i da se franjevačko bratstvo nastanilo

pri crkvi sv. Petra Velikoga (nastaloj približno između 425. i 451.): Crkva je tijekom vremena preimenovana u »Svetog Franju«. Uz prekide uslijed utrušća, naša braća su ovdje prisutna sve do danas i čuvaju zemne ostatke velikog Pjesnika.

No, Dantova bliskost s Redom istinski slijedi sklonost koju je veliki pjesnik osjećao prema liku asiškog Sveca, koji se zahvaljujući svojem Hvalospjevu stvorovima smatra prvim pjesnikom talijanske književnosti. Treba pri tome istaknuti da je taj slijed nastao, čini se, ne samo ni prvotno u književnom krugu, već zasigurno – neka nam bude dopušteno reći – u okružju njihova sličnog promatranja svijeta.

Pjesnik Dante nije bio samo vrstan književnik, već nadasve vjernik mislilac i kritičar društveno-političke stvarnosti svojeg vremena, kao i morala čak i samih struktura crkvene hijerarhije, koje su baš u ono vrijeme pokazivale veliku moć i još veću svjetovnost. Baš zato je Franjo Asiški bio pokornik, čovjek jasnih evanđeoskih izbora kao nasledovatelj Kristov, i prema tome su ti izbori postigli alternative carskih i feudalnih kriterija upravo tada nastajućega građanstva.

Asiški sirotan svojim životom nadahnuo je crkveni pokret obraćenja i obnove. I Dante u svojoj »Komediji« (kasnije prozvanoj »Božanstvenom komedijom«) predložio je pravi i jedinstveni »putokaz misli Bogu« iz »tame vječnoga prokletstva do suza pročišćujuće pokore, pa sve do izvora svjetla«. Nije slučajno što je u najvećemu književnom djelu posvećeno cijelo jedno pjevanje »Raja« (XI. pjevanje) svetom Franji iz Asiza i njegovu gradu.

Sedamstota obljetnica prigoda je ne samo slaviti pjesničku muzu i osobnu veličinu Dantovu, već je nama franjevcima i poziv da s vjerom i ozbiljnošću prepoznajemo sadašnje vrijeme i postavimo se s onima koji žive zauzetost (vjeru) i poeziju (nadu) Evanđelja Isusa Krista, koji je neizreciva ljubav. Koristim se ovom prigodom da zahvalim i čestitam *Danteovu centru franjevaca konventualaca*, koji spada u kulturnu djelatnost bivše Bolonjske provincije, nastalom u Ravenni na inicijativu fra Severina Ragazzinija (1920. – 1986.) uoči proslave 700. obljetnice rođenja Dantea Alighierija.

Svoj blagoslov upućujem svima onima koji će nam tijekom ovog jubileja pomoći produbiti svoje poznavanje i odnos s tako izvanrednom ličnošću.

Moja je želja da svatko od nas mogne »proći kroz tolike mračne šume još uvijek zasijane po našoj zemlji i sretno obaviti svoje hodočašće kroz povijest, kako bismo prispjeli do zamišljenog i žuđenog cilja svakog čovjeka, a to je ljubav koja pokreće sunce i ostale zvijezde« (Raj, XXXIII, 145)«.

FRA CARLOS A. TROVARELLI,
Generalni ministar

KORIZMENA PORU- KA GENERALNOG MINISTRA

Iz Tokya, gdje se nalazio radi održavanja redovitoga provincijskog kapitula Japanske provincije Reda, generalni ministar fra Carlos A. Trovarelli, 5. veljače 2021. uputio je svoj braći Reda ovogodišnju korizmenu poruku (Prot. n., 101/2021), pod geslom starozavjetnog poziva »Ako danas glas mu čujete, nemojte ostati srca tvrda ...« (Ps 95, 7-8; Heb 3, 7-8). Poruka nosi naslov *Prema zajedničkoj svetosti, odnosno u oporbi 'Protu-Franje'*.

1. *Slušajmo Duh a ne ostanimo tvrda srca.* O. General podsjeća kako nam je taj psalam toliko blizak, jer nam je više puta preko tjedna na usnama. *Ispred ovog stiha u Poslanici Hebrejima autor piše:* »Kako kaže Duh Sveti. Poziva se na dah Duha koji je nadahnuo autora ovoga psalma. Ali isti Duh djeluje i među nama i nudi nam prijedloge koje počešće ne slušamo dovoljno. Naše srce može otvrdnuti ne zbog zle volje ili bezbrižnosti, već iz mnogih drugih razloga, koji nam obično služe za samoopravdanje. Svi su zasigurno važni: obvezne, brige, žurbe, teškoće, rad. Sveti Franjo podsjeća na ovu opasnost već u Nepotvrđenom pravilu: »Zato, svakolika braćo, mnogo se čuvajmo da ne bismo, pod izlikom neke nagrade ili djela ili pomoći, otkinuli ili udaljili svoj duh i srce od Gospodina.« (NPR XXII, 25). Zato poslušajmo pažljivo što nam govori Gospodin, što nam nadahnjuje Duh, te nemojmo otvrdnuti srce, budimo pozorni na opasnosti rastresenosti!

2. *Poziv na zajedničku svetost.* O. General nas želi podsjetiti kako smo ove godine posebno po-

zvani pounutarnjiti svoj poziv na zajedničku svetost. U našemu Šestogodišnjemu generalnom planu, u etapi predviđenoj za 2021. godinu, nalazimo poziv »postati bratstvo«. U predstavljanju ovoga drugog dijela spomenutog Plana, podsjetili smo da nas »naslijedovanje vodi do suobličenja (conformatitas)« na tragu onoga što nam je ostavio sveti Franjo, ne kao pojedinci (single) unutar bratstva koje nas je primilo u vidu zajedničarske svetosti«. O. General potom nastavlja kako je bratstvo živo tijelo, koje neprekidno treba rasti, te je stoga vrlo važna početna i stalna formacija, svjedočenje uvjerljive zajednice, dublje proučavanje naše franjevačke karizme. U predstavljanju tog prijedloga, nastavlja o. General, podsjeća na korištenje jednostavnih i priručnih sredstava, kao što su dnevni red, koji daje prednost onome što je zajedničko (molitva, blagovanje, odmor), tjedni i mjesecni raspored, u kojemu neće nedostajati prostora da se hrani i podijeli život (samostanski kapitul, duhovne obnove, lectio, bratski izleti). Generalni ministar podsjeća i na specifične i dublje instrumente, kao što su sposobnost evanđeoskog razlučivanja, poznavanje svoga postavljanja u društveni, politički, povijesni kontekst, kako bi se mogli pružati prikladni odgovori, i konačno to je pokušaj utjelovljenja novih putova, kreativnom vjernošću karizmi, te se o. General priziva na glasoviti 9. zaključak Generalnoga kapitula o »novom vinu u novim mješinama«. Sve to treba poduzeti ne samo da se uspostavi neka krhkava ravnoteža unutar bratstva, već štoviše da bismo bili sretni u svjedočenju našega specifičnoga konvencionalnoga stila života, a to je bratstvo (fraternitas). I to ne samo u smislu oblikovanja zajednice, već »življenja, razmišljanja, djelovanja na franjevački i evanđeoski način u svim dobima našeg života«.

3. Važnost trajne formacije. Poziv: Braćo, vremena su se promijenila i mijenjaju se veoma brzo. Kao i sav svijet, tako i naš Red. Pandemija nas je tako uvela u situacije zatvorenosti, koja je odgodila ili otkazala dogovorene susrete i događaje. Ali baš ovakve situacije su nas podsjetile, još jednom, na ono što godinama ističemo: važnost trajne formacije življene nadasve u našim samostanima, formacije koja obuhvaća sve: i srce, i razum, i duh, i evanđeosko razlučivanje, odluke donesene pod utjecajem Duha, putove stvaranja čvrstog bratstva, zajedničke zauzetosti itd. Generalni ministar u nastavku svoje

korizmene poruke traži od svih članova Reda da ne »otvrdnu svoja srca« u slušanju onoga što naš poziv i sama Crkva traže: *nemojmo otuđiti svoju karizmu, nemojmo gubiti se u obogaćenju raznih izbora, treba njegovati sva bratska područja, počevši od samostanskih kapitula, bratskih i formativnih područnih susreta, prihvatajući sve ostale znakovite mogućnosti u zajedničarskom napredovanju formacije.* Sva ta ponuđena sredstva, nastavlja o. General, dobro iskorištena, postaju izvorишtem bratskog približavanja, oprاشтавања, milosrđa, rasta, formacije, prihvaćanja stvarnosti, ozbiljnoga evandeoskog programiranja i usvajanja teoloških darova, obraćenja.

4. Obraćenje kako bismo se oduprli »Protu-Franji«. O. General rabi jedan neobičan izraz, koji susrećemo već u naslovu korizmene poruke: »Protu-Franjo«, kontrast onome što je Franjo bio i učinio. Zato nastavlja: *Korizma je zapravo sinonim za obraćenje, kao što je »konvencionalnost« sinonim zdravoga bratstva. Generalni ministri Prvoga franjevačkog reda podsjetili su kako Nepotvrđeno pravilo, kojega ove godine slavimo 800. obljetnicu, ne štedi na poticajima kako bi se naslijedovanje Isusovo živjelo kao bratstvo. To je neka vrst dogme, dohvativljivog sažetka onoga što čitamo između redaka ovog teksta. Moglo bi se poigrati riječima ovako: ništa nije tako protu-franjevačko (a trebalo bi reći protukršćansko) kao stil života u kojem je iskorak ide mimo strasti za bratske veze.*

Korizmena želja: Generalni ministar fra Carlos A. Trovarelli, iz dalekog Japana, priželjkuje svima da nam ovogodišnja korizma bude dobra i kreativna, proživljena duhom odgovornosti u razvijanju bratskog života prema našoj karizmi. *Karizma bratstva je dar Svevišnjega:* »Gospodin nam je dao braću« (Oporka, 14). Svi: ministri, kustosi, delegati, gvardijani, odgojitelji, svaki brat, svi smo pozvani osluškivati Duha, koji nas zaklinje biti ono što jesmo: konvencionalni franjevci.

U završnom pozdravu o. General svima želi da korizmeni hod bude popraćen u svim dijelovima Reda kao specifičan franjevački put prema zajedničarskoj svetosti.

VIJESTI IZ CEF-A

Slovenski provincijal, fra Igor SALMIČ, predsjednik Srednjoeuropske konferencije (CEF), izvjestio je članove Konferencije o nekim novostima iz Rima. Počeo je obaviješću da se 21. svibnja Generalni definitorij posredstvom internetske zoom-aplikacije susreo sa svim predsjednicima federacija i iskoristio prigodu da se razmijene informacije i obavijesti o najnovijim zbivanjima u Redu. Generalni tajnik za formaciju (SGF) najavio je organizaciju više skupova i susreta u vidu završetka nacrta dvaju dokumenata koji se odnose na odgoj (*Ratio formationis*) i obrazovanje (*Ratio studiorum*), kao ostvarenje zahtjeva posljednjega Generalnoga kapitula. U tom smislu treba upotpuniti Međunarodnu komisiju za formaciju, predviđenu našim zakonodavstvom. Članove daje svaka pojedina federacija. Traže se imena odgovornih na razini federacije, a CEF je već ranije za tu ulogu predložila fra Stjepana Brčinu iz Hrvatske provincije. Godišnji susret Generalnog definitorija s predsjednicima federacija, predviđen u lipnju 2020. godine, održat će se pri Generalnoj kuriji u Rimu, od 5. do 10. srpnja ove godine. Tko ne bude mogao fizički prisustvovati, trebat će se povezati internetskim putem preko zoom-aplikacije. Tema tog susreta bit će *Direktorij za slavljenje provincijskih i kustodijskih kapitula*, uz još neka važna pitanja.

U dodatku obavijesti fra Igor je podsjetio kako se 24. svibnja u Würzburgu trebalo održati veliko komemorativno slavlje 800 godina prisutnosti naše braće u Njemačkoj, ali zbog nesigurne epidemiološke situacije slavlje je odgođeno na sljedeću godinu, s time da ove godine bude samo kratka komemoracija. U ime CEF-a, njegov predsjednik, fra Igor izrazio je čestitke njemačkoj braći, unatoč odgodi slavlja, i poželio da Gospodin nastavi voditi i štititi Njemačku provinciju sv. Elizabete.

DOGAĐANJA I SUSRETI

Franjevačke duhovne vježbe za mlade u Cresu – fra Stjepan Brčina
21.-28. srpnja 2021.

Franjevačke duhovne vježbe za mlade u Cresu – fra Josip Blažević
11.-18. kolovoza 2021.

Duhovne vježbe, drugi turnus – o. Miljenko Sušac
5.-10. rujna u Cresu

Dani trajne formacije – fra Miljenko Hontić
12.-17. rujna 2021.

Planerski susret gvardijana u Puli – fra Josip Blažević
29. rujna 2021.

Dan provincije u Puli – Provincijska proslava ovogodišnjih jubilaraca
30. rujna 2021.

Duhovne vježbe, treći turnus – fra Pero Džida
17.-22. listopada u Splitu

Znanstveni skup o 150. obljetnici rođenja biskupa Jeronima Milete
6. studenoga u Šibeniku

*Grb biskupa
fra Jeronima
Milete*

rad definitorija

Zbog nastale pandemijske situacije i otežanoga kretanja, otkazane su sjednice Provincijskog definitorija u studenom i prosincu 2020., pa je rad Definitorija nastavljen tek nakon dva mjeseca.

31. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovita, 31. sjednica Definitorija, prva u ovoj godini, održana je u Zagrebu, u srijedu 13. siječnja 2021. godine, s početkom u 9.00 sati, a završena je u 11,30 sati. Prisustvovali su svi definatori.

– Predstavljena su godišnja *financijska izvješća* Provincijskog egzaktora i Provincijskog ekonoma za najavljeni susret gvardijana. Uz neke nadopune, oba su izvješća prihvaćena. Dugovanja prema Redu: o. Provincijal podsjetio je na naše ekonomiske obveze prema Redu, koje su nešto izmijenjene i dopunjene nakon Redovitoga generalnoga kapi-tula 2019. godine.

– *Oslobađanje 20% doprinosa sviju samostana* u prva tri mjeseca 2021.: Zbog vrlo teške situacije pandemije koronavirusa odlučeno je da se i u prva tri mjeseca ove godine svi samostani oslobo-de podmirivanja 20% svojih redovitih obveza Pro-vincijalatu.

– O. Provincijal je podsjetio kako nije dovoljno samo elektroničko vođenje računa, već je na snazi i dosadašnja praksa *upisivanja rukom u posebne ekonomiske knjige* (kojih ima u provincijskom eko-nomatu napretek). Tamo gdje bi braća vodila samo elektroničko upisivanje, treba na svakome samo-stanskom kapitulu otisnuti pojedinačni primjerak, koji bi nakon uvida svi potpisali i pohranili u poseban registrator.

– *Posljedice potresa:* Braća su upoznata sa štetama u crkvi i samostanu u Sisku, a zagrebački samo-stan Svetog Duha i pripadajući mu crkveni objekti imaju neka vidljiva oštećenja, ali srećom nisu tako velika. S obzirom na samostan i crkvu u Sisku, oče-

kuje se detaljni izračun da se vidi što mogu i treba-ju Provincija kao i ostali samostani poduzeti, dok je hvale vrijedna inicijativa nekih samostana koji su već finansijskim sredstvima priskočili u pomoć ili to najavili za braću u Sisku.

– *Glede koronavirusa* o. Provincijal je upoznao definitore sa trenutnim stanjem u Provinciji, gdje su ovog časa u izolaciji članovi sisačkog samosta-na, pa im za vikende ispomažu braća zagrebačkog samostana Svetog Duha. Dosad su izolaciju pro-veli članovi šibenskog samostana (uz pastoralnu pripomoć splitskog samostana), braća u formaciji na drugom katu zagrebačkog samostana, a i neka braća pojedinačno. Inače, zdravstveno stanje u Provinciji nije dobro, posebno su pogodjena bo-lešću neka starija braća. O. Provincijal je ukratko izvijestio o pogoršanju zdravstvenog stanja fra Ni-kole Roščića, koji je zbog jake upale pluća smješten u bolnicu na Rebru; fra Josip Priselac se upravo vratio iz bolnice, gdje je obavio tešku operaciju na plućima; fra Alojzije Litrić i dalje je u teškom stanju u Domu »Kolbe«, a i fra Bernardin Filinić je trenutno u bolnici zbog povrjede ramena.

– Fra Ivan Bradarić informirao je i dobio pri-stanak i podršku Definitorija u vezi s *dva projekta* koja šibenski samostan želi ostvariti tijekom ove godine: prirediti i objaviti veliku monografiju o 50. obljetnici svetišta sv. Nikole u Šibeniku, kao i održavanje prigodnog skupa u povodu spomena na 150 godina rođenja biskupa Jeronima Miletet. Predlagatelj je detaljnije upoznao Definitorij s te-mama i imenima stručnjaka koji će u tom smislu biti angažirani.

– *Čestitke novim biskupima Reda:* O. Provin-cijal je informirao definitore kako je u posljednje vrijeme učestalo imenovanje naših novih biskupa, pa je u tom smislu proteklih dana uputio dvojici dosadašnjih članova naše Konferencije, Slovencu fra Martinu Kmetecu i Belgijancu fra Dominiqueu Mathieu, prigodne čestitke, na koje su oni toplo zahvalili.

– *Godišnji susret gvardijana* u Zagrebu. S obzirom na trajanje otežanih uvjeta kretanja i sastaja-

nja, Definitorij se složio s prijedlogom o. Provincijala da se ovaj put redoviti susret gvardijana i uprave Provincije ne održi, kako je bilo predviđeno, početkom veljače u Zagrebu, već da se gvardijani zaduže da do 31. siječnja pismenim putem (e-mailom) dostave svoja samostanska izvješća, a to se odnosi i na ekonomsko stanje pojedinog samostana.

– *Duhovne vježbe u veljači u Zagrebu:* Iz istih razloga predloženo je da se odgodi održavanje prve turnusa duhovnih vježbi predviđenih u veljači u Zagrebu, i odloži za kasnije mjesecce. Naknadno će biti dogovoren vrijeme i mjesto održavanja, o čemu će braća pravovremeno biti obaviještena.

– *Sljedeća sjednica* Definitorija održat će se po potrebi i mogućnostima u utorak popodne, 23. veljače 2021. u Zagrebu.

32. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovita, 32. sjednica Definitorija naše Provincije održana je u Zagrebu, u ponедјeljak 8. ožujka 2021. godine s početkom u 9.00 sati. Završena je nakon tri sata rada. Prisustvovali su, uz o. Provincijala, svi definitori.

Dnevni red:

Predstavljena su i razmotrena *tromjesečna finansijska izvješća* egzaktora, fra Stjepana Brčine, i ekonoma, fra Vitomira Glavaša. Nije bilo primjedbi. – *Karitasovo tromjesečno izvješće* pismenim je putem podnio voditelj Caritasa, fra Vladimir Vidović. Nije bilo primjedbi.

– *Danska – prilog Filipinskoj provinciji:* Kao znak dobre volje što je ustupila jednoga svojeg člana za samostan u Kopenhagenu, o. Provincijal je predložio da se Filipinskoj kustodiji uplati 5.000 eura, koje će u konačnici podmiriti danski samostan u Kopenhagenu. – U povodu teških potresa koji su prošle godine pogodile Hrvatsku (najprije Zagreb, a potom Petrinju), naša *slovenska Minoritska provincija* sv. Jožefa darovala nam je za ublažavanje posljedica 5.000 eura, na što im treba iskreno zahvaliti.

– *Dom Placido Cortese u Cresu:* Creski gvardijan i provincijski ekonom, fra Vitomir Glavaš, prihvatio je do daljnega vođenje poslova oko daljnog uređenja prostorija i prihvata gostiju, posebno vezano uz nabavu novih kreveta.

– *Mirovinsko osiguranje:* definitori su upoznati s novim prijedlozima mirovinskog osiguranja, prema kojemu bi mjesečno trebalo po osobi izdvajati oko tisuću kuna da bi ostvarile pravo na minimalnu mirovinu (u to je uključeno i zdravstveno osiguranje). Zaključeno je da se o temeljito obražloženom prijedlogu raspravi i donese odluka na sljedećem provincijskom kapitulu.

– *Šibenik – Ugovor o zakupu:* Šibenski gvardijan, fra Ivan Bradarić, podastro je Definitoriju prijedlog ugovora o zakupu poslovnog prostora u prizemlju koje gleda na more, ukupne površine skoro stotinu kvadrata, koji je prethodno koristila tvrtka Lalizas Marina. Ugovor je usvojen uz neke sugestije.

– *Zdravstveno stanje fra Igora Horvata:* O. Provincijal, fra Josip Blažević, kao i zagrebački gvardijan, fra Tomislav Glavnik, upoznali su ostale definite sa zdravstvenim tegobama koje su uočljive kod fra Igora Horvata, pa je predloženo da se razriješi od službe župnog vikara u Zagrebu, i da mu se povjeri redovito svakodnevno ispovijedanje vjernika šest dana u tjednu, a ostalo koliko može, uz određene terapije.

Osvrti

– *Provincijski statuti u talijanskom prijevodu* dostavljeni su Kuriji na odobrenje: Generalna kurija u Rimu trenutno obavlja njihovu provjeru usklađenosti s Generalnim Konstitucijama i Statutima.

– *Kanonska vizitacija pri kraju:* O. Provincijal je informirao Definitorij kako je redovita provincijskova vizitacija završena, osim samostanu Visu, što će obaviti za nekoliko dana (11. ožujka), i tom prigodom prenijeti u splitsku knjižnicu preostali dio knjižnog fonda viškog samostana, radi uređenja i pohrane. (U međuvremenu je to i izvršeno.)

Najave

– *Redoviti provincijski kapitul:* O. Provincijal je podsjetio definite kako je Generalna kurija po-

tvrdila da je naš sljedeći provincijski kapitol predviđen u terminu od 14. do 19. veljače 2021.

– *Duhovne vježbe*: Prvi turnus duhovnih vježbi održava se pod vodstvom monfortanca o. Miljenka Sušca u korizmi u Zagrebu (od 14. do 21. ožujka), dok će se drugi turnus pod istim voditeljem održati sredinom rujna u Cresu.

Razno

– Fra Stjepan Brčina, provincijski promicatelj za zvanja i pastoral mladih, izvjestio je da će se ovogodišnji *Antunovski hod mladih* održati u Zagrebu u subotu 5. lipnja o. g. i da pri tome očekuje finansijsku podršku Provincijske uprave. – O. Gvardijan, fra Tomislav Glavnik, izvjestio je kako dobro napreduje akcija prikupljanja sredstava za gradnju posve novih orgulja u zagrebačkom svetištu sv. Antuna, a da posebno očekuje poticaj od skorih antunovskih utoraka i samoga Antunova, kada će velik dio javnosti imati mogućnost detaljnije upoznati program i način pomaganja.

– *Sljedeća sjednica Definitorija* održat će se u srijedu, 21. travnja 2021. dopodne u Zagrebu.

33. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovita, 33. sjednica Definitorija, održana je u Provincijalatu u Zagrebu, u četvrtak 29. travnja 2021. godine s početkom u 9.30 sati. Završena je u 12,30 sati. Sudjelovali su uz o. Provincijala, svi definitori Provincije.

Dnevni red:

– *Provincijski statuti*: nakon što je Generalna kurija dostavila nekoliko konkretnih primjedaba na naš tekst poslan radi odobrenja, Definitorij je jednoglasno prihvatio sve primjedbe pojedinačno i, na kraju, cjelokupni tekst Provincijskih statuta s uvaženim primjedbama;

– Crkva sv. Antuna Padovanskoga *Basilica minor*: prijedlog gvardijana samostana Svetog Duha da se kreće s postupkom za proglašenje zagrebačke crkve sv. Antuna Padovanskoga kao »basilica

minor«, usvojen je jednoglasno, a provincijski ministar fra Josip Blažević, u tom cilju, zagrebačkom nadbiskupu kardinalu Josipu Bozaniću, koji je već usmeno upoznat s ovom namjerom, dostaviti će posebnu molbu da podrži ovu akciju;

– *HKM Würzburg – Aschaffenburg*: Prema koначnoj odluci mjesnog Ordinarijata, predviđa se povratak fra Paška Mandurića 31. kolovoza ove godine. Razmijenjena su mišljenja gledom zamjene, a razmotrena su i još neka druga personalna pitanja.

Molbe

– *Dizalo u zvoniku Svetog Antuna u Zagrebu* – gvardijan fra Tomislav Glavnik je upoznao Definitorij sa željom zagrebačkog samostana da se konačno pristupi uvođenju dizala u izgrađeni i uređeni zvonik crkve sv. Antuna. Definitorij je prihvatio molbu da troškove isplati Provincija, a kasnije redovito uzdržavanje i servisiranje da preuzme samostan Svetog Duha u Zagrebu.

– *Nove elektroničke orgulje* na Vidicima u Šibeniku: fra Ivan Penava, župnik Svetog Petra na Vidicima u Šibeniku, pismenim putem moli Provincijalat da mu se dopusti prikupljanje sredstava za posve nove elektroničke orgulje, zbog dotrajalosti postojećih orgulja u župnoj crkvi. Definitorij jednoglasno prihvaća prijedlog o. Provincijala da se u ime Provincije za ovu akciju dodijeli određeni iznos u vidu pomoći.

– *Molba obitelji Jerković* za pomoć bolesnoj Tonki: Na pismenu zamolbu ove obitelji zagrebačke župe sv. Antuna, popraćenu dokumentacijom, za potrebe ugradnje kućnog lifta kojim bi se njihova teško bolesna i gotovo nepokretna kći Tonka mogla po kući samostalnije kretati, Provincija izdvaja određeni iznos jednokratne pomoći.

– *Antunovski hod mladih*: fra Stjepan Brčina, provincijski povjerenik za pastoral zvanja i mladih, izvjestio je kako je na Komisiji za odgoj i obrazovanje, održanoj dan prije ove sjednice, podržan prijedlog da se dosadašnji godišnji susret mladih Provincije spoji s Antunovskim hodom mladih. Polovicu troškova Antunovskog hoda preuzet će Provincija, dok će drugu polovicu financirati župa sv. Antuna Padovanskog u Sesvetskim Selima kao suorganizator.

Najave

– *Duhovne vježbe*: drugi turnus održat će se od 5. do 10. rujna u Cresu, a na želju nekolicine braće, uvodi se i treći turnus, od 17. do 22. listopada ove godine u Splitu, koji će voditi član naše Provincije, fra Pero Džida.

– *Otvorenje Areopaga*: Nakon završetka svih radova na unutarnjem uređenju u zvoniku Svetog Antuna u Zagrebu (osim dizala), formalno otvorenje predviđa se u nedjelju, 6. lipnja 2021. uvečer.

Razno

– Gvardijan zagrebačkog samostana sv. Antuna u Zagrebu izvjestio je o uspješnoj akciji skupljanja sredstava za *gradnju novih i velikih orgulja* u župskoj crkvi sv. Antuna u Zagrebu. Bilo je govora i o sudjelovanju same Provincije, kao i drugih samostana u ovoj akciji. Provincija će se uključiti kada samostan prikupi barem polovicu, a s izradom će se započeti nakon što redoviti provinčijski kapitul dadne pristanak.

– Sljedeća sjednica Definitorija predviđena je *u petak, 28. svibnja 2021.* u Zagrebu.

34. SJEDNICA DEFINITORIJA

Na poziv o. Provincijala, redovita 34. sjednica Definitorija, održana je u Provincijalu, u petak 28. svibnja 2021. godine s početkom u 9.30 sati. Sudjelovali su svi članovi Definitorija osim fra Vitomira Glavaša, koji se ispričao. Sjednica je završena u 11 sati.

Dnevni red: Nakon molitve Srednjeg časa i kratkoga Provincijalova pozdrava, usvojen je zapisnik prošle, 33. redovite sjednice Provinčijskog definitorija.

Molbe: Pristigla molba za pomoć u liječenju – gđa Antonija Makar, majka jedne članice Svetoduške FraMe, moli i pomoć Provincije da prikupi potreban poprilično visok iznos predviđen za troškove. Nakon rasprave Definitorij je jednoglasno odobrio da joj se dostavi dio pomoći.

Osvrti: Predstoje personalne promjene, pa je o. Provincijal upoznao s prijedlozima Definitorij i zatražio savjet. Fra Ivan Penava zamijenit će fra Pašku Mandurića u Würzburgu, na mjesto fra Ivana Penave za župnika u Šibeniku dolazi fra Željko Klarić, koji se vraća iz Rima po završenom studiju početkom srpnja. Fra Josip Ivanović od jeseni bi pošao u Padovu na ispomoć svetištu i studij liturgike. Nakon dobivenih odgovora iz Varšavске i Krakovske provincije, obje velikodušna srca otvorene, odlučeno je postulanta Franka Gečevića poslati u novicijat u Varšavi. Razlog navedenoj odluci je najprije želja samog Franka, koji je studirao poljski i španjolski jezik, nakana povezivanja hrvatske i poljske provincije, osobito kolbeovske baštine, te stjecanja novih iskustava, a poljski je i jedan od službenih jezika Reda. Preko ljeta Franko će volontirati u Krakovskoj provinciji.

Fra Tomislav Glavnik, vicepostulator u kauzi o. Celestina, kratko je izvjestio Definitorij o koracima koje će poduzeti u smjeru otvaranja biskupijskog procesa.

Najave: Provincijska proslava ovogodišnjih jubilaraca održat će se na Dan provincije u Puli.

Razno: Fra Stjepan Brčina je izvjestio kako su pripreme za treći Antunovski hod mladih u završnoj pripremi. Ovaj projekt ima provinčijski karakter, zbog čega su pozvana i ostala braća Provincije da se odazovu sa svojim mladima i sudjeluju u njemu.

Sljedeća sjednica Definitorija održat će se u ponедjeljak, 25. lipnja 2021. u Zagrebu, s početkom u 9,00 sati. Kratkom završnom molitvom o. Provincijal zaključio je rad ove sjednice, koja je kratko potrajala.

Po završetku sjednice, o. Provincijal je omogućio definitorima da zajedno s njime razgledaju novouređeni *Muzej Hrvatskog areopaga*, u zvoniku crkve sv. Antuna Padovanskoga.

ODOBRENI PROVIN- CIJSKI STATUTI

Generalni ministar, fra Carlos Alberto TROVARELLI, 3. svibnja 2021. (Prot. n. 0460/2021) službeno je potvrdio tekst obnovljenih Provincijskih statuta, koje je naša Provincija prethodno usvojila na svojem Izvanrednom provincijskom kaptulu, održanom u Zagrebu 6. i 7. listopada 2020. godine. Nakon primitka talijanskog prijevoda Generalna kurija dostavila je neke manje primjedbe i dopune, koje je Provincijskih definitorij bio usvojio i vratio na konačno odobrenje. Dopis je upućen našemu provincijskom ministru, fra Josipu Blaževiću. Donosimo prijevod Odobrenja u cijelosti:

PROVINCĲA SV. JERONIMA U HRVATSKOJ

Predmet: Obnova Provincijskih statuta i izjava o sukladnosti s vlastitim pravom Reda, CIC, kan. 587, §4; Konstitucije, čl. 7, §4.

Mnogopoštovani oče,
u svojemu cijenjenom dopisu od 1. svibnja 2021.
(Prot. 79/21-CU), upućenom Generalnoj kuriji,
izvjestili ste nas da su na sjednici Provincijskog de-
finitorija Hrvatske provincije sv. Jeronima prihvate-
na i uvrštena u tekst Provincijskih statuta sva ra-
zjašnjenja i izmjene, predstavljena u našem otpisu
od 8. travnja 2021. (Prot. n. 0353/2021). Razjašnje-
nja i izmjene odnosili su se na br. 35, §2; 35, §4; 40,
§ 4; 65, § 1 i 86, §2. S ovim razjašnjenjima i izmje-
nama izričaj gore navedenih brojeva Statuta postao
je sukladan sa zahtjevima našeg zakonodavstva.

Razmotrivši sve to, dajem svoj pristanak proglašenju tako određenih propisa, izjavljujući, snagom CIC, kan. 587, §4 i Konstitucija, čl. 7, §4, da su Provincijski statuti Hrvatske provincije sv. Jeronima, prihvaćeni propisanom većinom u vrijeme Izvanrednoga provincijskog kapitula – kao što svjedoči Vaš dopis od 1. svibnja 2021. (Prot. 80/21-CU) – održanoga u dane 6. i 7 listopada 2020. u Samostanu Svetog Duha u Zagrebu, sukladni vlastitom pravu Reda.

U znak potvrde

*Fr. Carlos. A. TROVARELLI, generalni ministar
Fr. Tomasz SZYMCZAK, generalni tajnik*

TOMISLAV MRKONJIĆ DOBIO INDULT

Prokurator Reda fra Maurizio di Paolo dostavio je Provincijalatu kopiju indul-ta Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života (br. 45794/2020) od 28. listopada 2020., kojim se Tomislavu Mrkonjiću, profesu s doživotnim zavjetima u Redu franjevaca konven-tualaca, na temelju njegove svjesno izraže-ne molbe, daje oprost da slobodno napusti svoju redovničku ustanovu, budući da ga Đakovačko-osječki ordinarijat namjerava primiti u svoju nadbiskupiju »pure et sim-pliciter«, u skladu s propisom 693. kanona Zakonika kanonskog prava. Izvršni dekret inkardinacije Nadbiskupijski ordinarijat treba priopćiti spomenutoj Kongregaciji i vrhovnom poglavaru njegova dosadašnjeg instituta.

Indult je potpisao mons. Jose + Rodriguez Carballo, OFM, nadbiskup tajnik, a supotpisao i Tomislav Mrkonjić.

Po uputi generalnog prokuratora Provincijalat treba o tome što prije obavijestiti svu braću Provincije, što se ovime i čini.

• • • U Godini sv. Josipa Veritas - Glasnik sv. Antuna predstavlja treće izdanje životopisa sv. Josipa zaručnika Blažene Djevice Marije i čuvara Isusova iz pera pokojnog fra Zvonimira Zlodija. Imajući na umu iznimnu važnost sv. Josipa za kršćanstvo i hrvatski narod autor na jedinstven način prikazuje lik i djelo Djevičinog zaručnika i Isusova zemaljskog »oca« i čuvara. Svetac je to koji u planu spasenja zauzima posebno mjesto, nakon samog Spasitelja i Blažene Djevice Marije. Stoga autor jednostavnim jezikom i iz odane ljubavi prema sveću i njegovim štovateljima prikazuje Josipovo izabranje, uzvišeni poziv i uzorne očinske karakteristike te predanost radu. Knjiga donosi i prigodni dodatak o štovanju sv. Josipa kao i molitve sv. Josipu te presliku zapisnika Sabora o proglašenju sv. Josipa zaštitnikom Hrvatske. Knjiga se može naručiti kod: Uprava Veritasa, Sveti Duh 33, 10000 Zagreb. • • •

iz života provincije

ZAVRŠENA PROVINCIJALOVA VIZITACIJA

Redoviti kanonski pohod provincijskog ministra pred redoviti provinčijski kapitul bliži se svome kraju. Trenutno obavlja vizitaciju u zagrebačkom samostanu Svetog Duha, a preostaje još pohod samostanu sv. Jere u Visu i braći izvan domovine. O. Provincijal zahvaljuje braći što su mu omogućila uvid u život i djelovanje pojedinog samostana, o čemu će izvjestiti na kapitulu 2022. Braću u inozemstvu, kao i onu na otoku Visu, pohodit će – ako bude moguće – kada (ako) se za to stvore uvjeti.

ODRŽAN PRVI TURNUS DUHOVNIH VJEŽBI

Na svetkovinu sv. Josipa, 19. ožujka 2021., pod vodstvom monfortanca p. Miljenka Sušca, završen je prvi turnus ovogodišnjih duhovnih vježba u Zagrebu, a koje su započele u nedjelju navečer 14. ožujka. Tema je bila »Put prosvjetljenja«. Nakon prošlogodišnje teme »Puta čišćenja«, isti voditelj je sudionike uputio korak dalje na putu duhovnoga rasta, njegovih faza, razvoja i zastoja. Služio se djelima svetaca mistične tradicije, od Ljudevita Monfortskoga, Alojzija Liguorija, Katarine Sijenske, Franje Saleškoga i Terezije Avilske, pa vremenski dublje sve do sv. Franje i sv. Bonaventure. Na godinu je predviđena posljednja faza, »Put sjedinjenja«. Na duhovnim vježbama sudjelovalo je 17 braće: iz Zagreba 6 (O. Provincijal, fra Josip Priselac, fra Filip Musa, fra Ivan Karlić, fra Roko Bedalov, fra Igor Horvat), iz Vinkovaca 3 (fra Jere Vujić, fra Martin Dretvić, fra Matej Milić), iz Pule

2 (fra Đuro Vuradin i fra Nikola Rožanković), iz Splita 2 (fra Damjan Glavaš i fra Martin Jaković), te po jedan iz Cresa (fra Josip Petonjić), Molva (fra Zdravko Tuba), Novog Marofa (fra Nikola Šantek) i iz Siska (fra Michael Pavić). Sljedeći turnus održat će se u Cresu, od nedjelje 5. rujna (večera) do petka, 10. rujna (ručak).

VOLONTERI PUČKE KUHINJE U ISPOMO- ĆI CARITASU SISKA

U subotu 17. siječnja dio volontera iz Pučke kuhanje na Svetom Duhu iz Zagreba, predvođeni fra Vilčekom Novačkim i fra Vladimirom Vidovićem, uputili su se u Sisak kako bi pomogli Caritasu Sisačke biskupije. Volonteri sa Svetog Duha radili su u Martinskoj Vesi u Osnovnoj školi Braće Radić na razvrstavanju odjeće koja je pristigla u okviru humanitarne pomoći koja je upućena nakon razornog potresa 29. prosinca 2020. godine. Bila je ovo već četvrta akcija u kojoj su volonteri iz Pučke kuhanje sudjelovali kao ispomoć potresom pogodjenim područjima. Prva akcija je bila distribucija vode i zimskih jakni na sam dan potresa, kada je isporučeno 15 paleta vode u Petrinju i 100 zimskih jakni. Druge dvije su bile 7. i 9. siječnja 2021. godine.

Postoji dugogodišnja izvrsna suradnja između Caritasa Sisačke biskupije i Pučke kuhanje na Svetom Duhu i, prema riječima voditelja Pučke kuhanje na Svetom Duhu, fra Vladimira Vidovića, bio je ovo prijateljski pohod dragoj braći i sestrama iz Siska, koje je zadesila velika nevolja. Volonteri su se spremno odazvali svim akcijama i još jednom pokazali svoju ljubav i pažnju ljudima u potrebi svojim konkretnim djelovanjem. »Zaista sam ponosan na sve volontere koji se redovito okupljaju u našoj Pučkoj kuhanji, a uključenjem u ovu veliku

akciju Caritasa Sisačke biskupije pokazali su koliko veliko srce imaju za sve ljude» – istaknuo je fra Vladimir.

EKUMENSKA MOLITVA NA VIDICIMA

U Župi sv. Petra u Šibeniku u sklopu Svjetske molitvene osmene za jedinstvo kršćana priređen je 25. siječnja molitveni susret članova različitih kršćanskih crkava koji žive na Vidicima. Sljedeći molitvene tekstove koje su pripremile redovnice monahinje ekumenske zajednice Grandchampa u Švicarskoj pod geslom «Ostanite u mojoj ljubavi i donosit ćete mnogo roda» (Usp. Iv 15, 1-17), ujedinili su se u molitvi katolički vjernici s predstavnicima Bugarske pravoslavne Crkve i Makedonske pravoslavne Crkve. Na bugarskom jeziku molitvu Nicejsko-carigradskog vjerovanja predmolila je Lidiya Jurin, a na makedonskom jeziku molitvu upućenu Trojedinom Bogu Ocu, Sinu i Duhu Svetom predmolila je Aleksandra Morić, dok je cijelu molitvenu večer animirao župnik fra Ivan Penava. U završnom dijelu molitve nekolicina vjernika zajedno s predstavnicima različitih kršćanskih Crkava napravili su krug oko uskrsne svijeće, predstavljajući simbolički tako cijeli svijet. Svijeća u središtu je simbolizirala Božje svjetlo, Isusa Krista, a hod od kruga do svijeće predstavljao je ljudske životne putove. Župnik je potom pozvao okupljene da naprave korak naprijed prema svijeći, naglašavajući: »Ako se ljudi, koji žive u svijetu, približavaju središtu kruga jer se žele zblizići s Bogom utjelovljenim u Kristu, tada će se istovremeno približiti i jedni drugima. Što se više približe jedni drugima, to se više približavaju Bogu. Tko napreduje u ljubavi prema Bogu, napreduje i u ljubavi prema bližnjima.« – »Tako smo ovom simboličkom kretnjom pokazali da nas približavanje Bogu zapravo sve više približava jedne drugima«, rekao je župnik te zahvalio sudionicima ekumenskog susreta i orguljašici Veroniki Paić, koja je animirala pjevanje.

(Izvor: IKA, 26. siječnja 2021.)

ŠIBENSKA OTKRIĆA

U sklopu rekonstrukcije kanalizacijske i vodo-vodne mreže uz crkvu Sv. Frane u Šibeniku pronađeno je staro napušteno groblje, koje se prostiralo uz crkvu, objavljeno je na mrežnoj stranici Šibenske biskupije. Otkriveno groblje, odnosno one grobnice koje su na trasi radova, iskapaju se sloj po sloj, kosti pokopanih Šibenčana se vade te će nakon analize biti primjereno položene u zajedničku kosturnicu. U petak 22. siječnja gvardijan samostana svetog Frane, fra Ivan Bradarić, za sve koji počivaju na otkrivenom groblju molio je molitvu odrješenja. – Ako se priča oko ovoga groblja malo rekonstruira prema knjizi fra Nikole Mate Roščića »Samostan i crkva sv. Frane u Šibeniku«, to bi otprilike izgledalo ovako: Dolaskom na novi lokalitet unutar gradskih zidina u Šibeniku franjevci su zatekli dvije kapelice, Sv. Martina i Sv. Mihovila. Kapelica Sv. Martina je danas dio samostana sv. Frane, koji povezuje crkvu Sv. Frane i samostan. Najbolje je vidljiva upravo u samostanskom dvorištu. Kapelica Sv. Mihovila je i dandanas na svome mjestu na trgu Nikole Tommasea. Oko kapelice Sv. Martina franjevci su organizirali svoje novo boraštvo od 1320. godine. Teško je reći je li na tom predjelu grada postojalo groblje, ali je sigurno da su dolaskom fratara u taj predio započeli i ukopu unutar kapelica i oko njih. To svjedoče nadgrobne ploče, od kojih se desetak još i danas nalazi u zidovima crkve, a potječe iz XIV. stoljeća. Tijekom vremena crkva sv. Frane u Šibeniku postat će glavno mjesto ukapanja mrtvih. To će trajati do 1826. godine. A istom 1880., kad je postavljan novi crkveni mramorni pod, odstranjene su sve nadgrobne ploče iz crkve i iz samostanskog dvorišta uokolo crkve. (Izvor facebook »Sveti Frane Šibenik«)

GRADONAČELNIK NA SVETOME DUHU

Dana 6. veljače o. g. Pučku kuhinju na Svetom Duhu posjetio je gradonačelnik Grada Zagreba g. Milan Bandić te se tom prigodom sastao s voditeljem Pučke kuhinje fra Vladimirom Vidovićem, koji ga je upoznao s cjelokupnim djelovanjem

Doma svetoga Antuna. Fra Vladimir je posebno istaknuo dugogodišnju uspješnu suradnju između Grada Zagreba, odnosno Gradskog ureda za socijalu, na čelu s gđom Romanom Galić, na svemu što čine kako bi se zajedničkim snagama pomoglo ljudima koji su u potrebi, te na taj način ublažile posljedice siromaštva i neimaštine. Gradonačelnik je također zahvalio Pučkoj kuhinji kao i fratrima sa Svetog Duha na svemu što čine za sve ljude koji su u potrebi. – Neposredni povod za posjet gradonačelnika bila je humanitarna akcija koju su organizirale Udruga žena Grada Zagreba »Marija Jurić Zagorka«, na čelu s predsjednicom Tamarom Čubretović. Na Svetom Duhu ispred Pučke kuhi-
nje Doma sv. Antuna korisnicima koji su se zbog životnih neprilika našli u teškoj situaciji članice su dijelile kuhan vino, čaj i kolačiće. Korisnicima je podijeljeno oko 70 litara čaja i kuhanog vina, te preko 400 kolačića. Žene udruge Grada Zagreba »Marija Jurić Zagorka« su zahvalne što su ovom simboličnom gestom barem malo razveselile kori-
snike za ovaj zimski vikend.

SVEČANA PROSLAVA STEPINČEVA U SPLITU

U povodu 61. obljetnice smrti bl. Alojzija Stepinca njegove relikvije su i ove godine, dobrotom Zagrebačke nadbiskupije, od 7. do 10. veljače bile izložene na štovanje vjernicima u crkvi sv. Frane na Obali u Splitu. Za spomandan bl. Alojzija vjernici u Splitu pripremali su se molitvenom trodnevnicom. Program priprave započeo je u nedjelju 7. veljače u samostanskoj crkvi Svetog Frane po-
božnošću Blaženoj Djевici Mariji s nakanom za Crkvu. Potom je uslijedio svečani unos relikvija u crkvu, slavlje mise te euharistijsko klanjanje. Misu je predslavio domaći gvardijan i župnik fra Martin Jaković. – U ponedjeljak i utorak, 8. i 9. veljače, vjernici su imali priliku za osobnu pobožnost pred Blaženikovim relikvijama. Povezujući njegovu pobožnost Djevici Mariji i sv. Josipu, relikvije su »hodočastile« u župe Marije Pomoćnice na Kmanu i Sv. Josipa na Mertojaku. U noći s utorka na

srijedu zajedno s mladima iz Studentskoga kato- ličkog centra Split ostvareno je cijelonoćno euhari- stičko klanjanje za Domovinu. Na spomandan bl. Alojzija Stepinca, u srijedu 10. veljače, relikvije su bile izložene cijeli dan, a vjernici su imali priliku za isповijed i osobnu pobožnost. U 14 sati bila je »Ura preminuća«, kao spomen-slavlje Blaženikova prijelaza iz ovozemnoga života u vječnost. Sredi- nju euharistiju predslavio je rektor Hrvatskoga na- cionalnog svetišta sv. Nikole Tavelića u Šibeniku, fra Ivan Bradarić, u zajedništvu s fra Martinom Jakovićem i župnim vikarom fra Josipom Ivano- vićem. Relikvije bl. Alojzija Stepinca je za ovu pri- godu posudila Zagrebačka nadbiskupija iz Riznice zagrebačke katedrale.

KORIZMENE ISKRICE

**ŠIBENIK: KORIZMENE DUHOVNE OBNO-
VE:** Molitvom pred slikom Milosrdnog Isusa u crkvi sv. Frane u Šibeniku, u petak 19. veljače, za-
počeo je niz *korizmenih duhovnih obnova* petkom. Tema toga prvog petka bila je post, a odabrana je prema liturgijskim čitanjima toga dana. Uz pje-
vanu krunicu Božjega Milosrđa i litanjske zazive Božjem Milosrđu vjernici su razmatrali tekstove iz Dnevnika sv. Faustine Kowalske, koja je imala mi-
stična viđenja Milosrdnog Isusa, u kojima je pri-
mila objave. Između ostalog i sadržaj ove molitve i pobožnosti. Vjernici su potom imali vremena za osobno razmatranje, molitvu i štovanje slike Milo-
srdnoga Isusa, ili za osobni susret s Božjim milosr-
đem u sakramentu svete isповijedi, i to cijelo po-
podne sve do svršetka svete mise. Prije svete mise vjernici su razmatrali i molili pobožnost križnoga puta. Ovaj prvi dan duhovne obnove zaključen je kratki euharistijskim klanjanjem. Sljedeći petak vjernici će razmatrati na temu obraćenja, i tako re-
dom do Uskrsa.

DOM SV. ANTUNA U KORIZMI: Pučka kuhi-
nja na zagrebačkom Svetom Duhu s prvom koriz-
menom nedjeljom krenula je novom karitativnom
akcijom KORIZMENI PERECI. U svrhu priku-
pljanja sredstava za redovito djelovanje pokrenu-
ta je ova korizmena akcija. U paketiću je bilo 13

pereca, u čast sv. Antuna, cijena je 20 kuna, a sav prihod je išao za potrebe Pučke kuhinje na Svetom Duhu! Uz svaki paketić išla je i prigodna i poticajna misao! Korizmeni pereci bili su u prodaji svaki utorak, srijedu, petak i nedjelju poslije svetih misa ispred crkve sv. Antuna Padovanskoga na Svetom Duhu. U ostale dane pereci su se mogli nabaviti u Pučkoj kuhinji od 7 do 14 sati, a mogli su se naručiti i telefonom ili SMS porukom. Dobro je činiti dobro!

U nakladi »Veritasa« sredinom veljače objavljena je knjiga SRCEM KROZ KORIZMU autora don Filipa Pavlovića, rođenog u Međugorju pred 38 godina, a sada na službi župnika u Hrnetiću (Karlovac). Knjiga (zbog manjeg formata, bolje reći, knjižica) kao meditativni priručnik korizmennog vremena namijenjena je dnevnom čitanju Riјeči Božje i njezinu razmatranju svakog dana kroz korizmu. Ima 172 stranice, stoji 60 kuna.

U sklopu ovogodišnje korizmene kampanje inicijative »40 dana za život« u Šibeniku su ulicama grada u subotu 13. ožujka sudionici ove sve popularnije akcije molili POKORNIČKI KRIŽNI PUT za nerođene, koji je predvodio župnik župe sv. Petra na Vidicima fra Ivan Penava. Postaje križnog puta bile su pojedine župne, bratimske i samostanske crkve, gradski trgovi te prostori ispred važnih ustanova i institucija, a završetak je bio ispred katedrale sv. Jakova, gdje su sudionici sudjelovali u euharistijskom slavlju koje je predvodio katedralni župnik, don Krešimir Mateša. – Korizmena kampanja inicijative »40 dana za život« nastavila se svakodnevnim molitvenim bdijenjem ispred Opće bolnice u Šibeniku do Cvjetnice. – U Zagrebu je na sličnoj inicijativi sudjelovao fra Vilček s djelatnicima Pučke kuhinje...

U zagrebačkoj crkvi sv. Antuna Padovanskoga na Svetom Duhu u nedjelju 21. ožujka popodne održana je korizmena DUHOVNA OBNOVA za redovnike i redovnike Grada Zagreba, s temom »Redovništvo i kušnje pandemije«. Sudjelovalo je oko dvjesto zagrebačkih redovnica iz brojnih družbi. – Nakon pozdravne riječi voditelja Povjerenstva za trajnu formaciju redovnika i redovnica Hrvatske redovničke konferencije, franjevačkog provinciala fra Milana Krište, i molitve Večernjih hvala,

nagovor o temi obnove održao je vikar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca i gvardijan Svetoduškog samostana fra Tomislav Glavnik. Uvodeći u temu, ukazao je na evanđeoski ulomak iz Evanđelja po Luki 4, 1-13, te je naglasio da je to pravi prikaz onoga što kušnja jest i koju na najtankočutniji način spoznajemo kad promatrano Kristov život. »To je egzistencijalna muka, preispitivanje samoga sebe u odnosu prema Bogu i sebi, stvaranje okvira za buduće djelovanje«, rekao je predavač, pripremajući postupno svojim razmatranjem redovnice i na uskrsnu isповijed. – U isповijedanju redovnica, čime je završen ovaj susret, pomagalo je dvadesetak svećenika, od toga polovica domaćih redovnika, a ostale isповjednike dale su muške redovničke zajednice grada Zagreba, neke i po dva člana.

USKRSNI PONEDJELJAK U MOLVAMA

U Župi Uznesenja BDM u Marijinu svetištu u Molvama otvorena je na Uskrsni ponedjeljak, 5. travnja, hodočasnička 2021. godina. Euharistijsko slavlje predvodio je provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, o. Josip Blažević, uz koncelebraciju gvardijana u Puli, o. Đure Hontića, gvardijana u Vinkovcima, o. Miljenka Hontića, župnika u Virju, Marijana Kovačića, domaću subraću, o. Miroslava Šubana i o. Zdravka Tube, župnika i čuvara svetoga. Na početku euharistijskoga slavlja u Marijinu svetištu o. Zdravko pozdravio je subraću svećenike i okupljene vjernike i predstavio program hodočasničke godine, u čijem je središtu pet blagdana (Uskrsni ponedjeljak, Duhovski ponedjeljak, Nedjelja Srpnjica, Velika Gospa i Mala Gospa) te 120. obljetnica kapelice u kojoj se čuva čudotvorni kip Majke Božje Molvarske. U euharistijskom slavlju preporučili su Gospodinu potrebe svih Marijinih štovatelja, moleći svakom čovjeku hrabrost u življenu radosne vijesti u današnjem vremenu nesigurnosti i straha. Marija Majka i nuda svih vjernika neka čuva i prati sve koji se utječu njoj u zagovor. –

Program hodočasničke godine može se pratiti na: www.zupa-molve.com ili Facebook: Marijino svetište Molve.

(IKA – skraćeno)

IMENDANI – DVO- STRUKA FEŠTA

U srijedu, 19. svibnja, u Šibeniku su se zajedno našla sva braća splitskoga i šibenskog samostana. Osam u svemu, polovica starije populacije, četvrtina srednje i isto toliko mlađe braće. Povezalo ih je zajedničko slavlje imendana dvojice iz gornje polovice. Naime, u šibenskom samostanu sv. Frane nebeskog zaštitnika sv. Teofila iz Corte 19. svibnja slavi fra Teofil Majić, a u splitskom samostanu sv. Frane, drugoga poznatijega franjevačkog sveca, sv. Bernardina Sijenskoga, 20. svibnja slavi fra Bernardin Filinić. Nakon molitve Srednjeg časa i kratke adoracije pred Presvetim, braća su prošetala samostanskim dvorištem i suncem okupanim vrtom, fotografirala se u spomen na ovaj dan i razmijenila informacije o trenutnom stanju u samostanima i župama. U samostanskoj dvorani već je bio postavljen stol i zajednički objed, koji je bio dobra podloga za nastavak druženja i razgovora.

Prigodni pozdravni govor svečarima održao je njihov kolega fra Damjan Glavaš. On je najprije pozdravio fra Bernardina, nestora naše provincije, s kojim je dijelio puno vremena života u početnoj formaciji, kao i fra Teofila, s kojim ga veže i mjesto rođenja. »Nomen est omen« dodao je fra Damjan poznatu latinsku uzrečicu i podsjetio kako je ime koje smo dobili na krštenju ono koje nas obilježava i koje nosimo, ali ovo koje danas slavimo je redovničko i drugo ime, kojim se legitimiramo kao redovnici franjevci. Fra Damjan je istaknuo posebne zasluge ovih tihih redovnika, koji su – rekao je – godinama sakupljali blago za nebo a i sada nesobično dijele od onoga što imaju, ponajviše u susretu s vjernicima u sakramantu svete ispovijedi. »Želim vam – zaključio je fra Damjan – da i ove dane koji su pred nama prihvatimo u radosti pa i onda kada će polako Gospod pokucati, i meni, i vama, i svakome od nas, da znamo i taj put spre-

mno odgovoriti Bogu: Evo me! Želim vam svako dobro i dobro zdravlje, ustrajnost u svećeničkoj isповjedničkoj službi i prihvaćanju zajednice kao radosti života.« Ne treba sumnjati da su se s njima iskreno poveselili i svi ostali, fra Augustin, fra Ivan Bradarić i fra Ivan Penava iz Šibenika, te fra Martin Jaković i fra Josip Ivanović iz Splita.

DUHOVSKI PONEDJELJAK U MOLVAMA

U Marijinu svetištu u Molvama proslavljen je na Dušovski ponedjeljak, 24. svibnja o. g., blagdan Blažene Djevice Marije Majke Crkve. Euharistijsko slavlje u 11 sati predslavio je fra Martin Jaković, gvardijan u Splitu. U koncelebraciji su bili fra Đuro Hontić, gvardijan u Puli, fra Miljenko Hontić, gvardijan u Vinkovcima, vlč. Damir Slamek, župnik u Novom Virju, i fra Zdravko Tuba, domaći župnik i čuvar svetišta. U propovijedi fra Martin progovorio je o svečanom slavlju svete euharistije, »koja bi uvijek trebala biti svečano slavlje upravo zbog toga što se u njoj susreće čovjek sa svojim Bogom, što se susreće preko onih koji su na ovoj zemlji ostavili jedan od najljepših i najsnažnijih tragova, koji nas uvijek nanovo žele obnoviti u vjeri, u vjeri da je Gospodin uvijek s nama, u vjeri da Gospodin želi u nama prepoznati onu ljubav koju nam je poklonio i u kojoj svjedočimo za istog Gospodina Isusa Krista“. – Ovaj se dan u Župi Uznesenja BDM svake godine slavi kao dan susreta svećenika, redovnika i redovnica iz župe i kao dan molitve i zahvale za dušovna zvanja. Župa Uznesenja BDM Marije u Molvama kroz svoju povijest dala je lijepi broj svojih sinova i kćeri, koji su prihvatali dušovni poziv da bi slijedili Krista kao svećenici, redovnici i redovnice. Vjernici župe redovito kod euharistijskog slavlja mole: »O, Presveto Srce Isusovo, uzore svećeničkog srca, podari nam svetih svećenika, redovnika i redovnica, osobito iz naše župe!«

150. OBLJETNICA ROĐENJA BISKUPA MILETE

U samostanu sv. Frane u Šibeniku u subotu 17. travnja obilježena je 150. obljetnica rođenja franjevca konventualca, a kasnijega šibenskog biskupa i apostolskog administratora većeg dijela Zadarske nadbiskupije, mons. Jeronima Milete. Uvodnu riječ u molitvu Srednjeg časa imao je gvardijan samostana sv. Frane, fra Ivan Bradarić. Približio je životopis biskupa Milete. »U svome Redu franjevaca konventualaca obnašao je visoke funkcije i službe, a također i u nekim rimskim kongregacijama. Taj skromni redovnik velikih mogućnosti i darova, opisuje u svom dnevniku, autobiografiji, kako ga je vijest da ga je papa Benedikt XV. imenovao šibenskim biskupom zatekla dok je metlom čistio sobu. Valjda neće biti odveć banalno i neukusno ako kažem kako je ubrzo metlu zamijenio biskupskim štapom, ali ne da bi njime prijetio nego da bi se na njega oslonio na Krista. Za biskupa je posvećen 26. veljače 1922. u bazilici Dvanaest apostola u Rimu. U rodnom Šibeniku je s oduševljenjem dočekan 29. ožujka, a 2. travnja 1922. uslijedilo je ustoličenje«, kazao je fra Ivan. Najavio je znanstveni simpozij o biskupu Mileti 6. studenoga ove godine.

Prigodni nagovor imao je i šibenski biskup, mons. Tomislav Rogić. Kazao je kako je vrijeme biskupske službe biskupa Miletija bilo jako zahtjevno vrijeme između dva svjetska rata. »Njegov život bio je borba za vjeru i svjedočanstvo ljubavi Božje. Ni stradanja kroz koja je prolazio, ni smjene svjetskih vladara, niti ikakve druge neprilike i neimastine, strahovi, prijetnje, ugroze, nisu ga poljuljale da ostane Bogu vjeran i učini najviše što može, vođen duhom molitve i predanja. Biskup Miletija uspio je cijeli život živjeti nadahnut Kristovim riječima upućenih apostolima: Neka se ne uznemiruje srce vaše! Vjerujte u Boga i u mene vjerujte! – Ja sam Put, Istina i Život. A njegov primjer nama ostaje trajni izazov i putokaz: vjere i pouzdanja u Boga, prolaznosti zemaljskih nevolja i naše vlastite usmjerenosti prema vječnosti u Bogu«, poručio je

biskup Rogić. Na kraju molitve biskup je nad grobom biskupa Jeronima Milete izmolio odrješenje. Vrijenac je na grob položio generalni vikar šibenske biskupije, mons. Marinko Mlakić.

UKRATKO

Fra Zlatko Vlahekjavlja: »Obavještavam da sam imenovan članom Komisije za prijevod novog izdanja Rimskog misala pri HBK. Prvi radni sastanak, na kojem sam prisustvovao, održao se u prostorijama HBK u Zagrebu, na spomandan Sv. Anzelma, na kojem su sudjelovali svi liturgičari iz Hrvatske i BiH. Raspravlja se o dosadašnjem učinjenom radu, te su se prisutnim članovima Komisije povjerili dijelovi *Ordo Missae*, koji bi trebali biti prevedeni do sljedećega radnog sastanaka, navedenog u listopadu. Meni je osobno pripalo liturgijsko razdoblje Došašća i Božićnog vremena.”

Generalni postulator Reda franjevaca konvntualaca, fra Zdzislaw Kijas, 22. ožujka o. g., imenovao je *fra Tomislava Glavnika*, provincijskog vikara naše Provincije, vicepostulatorom u kauzi beatifikacije i kanonizacije o. Celestina Tomica, koju je naš posljednji redoviti Provincijski kapitul odbrio, a Definitorij bio privremeno povjerio iniciatoru ovog prijedloga, fra Augustinu Kordicu. Fra Augustin je posljednjih godina marljivo prikupio brojne dokumente i svjedočanstva te sve predao Provincijalatu na daljnji postupak. U službenom otpisu fra Tomislavu generalni postulator Kijas »povjerava sve i pojedinačne ovlasti nužne i prikladne za vršenje ove službe, bilo pri zagrebačkom crkvenom nadleštvu, bilo eventualno pri drugim biskupijskim kurijama, ako se pokaže potreba«. A sve one na koje to spada postulator Kijas svesrdno moli da fra Tomislava kao takvoga prihvate i priznaju. – Fra Tomislav je prihvatio ovo imenovanje.

Pomalo stidljivo, ali ipak ustrajno, koronavirus je prodirao i u naše samostane. Nakon što je u prvom valu Korona pohodila neke samostane i određenu braću, sada, u svojem trećem valu, nastavila je svoj pohod, bolje reći prođor, u našu klauzuru, pa tako baš pred Uskrs i poslije njega, koronavirus

je temeljito prodrmala neku našu braću, posebno u Splitu, a i u Zagrebu, tako da je trebala i pomoći hospitalizacije i klauzure za određenu braću. Srećom zasad je ovaj posjet pri kraju i nadati se da neće ostaviti dugotrajnih tragova.

Na IV. vazmenu nedjelju, Nedjelju Dobroga Pastira, 25. travnja vjernicima na Svetom Duhu u Zagrebu predstavljeno je glasilo odgojnih ustanova Provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca »Vox minorum«. Time se, kako je rekao bogoslov *fra Erik Matejak*, koji je i uredio ovaj broj, župnoj zajednici žele predstaviti sjemeništarci, postulantti i bogoslovi. Tekstovima iz života odgajanika u sjemeništu, postulaturi i bogosloviji, ali i onima vezanima uz sam Red franjevaca konventualaca, žele se osobito mladi potaknuti na promišljanje o duhovnom pozivu. Broj je uredio bogoslov fra Erik Matejak, u suradnji s ostalim odgojenicima i odgojiteljima. Raspačano je više stotine primjera ka ovoga glasila.

Fra Matej Milić javlja: »Na Veliki Petak imao sam polaganje pred ispitičarem HAK-a za upravljanje vozilom. Ispit se održao u ispitnom centru HAK-a Vinkovci, prvi dio bio je polaganje poligona, te potom izlazak na gradsku cestu. Ispit je trajao 35 minuta. Ispit sam uspješno položio 2. travnja 2021.«

Fra Ivan Bradarić, šibenski gvardijan, upozorava: »U Nekrologiju naše Provincije za današnji dan (30. travnja) piše ime fra Martina iz Raba, koji je bio prvi šibenski biskup. Pogrešno je upisana godina 1298. Tad je postao biskup, a preminuo je 1319. godine. Ako želite, možete to u nekom sljedećem INFU poslati pa neka gvardijani isprave.«

Biskup Košić pohodio Hanau: Sisački biskup mons. Vlado Košić, na poziv voditelja hrvatske katoličke misije Hanau, *fra Ivana Kovačevića*, i voditelja hrvatske katoličke župe Kelkheim, *fra Ante Markovića*, pohodio je u subotu 8. svibnja ove zajednice te je u toj prigodi podijelio i sakrament svete potvrde. U Hanau je sakrament svete potvrde primilo 56 krizmanika, a u Kelkheimu 48 potvrđenika, u dvije skupine. Biskup je u svojim homilijama istaknuo važnost svjedočenja svoje vjere u

svakodnevnom životu, pogotovo u stranom svijetu, te ljubav i povezanost s domovinom. Biskup je i pozvao sve na molitvu i ustrajnost u vjeri na životnom putu.

Ponovni izbor fra Ivana Karlića za pročelnika Katedre. Dana 7. svibnja o. g. dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, prof. dr. sc. Josip Šimunović, potpisao je Odluku o ponovnom izboru *prof. dr. sc. Ivana Karlića* na položaju pročelnika (šefa) Katedre dogmatske teologije na KBF Sveučilišta u Zagrebu: »Ponovno se izabire na mandat od pet godina... Odluka se primjenjuje od 3. svibnja 2021.« Odluka je donijeta na prijedlog dekana KBF od 18. ožujka ove godine. Fakultetsko vijeće KBF-a na 6. redovitoj sjednici, održanoj 26. ožujka 2021. donijelo je odluku o pokretanju postupka za izbor šefa Katedre dogmatske teologije Fakulteta na mandat od pet godina. Na interni natječaj Fakulteta od 12. travnja o. g. za izbor na spomenuti položaj prijavio se prof. dr. sc. Ivan Karlić, zaposlen nastavnik Fakulteta pri spomenutoj Katedri. Stručno povjerenstvo je 26. travnja donijelo pozitivno stručno mišljenje za imenovanog pristupnika natječaja te ga je predložilo za imenovanje na predmetni položaj. Na temelju iznijetoga, Fakultetsko vijeće KBF-a prihvatio je spomenuti prijedlog Stručnog povjerenstva te je u skladu s njime odlučilo kao u izreci Odluke. Mandat traje pet godina, do svibnja 2026. godine. Veliki kancelar KBF-a, kardinal Josip Bozanić, odmah je potvrdio ovaj izbor, koji je time stupio na snagu.

U povodu 55. Svjetskog dana sredstava društvenih komunikacija Hrvatsko društvo katoličkih novinara objavilo je u petak 14. svibnja imena dobitnika godišnjih nagrada i priznanja. *Fra Ivan Bradarić*, gvardijan našega šibenskog samostana i rektor Nacionalnog svetišta sv. Nikole, dobitnik je godišnje nagrade i to za primjерeno korištenje modernih sredstava komunikacije u promicanju štovanja sv. Nikole Tavelića, posebice u vidu emisija »Timbar vire«.

Početkom lipnja konačno su izvršene pripreme i obavljeno rušenje zvonika u filijalnoj kapeli u Tišini Erdedskoj, koja pripada našoj župi sv. Josipa u Sisku (Galdovo). Naime, u potresu koji je pogodio

sisačku biskupiju 29. prosinca prošle godine, kapela u Tišini je poprilično stradala i označena je crvenom naljepnicom. Zvonik se na nekoliko mješta raspucao i prijetila je opasnost od urušavanja na obližnju cestu i trgovinu, osobito u slučaju naknadnih potresa. Na blagdan sv. Kvirina sisačkog, skinuta je kapa zvonika i zvono te će ostati sačuvani za novi zvonik koji treba graditi iz temelja. Do novih vijesti...

Dana 17. lipnja o. g. u Rimu *fra Zlatko VLA-HEK* brani svoj doktorat iz liturgike, pa naša Provincija uskoro dobiva novoga doktora znanosti. Obrana doktorske disertacije, pod nazivom »*Linguae vernaculae usurpatio valde utilis*« (SC 36,2). Per fare una traduzione »fideliter« dopo 'Magnum principium', koja će se održati 17. lipnja 2021. u 16 sati na Papinskom Institutu Liturgike Svetog Anzelma u Rimu. Tema disertacija obrađuje (stare) nove kriterije prevođenja liturgijskih tekstova s latinskog na narodne jezike, sa prijedlogom novih točaka koje bi Biskupskim konferencijama olakšale prijevod liturgijskih tekstova u »duhu njihova jezika«.

ZNAKOVITE DONACIJE PUČKOJ KUHINJI

Nacionalna udruga ugostitelja organizirala je i aktivno sudjelovala u akciji osiguravanja topnih obroka za stanovništvo pogodjeno razornim potresom na području Banovine, od 29. prosinca 2020. do 15. siječnja 2021. Po protoku akcije sve preostale vrlo vrijedne prehrambene namirnice odlučili su donirati Pučkoj kuhinji na Svetom Duhu. Tom prilikom u prigodnom pismu Nacionalne udruge ugostitelja napisali su: »Iznimno cijenimo vašu ulogu u našem društvu i trud koji svakodnevno ulažete u pomaganju drugima«.

Pučka kuhinja na zagrebačkom Svetom Duhu primila je 4. svibnja novu donaciju državne Turske agencije za suradnju i koordinaciju – TIKA-e. Donacija uključuje humanitarne pakete s prehrambnim proizvodima kao odgovor na koronakrizu. U

ime korisnika i djelatnika Pučke kuhinje na donaciji je zahvalio voditelj Pučke kuhinje, fra Vladimir Vidović, ističući da su korisnici dobro reagirali: »Ovo je drugu godinu zaredom da su TIKA i Republika Turska prepoznale, i na određeni način priznale, naše djelovanje ovdje na Svetom Duhu te su nas uvrstili u svoj humanitarni projekt na čemu sam, kao voditelj Pučke kuhinje, zahvalan. Naime, naša pučka kuhinja i jest otvorena za sve ljudе, bez iznimke, i svi koji dođu i koji su u potrebi, dobit će ovdje topli obrok, tako da sa zahvalnošću primam ovaj dar.« U ime donatora okupljenima se obratila koordinatorica ovoga programa Sedef Bulut: »TIKA je međunarodna institucija turske Vlade, odnosno agencija za suradnju i koordinaciju koja provodi projekte i programe za suradnju u 62 zemlje. Ovaj program uz Ramazan svake godine provodimo istovremeno u 87 zemalja. Tako se odazivamo na poziv naših mudrih ljudi iz povijesti, da budemo prijatelji sa svima, otvorimo svoja vrata i podijelimo stolove s najbližima te da nastojimo oko toga da budemo sa svima u miru.« Pučkoj kuhinji na Svetom Duhu doniran je dio od ukupno 32 tone Podravkih paketa, namijenjenih socijalno ugroženim građanima Republike Hrvatske. Osim župi na Svetom Duhu, humanitarni paketi donirani su i gradovima Sisku, Petrinji, Glini i Slatini, općini Vojnić, Dobrotvornom društvu »Merhamet« iz Siska te Humanitarnoj organizaciji »Zirat« iz Zagreba.

NAŠI ZLATOMISNICI

Ove godine dva člana naše Provincije slave svoju zlatnu obljetnicu, 50 godina svećeničkog ređenja. Fra Jere VUJIĆ, ređen za prezbitera u Padovi 3. travnja 1971., i fra Kristofor ČORIĆ, ređen u Albany (New York, SAD), 22. svibnja 1971. Fra Jere je zbog sadašnjega epidemiološkog stanja odgodio proslavu zlatne mise na nedjelju, 26. rujna o. g. u Vinkovcima, a fra Kristofor je to proslavio 16. svibnja u Lackawanni. Na spomen-sličici, uz datum i mjesto ređenja, nalazi se lijepa i poticajna sadržajna molitva zahvalnosti svećeničkim rukama. Donosimo tekst u hrvatskom prijevodu, želeći fra Kristoforu da mu ruke i dalje nose blagoslov mnogima kojima vjerno služi:

RUKE KOJE BLAGOSLIVLJAJU

Potrebne su nam u jutro života, potrebne su nam na koncu života.

Osjećamo njihov topli stisak iskrena prijateljstva, potražujemo ih kad nas snađu nevolje života.

Motrimo ih svaki dan kod oltara, a ruke jednog kralja koji sjedi na svom prijestolju, ne mogu se usporediti po uzvišenosti s njima – njihovo dostojanstvo je mnogo uzvišenije; I kad smo napastovani i odlutamo svojim stazama posrtaja i grijeha, ruka svećenikova je tu da nam oprosti – ne jednom nego mnogo puta;

I kad stupamo pred oltar za sakrament ljubavi, ruke drugih nam pripremaju svadbenu gozbu, blagoslovljene ruke svećenika nas blagoslovljaju i ujedinjuju.

Bog blagoslovlja i čini te ruke svetima za svetu Hostiju, koju cijeluju prsti njegove ruke.

A kamo će jedni grešnik da bi sebi olakšao teret duše, nego k njemu da mu pokaže pravi put i da ga blagoslovii?

Kad se smrtni čas približi, molimo ga da nam dade više snage i jakosti da izdržimo, i tada gledamo uzdignute blagoslovljene ruke svećenika koji nas blagoslovljaju.

U povodu slavlja fra Kristoforu je mailom o. Provincijal uputio prigodnu čestitku, iz koje izdvajamo:

Mir i dobro!

Dragi o. Kristofore,

(...) Prigodom Vašega slavlja 50-te godišnjice ređenja na osobito snažan način doživljavam ovu udaljenost i što kao provincijal u ovom svečanom času nisam uz Vas da Vam izrazim ono što osjećam, nadasve zahvalnost u ime Provincije, čiji ste marljivi i uzorni član na tako dalekoj službi. Kao provincijal želim Vam, dragi o. Kristofore, izraziti iskrenu zahvalnost i uputiti srdačnu čestitku, u svoje ime kao i u ime cijele Provincije, na Vaših 50 godina služenja, ne bilo kakvoga služenja, nego gorljivoga i mladenačkoga, unatoč Vašoj dobi i ograničenjima koja ona sa sobom nosi. Divio sam se Vašem neumornom ritmu promatrujući Vas u

onim prigodama koje sam imao povlasticu proveсти s Vama.

Hvala na Vašem osmijehu, susretljivosti, otvorenome i širokom hercegovačkom srcu, ljudskoj toplini koja iz Vas zrači, kao i tolikima nigdje registriranim dobročinstvima iskazanim našim iseljenicima, koji su pokucali na Vaša vrata. Hvala i na pomoći koju ste godinama slali našoj provinciji. Ponosan sam na Vas i pratim Vas svojim molitvama. Neka Vam Blažena Djevica Marija, Kraljica svibnja, izmoli od svoga Sina dobro zdravlje, da još poživate u snazi na dobro povjerenih Vam duša.

Još bih želio dodati da se u Provinciju možete vratiti kad god poželite, ili Vas umor shrva, nemojte okolišati, samo izrazite želju i biti će Vam uslišana. (...)

Živjeli i neka Vam je blagoslovljena ova vazme-na nedjelja i radošću ispunjena 50 obljetnica ređenja! S izrazima zahvalnosti i odanosti,

FRA JOSIP BLAŽEVIĆ,
provincijski ministar

NAJAVA: REDOVNI PROVINCIALSKI KAPITUL 2022.

Ušli smo u posljednju godinu trajanja ovoga četverogodišta, započetog početkom veljače 2018. godine. Iz Generalne kurije nam je potvrđeno da je vrijeme održavanja našega kapitula predviđeno od 14. do 19. veljače 2022. Predizborne aktivnosti, po običaju, predviđaju izbor provincijala putem listića (mogućnost trokratnoga susljednog izbora), izbor zastupnika redovnoga kapitula prema našim Statutima (trodjelna lista po starosnim skupinama), kao i izbor kapitulskog povjerenstva za pregled računa (što je dosad bivalo na početku kapitula, a sada je pomaknuto prije okupljanja, kako bi članovi mogli mirno i savjesno pregledati provincijske račune). Najava služi zasad samo kao informacija, a službeni dio uslijedit će po sazivnom pismu Generalnoga ministra (obično sredinom godine). Dakako da će braća biti pravovremeno o svemu obaviještena.

TURNEJA NAŠIH MLADIH PO ISTRI I CRESU

Nakon uspješnog završetka ispitnih rokova, a dolaskom lijepih i nešto toplijih dana, klerikatska zajednica krenula je putem Pule i Cresa (19. veljače). Cjelokupna situacija dala je naslutiti kako će promjena okruženja i iskakanje od uobičajenih rasporeda pomoći da svi malo odahnemo i napunimo svoj rezervoar energijom.

U Puli nas je dočekao fra Nikola Rožanković, a već sljedećeg jutra srdačno nas je pozdravio fra Đuro Hontić, gvardijan samostana – koji je dan prije bio na sprovodu. Uz njih srdačno su nas pozdravili i fra Nikica Batista i fra Đuro Vuradin. S obzirom na to da je vrijeme korizme bilo na samome početku, a dan u koji smo došli bio je petak – trebalo bi posebno pohvaliti velikodušnost i brižljivost braće koja su se pobrinula da ipak, unatoč korizmenom vremenu, ručak bude odličan. Nakon ručka smjestili smo se po sobama i, prekršivši onu monašku uru popodnevnog odmora, zaputili se laganim hodom prema središtu grada. Pula je grad koji očarava. Povijest izbjija iz svakoga kamena – amfiteatar, slavoluk Sergijevaca, Augustov hram, razne crkve (a među njih bih ubrojio i našu crkvu i samostan svetoga Franje), objekti... Ni kutak kavane u kojoj je sjedio James Joyce nije zaboravljen. Dan smo završili posjetom i večerom kod sestre našega odgojitelja fra Stjepana Brćine. – Novim danom, svježi i odmoreni, nakon molitve časoslova i mise, odmah poslije doručka uputili smo se u obilazak Istre. Prvo odredište bio je Vodnjan. Crkva u Vodnjalu čuva neraspadnuta tijela svetaca i svetica, kao i brojne relikvije, povijesne objekte... Umjesto gospodina župnika, dočekao nas je gospodin Miroslav, kojem se ne mogu sjetiti prezimena, te nas je uputio i potanko protumačio povijest i život ovoga malog mjesta sa svojom crkvom i svojim svećima. Brže-bolje, kako nas je

vrijeme pritiskalo, svratili smo do Svetvinčenta – župe u kojoj je sada pokopan katolički svećenik, a danas blaženik, Miroslav Bulešić. Pred njegovim grobom (posmrtni ostaci nalaze se u samome oltaru) i relikvijama, pomolili smo se te smo prikazali svoju zajednicu neka ju on brani i štiti. Naš tour po Istri se nastavio i mi smo svratili do Rovinja. Malo smo se prošetali, napravili lijepih fotografiju i nastavili dalje prema Poreču. O ovom gradu, koji me se naviše dojmio, mogao bih pisati štorije i štorije, ali reći ću samo ovo – Eufragijeva bazilika. I tamo nas je dočekala gospodična kojoj nažalost ne upamtih ni imena ni prezimena – *mea culpa*. Ona nam je pokazala grad te nas je upoznala sa svećenikom Janezom, koji pastoralno djeluje u Eufragijevoj bazilici. Završivši obilaskom, ova mlada gospodičica odvela nas je na večeru kod svoje obitelji, na čemu smo joj iskreno i od srca zahvalni, jer i sama večera bila je više nego odlična. – Novim danom, danom Gospodnjim, odlučili smo se posvetiti promociji za nova duhovna zvanja. Tako smo prisustvovali na jutarnjim misama i u Svetoga Ivana Krstitelja i u Svetoga Frane. Ne treba zaboraviti kako smo se uspjeli podružiti i s krizmanicima. Prijepodne smo tako proveli, a onda nas je čekao ručak kod obiteljske kuće našega bogoslova fra Matea Vujčića. Na ručku su nam se pridružili i fra Đuro Hontić i fra Nikica Batista. Zahvalni smo na gostoprivrstvu i svemu što su nam roditelji i Mateova obitelj ponudili. S obzirom na to da je bolje da mi čekamo trajekt, nego trajekt nas, srdačno smo se pozdravili s fratrima, Mateovim roditeljima, te se uputili prema Brestovi i otoku Cresu. Ne treba pričati kako nam je bilo neizmjerno dragو što će jedna odgojna kuća posjetiti drugu. Gvardijan samostana fra Vitomir Glavaš dočekao nas je vrlo lijepo i srdačno. Jednako tako i fra Ferdinand Čavar kao i fra Josip Petonjić te postulanti Josip Bulat i Antonio Knezović. Njihovo nemametljivo, a opet vrlo bogato, brižno i bratsko gostoprivrstvo bilo je nešto što nas je oduševilo. Cres smo obišli uzduž i poprijeko, te pogledi koji su se pružali s Lubenica i ostalih mjesta koja se nalaze na Cresu kao da su bili odraz raja.

Sve u svemu, sve što je lijepo – kratko traje. Mi smo se tako u utorak, nakon pet dana koja su nam bila omogućena za relaksaciju i odmor, krenuli put Zagreba. Još jednom velika hvala braći pulskog i cresačkog samostana.

fra Erik MATEJAK

POSTULANTI IZ CRESA U PULI

U samostanu sv. Franje u Puli održan je 1. ožujka 2021. godine korizmeni susret braće u sklopu redovitoga bratskog pohoda provincijskog ministra fra Josipa Blaževića. Domaćini susreta bila su braća pulskoga samostana, na čelu sa gvardijanom, fra Đurom Hontićem, uz ostalu braću samostana, fra Nikicom Batistom i fra Đurom Vuradinom. Korizmenom susretu nazočila su i braća cresačkoga samostana, predvođena gvardijanom, fra Vitom Glavašem, uz kojega su bili nazočni fra Ferdinand Čavar, fra Josip Petonjić te postulanti prve godine Josip Bulat i Antonio Knezović. Postulantima je ovo bio prvi pohod nekom od samostana konvencionalne franjevačke obitelji u Provinciji jer posebne okolnosti u virusnoj pandemiji ne dopuštaju češće susrete.

Službeni dio susreta započeo je pjevanom molitvom šestoga časa, a zatim je provincijski ministar održao korizmenu meditaciju na temelju evanđeoske perikope iz Markova evanđelja (Mk 14, 3-9), koja govori o Isusovom pomazanju u Betaniji. Fra Josip Blažević istaknuo je veliku simboliku neobične geste nepoznate žene u kući Šimuna Gubavca, u kojoj ona razbijala alabastrenu posudu kako bi izlila miomirisnu pomast na Isusa. Iako žena naoko »trati« skupocjenu pomast, a apostoli zbog toga negoduju, Isus je na iznenađenje ostalih brani. Fra Josip je tijekom meditacije istaknuo kako je poruka ovoga evanđeoskog teksta ta da za Isusa ništa ne treba biti previše te kako i naši životi (kao redovničke braće) trebaju postati »razbijene alabastrene posude«, šireći na taj način Božji miomiris u sredini u kojoj živimo. Ova gesta (osim što anticipira pomazanje za Isusov ukop) poziv je na velikodušnost braće, a naročito u vlastitim redovničkim

zajednicama, gdje najčešće dolazimo u opasnost osuđivanja drugih poput Isusovih učenika, koji su osudili ovu nepoznatu ženu.

Susret je nastavljen bratskim druženjem i zajedničkim ručkom, nakon kojega je gvardijan pulskoga samostana, fra Đuro Hontić, proveo postulante kroz grad Pulu i upoznao ih sa gradskim znamenitostima.

Braća pulskoga samostana pokazala su se kao srdačni domaćini koji znaju »razbiti alabastrene posude«, kako bi se braća koju su ugostila osjećala ugodno i dobrodošlo.

Postulanti prve godine

POHOD U SKLOPU FORMACIJE POSTULANATA

U samostanu sv. Frane u Cresu održan je od 8. do 11. ožujka 2021. godine susret fra Ljudevita Maračića s postulantima prve godine, Antoniom Knezovićem i Josipom Bulatom. Susret je organiziran u sklopu formacije postulanata prve godine, tijekom kojeg je održano nekoliko predavanja povezanih s obveznim temama koje se obrađuju tijekom formacije.

Prvi dio susreta obuhvatio je predavanja povezana s temeljnim dokumentima našega Reda, koji se tiču formacije kandidata za redovnički stalež u Redu franjevaca konvencionalaca, a to su: *Discepolato francescano (U Franjinoj školi)* i *Ratio studiorum*. Govoreći o glavnim naglascima dokumenata, kao primjerice o važnosti intelektualne i duhovne formacije, fra Ljudevit je također naglasio i psihološki element u formaciji, koji je nadasve važan, jer kao redovnici najprije smo ljudi – psihološka i društvena, a onda i duhovna bića. U tom smislu je najvažnije dobro upoznati sebe, kako su to govorili stari Grci, jer ćemo na taj način znati kako reagirati u određenim situacijama, a još važnije, znat ćemo kako preduhitriti svoje loše reakcije u kriznim situacijama.

U drugom dijelu susreta održana su predavanja koja se tiču povijesti našega Reda, a posebno naše

GENERAL TROVARELLI I MLADI NAŠEG REDA

Provincije. Tijekom ovih predavanja postulanti su mogli čuti vrlo objektivne informacije koje su iznesene *sine ira et studio*. Misao vodilja u predavanjima bila je: dobre strane povijesti isticati, ali loše ne skrivati, već otvoreno o njima govoriti jer »prave ljubavi nema bez istine«, kako je istaknuo predavač fra Ljudevit. Tako su postulanti tijekom predavanja mogli čuti o značajnim i mogli bismo reći velikim imenima iz povijesti Provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, posebno creškog samostana, kao što su primjerice Bernardino Rizzi, veliki glazbenik i skladatelj, creski sin ili pak znameniti generali Reda Antonio Marcello Petris i Bonaventura Soldatić, kojima cijeli Red franjevaca konventualaca puno duguje zbog njihovih obnoviteljskih ideja i poticaja u ključnim trenucima povijesti Reda. Isto tako moglo se čuti i o tužnim trenucima podjele reda 1517. godine i dekadenciji koja je zahvatila mnogu braću, a koje nije bio pošteđen ni primjerice creski samostan. Fra Ljudevit je tijekom predavanja istaknuo i druge svjetlelike iz povijesti Reda, kao što su sv. Nikola Tavilić ili blaženi Oton iz Pule, a govorio je s puno oduševljenja i o lijepim primjerima bratskoga pomanjanja i susreta između braće našega Reda i onih opservantske provenijencije. Božja ljubav na koncu ne gleda na boju redovničkog habita nego na blago i milosrdno srce braće.

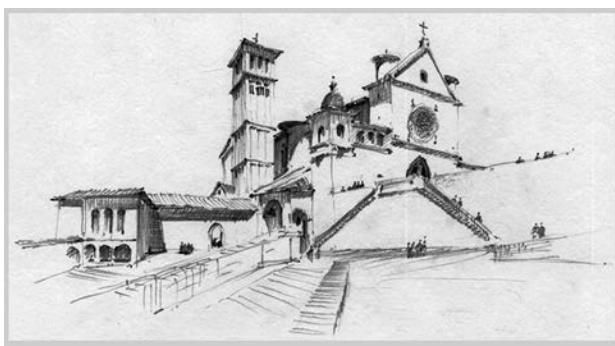
U trećem i posljednjem dijelu susreta fra Ljudevit se dotaknuo sadašnjeg stanja Provincije te iznio procjene kako bi se život Reda u Provinciji sv. Jeronima mogao nastaviti u budućnosti, istaknuvši kako je život braće u zajednici s najmanje tri ili više člana jedina alternativa i autentično svjedočanstvo za Crkvu 21. stoljeća, ali i cjelokupno društvo koje već odavno ne živi u kršćanskoj paradigmi, pa su svjedočanstva autentičnog redovničkog života i više nego potrebna.

Na koncu je fra Ljudevit s postulantima obišao creski samostan i u njemu važne prostore kao što su knjižnica, arhiv, muzej i crkva, te uz svoje vodstvo otkrio postulantima njima još nepoznate činjenice koje se tiču samostana, s ponekom reminiscencijom na vlastiti redovnički put i život novaka u istom samostanu. Susret je bilo veliko obogaćenje za postulante, s vjerom i nadom da će to obogaćenje bilo obostrano.

Postulanti prve godine

U subotu 27. ožujka, generalni ministar fra Carlos A. Trovarelli, zajedno sa svojim definitorijem, održao je virtualni susret s fratrima u početnoj formaciji, s njihovim odgojiteljima i provincijalima iz cijelog svijeta. Braća iz cijelog svijeta koja se nalaze u kućama formacije (postulatura, novicijat i postnovicijat), zajedno sa svojim odgojiteljima i vlastitim provincijalima, okupljeni u svojim odgojnim kućama iščekivali su otvaranje virtualnog susreta kako bi on mogao započeti. U 14:45 počelo se s virtualnim spajanjem i u kratkom vremenu, koje je bilo dano onima koji su se priključili, mogli su se pozdraviti i izraziti radost što mogu biti zajedno – sada već blizu slavlju Velikog tjedna i Vazmenog trodnevlja. U 15 sati generalni ministar službeno je pozdravio sve sudionike ovog susreta te je izrekao svoju uskrsnu poruku, koja je posebno bila upućena mladim fratrima u početnoj formaciji. Poslije svoje poruke, svatko od članova Generalnog definitorija kratko se predstavio te je na kraju Generalni ministar pozdravio, još jednom, braću iz različitih država i kontinenata. Virtualni susret završio je oko 16 sati. Bio je to vrlo poseban i emotivan trenutak koji je pozvao sve na nadu koja se rađa iz naše vjere, kako bismo je mogli svjedočiti svakom bratu i sestri koje sretnemo na našem putu. Neka Svevišnji nastavi blagosloviti naš Red s mnogo svetih zvanja, s odgojiteljima i provincijalima koji će uvijek biti spremni pratiti s nadom i vjernošću svakoga od naše subraće koja započinju svoj put u posvećenom životu, kako bi mogli zaražiti svijet radošću Uskrsloga.

fra Erik MATEJAK

Tehnologija nam dopušta da želju, koju svi mi franjevci imamo u srcu, provedemo u stvarnost: naći se između sebe. Svijet je virtualan, ali radost je stvarna. Slike jesu samo slike, ali duhovno zajedništvo je ipak nešto mnogo konkretnije. Naposljetku, za nas je konventualce, sve ono što se povezuje s »bratskim – fundamentalna poruka«. Ovo je jedan bratski susret, koji želi biti mali znak s velikim značenjem: ojačati naš identitet konventualaca. S obzirom na to da imamo priliku vidjeti se i razgovarati zajedno uoči Velikog tjedna, želim vam uputiti uskrsnu poruku. Ispunite svoje srce Gospodinom! Živite njegovu muku s velikom darežljivošću: dajte se cijeli! Uzmite snage iz njegova uskrsnuća kako biste imali velik unutarnji žar. »Nego ustani, na noge, jer zato ti se ukazah da te postavim za poslužitelja i svjedoka onoga što si video i što će ti pokazati.« (Dj 26, 16) Bile su to riječi koje je Isus uputio svetome Pavlu poslije živog iskustva Boga, koje je Pavao imao, i koje papa Franjo upućuje mladima ove godine (moto Svjetskog Susreta Mladih 2021.). Predlažem vam još jednom da se »ukorijenite u Kristu; promjenite se u njemu i pristupite njegovoj muci, kako biste zadobili Kraljevstvo«. Dopustite se dotaknuti snagom Uskrsloga i ponovno usvojite »unutarnji žar, snove, entuzijazam, nadu i darežljivost«, što je karakteristično za mlade (usp. Christus Vivit, br. 20). Mogli biste mi reći kako vrijeme COVID-19 nije obilježeno nadom. Ali ipak jest! Zato što nada ne proizlazi iz nekoga konteksta, već je dar Božji koji mi velikodušno nudimo svijetu. Dakle, vrijeme COVID-19 je vrijeme nade: za velikodušno darivanje nade jer je nosimo u srcu. Braćo, izgrađujmo se kako bismo mogli biti ljudi i oduševljeno bratstvo za evanđelje Gospodina našega i tako da mognemo donositi svijetu »ljudsko koje je u Bogu«, dakle da budemo misionari. Sveti Franjo u Nepotvrđenom Pravilu prikupljao je intuicije koje su vodile njegov život koji je bio oduševljen za Gospodinom. Mi, »poslije osamsto godina jesmo još uvijek ovdje, i tražimo kako bismo odgovorili u skladu s tim intuicijama, jer smo »uvjereni« u to da vrijedi!« (Pismo »Živjeti i slijediti« generalnih ministara franjevačkih redova). Želim vam svako dobro!

Fr. Carlos A. TROVARELLI

EMAUS NAŠIH ODGAJANIKA

Na Uskrsni ponедјелjak, ili kako se u kršćanskoj tradiciji govori, Emaus, klerikatska zajednica krenula je putem Plitvičkih jezera i Nacionalnoga svetišta sv. Josipa u Karlovcu. Nakon što smo lijepe, svečano i dostoјno proslavili svetkovinu Uskrsnuća našega Gospodina Isusa Krista, odlučili smo kao tihi hodočasnici pohoditi svetog Josipa, a k tome i vidjeti naš najstariji nacionalni park Plitvičkih jezera. Vrijeme nas je dakako poslužilo. Sunce i proljeće pratit će nas cijelim putem, autocestom do Karlovca pa starom cestom do Plitvičkih jezera. Po obilasku Plitvice i lijepu šetnju u netaknutoj prirodi, krenuli smo put Karlovca. Tamo smo se zau stavili kod Svetog Josipa, kako bismo mu zahvalili za sve dosadašnje, a jednako tako molili ga za sve buduće. Dan smo završili molitvom večernje na povratku u Zagreb.

KOMISIJA ZA ODGOJ I IZOBRAZBU BRAĆE

U prostorijama Provincijalata 28. travnja 2021. godine održana je peta sjednica Komisije za odgoj i izobrazbu braće. Na sjednici su prisustvovali svi članovi Komisije. Nakon usvajanja zapisnika sa posljednje sjednice, Komisija je započela radom. U nastavku rada Komisije odgojitelji postulanata i bogoslova, fra Josip Petonjić i fra Stjepan Brčina upoznali su članove Komisije sa stanjem u našim odgojnim ustanovama i promjenama koje će uslijediti početkom ljeta. Fra Miljenko Hontić upoznao je Komisiju s temom i predavačima ovogodišnje trajne formacije, koja će se održati u Cresu. Povjerenik za promociju duhovnih zvanja, fra Stjepan Brčina, Komisiju je upoznao s radom na promociji zvanja i s eventualno mogućim kandidatima za našu provinciju. U drugom dijelu susreta Komisija je razgovarala i planirala datume nekih susreta te zajednički razmotrila neke prijedloge u svrhu po-

boljšanja našeg odgoja. Predsjednik komisije, fra Josip Blažević, susret je završio zahvalom svima koji su uključeni u formaciju naše braće te nas sve pozvao na molitvu.

Iz creske postulature stigla je prethodno obavijest magistra fra Josipa Petonjića: »Javljam Vam da je jučer, u nedjelju 18. travnja, našu postulaturu svojevoljno napustio kandidat *Josip Bulat* iz Siska. Nakon dugog vremena razmišljanja odlučio se nastaviti svoj životni poziv u Sisačkoj biskupiji. Želimo mu blagoslovjen put u traženju odgovora na njegov poziv.«

NOVI AKOLITI

U svibnju – Marijinu mjesecu – naša klerikatska zajednica imala je razloga za radost. Naime, dvojica naših bogoslova (*fra Mateo Vujčić i fra Erik Matejak*), nakon što su prije šest mjeseci primili službu lektorata, 5. svibnja primili su od provinčijskog ministra, fra Josipa Blaževića, i službu akolitata. Sam fra Josip Blažević osvrnuo se u svojoj propovijedi na život čovjeka i kršćanina danas, te ga je prispodobio s pričom o stablu koje naizvan izgleda lijepo i syježe, dok je unutra izjedeno od mravi. Dakle, ako bi se netko pokušao nasloniti na njega, ono bi se raspalo i pokazalo svoju stvarnost. Sukus svega bilo bi kako je neophodno ostati stalno navezani na Krista (prispodoba o trsu i lozi – evanđelje dana). Nakon primanja službe cijela klerikatska zajednica ostala je na kratkom i slatkom druženju. Treba istaknuti kako je o. Provincijal na samome početku pozdravio i novoga člana zajednice, tek pristigloga postulantanta Antonija Knezovića (koji je doputovao sa Cresa, gdje je bio tijekom svoje prve godine postulature). Zahvaljujemo svima, a ponajviše trojedinome Bogu, na ovome malenome slavlju, posebno hvala i fra Ljudevitu A. Maračiću, duhovniku klerikatske zajednice, koji je jednako tako bio prisutan. (*Erik M.*)

CENTAR ZA PROMOCIJU ZVANJA

Iako se nalazimo u vremenu pandemije, Centar za promociju zvanja na čelu s fra Stjepanom Brčinom, uz angažman druge braće, redovito i marljivo radi na oduševljavanju mladića za naš Red. Jedan od tih načina je i »Antunovski hod mladih«. Kako je usuglašeno na prošlogodišnjem creskom susretu trajne formacije, »Hod« je ujedno i provinčijski projekt koji zamjenjuje nekadašnji Provincijski susret mladih (jer je, osobito iz epidemioloških, ali i izvedbenih razloga nepotrebno gomilati susrete) te su u njegovu organizaciju (najprije dovođenjem mladih iz svojih župa) pozvana uključiti se sva braća naše Provincije, posebno ona koja s mladima rade. Ove godine »Hod« će se održati 5. lipnja s početkom u 14 sati u prostoru vanjskoga svetišta u Sesvetskim Selima. Mladi sa Svetog Duha snimili su i himnu »Hoda« pod nazivom «Da Njegovi budemo», koju možete pronaći na YouTube kanalu Centra za zvanja OFMConv. (#budifrajer). Budimo dio ovoga lijepoga susreta i vlastitim ih svjedočanstvom oduševimo za redovnički život!

TREĆI ANTUNOVSKI HOD

Već treću godinu zaredom Centar za promociju duhovnih zvanja franjevaca konventualaca u suradnji sa župama Svetog Antuna Padovanskog na Svetome Duhu i Svetog Antuna Padovanskog iz Sesvetskih Sela organizira »Hod mladih svetog Antuna«. Kako bi evangelizacijski karakter »Hoda« dopro do što većeg broja vjernika, a osobito mladih, skupina nadarenih glazbenika, na inicijativu fra Stjepana Brčine, voditelja Centra za promociju duhovnih zvanja franjevaca konventualaca, napisala je i snimila himnu »Antunovskog hoda mladih«. Glazbu i tekst potpisuju fra Ivan M. Lotar, Iva Smojver i Filip Panza, dok je za aranžman zaslужan višestruko nagrađivani producent Goran Kovačić. Video za himnu je snimao i montirao Josip Ninković. Koreografiju potpisuje Maja Šivak. »Pisanje teksta i dijelom glazbe za mene je bilo ne-

vjerojatno predivno i novo iskustvo. Raditi s mlađim talentiranim glazbenicima kojima ovo nije bio prvi projekt pomoglo mi je naučiti mnogo toga novoga o procesu stvaranja duhovne glazbe. Nije mi prvi put da snimam pjesmu, glazbeni studio mi nije stran, ali sveti Antun u mome duhovnome životu ima posebno mjesto i stoga je ovo moj oblik zahvale njemu« – kazao je fra Ivan M. Lotar. »Zahvalna sam Gospodinu na mogućnosti da budem jedan od autora glazbe i teksta za himnu 'Antunovskog hoda mlađih' (uz fra Ivana M. Lotara i Filipa Panzu), jer je to za mene kao profesionalnu glazbenicu i voditeljicu 'Amorosa', tj. slavljeničke službe evangelizacijske zajednice Svetog Duha, najljepši način zahvale za sve Očeve darove i za sav zagovor u nebu našeg velikog evangelizatora, svetog Antuna, u čijoj se župi okupljamo i služimo – radosno svjedoči Iva Smojer, jedna od autorica spota, i zaključila: »Radosno iščekujemo 5. lipnja, kada će se pjesma 'Da Njegovi budemo' oriti od Sesvetskih Sela preko zagrebačke Dubrave i Trga bana Josipa Jelačića pa sve do Svetog Duha.« – U emisiji Argumenti Hrvatskoga katoličkog radija u srijedu 26. svibnja najavljen je treći »Antunovski hod mlađih« od crkve sv. Antuna Padovanskoga u Sesvetskim Selima do crkve sv. Antuna Padovanskoga na zagrebačkom Svetom Duhu, koji će se *održati u subotu 5. lipnja*. O sv. Antunu i nadolazećem Antunovskom hodu progovorili su župnik Župe sv. Antuna Padovanskog u Sesvetskim Selima, mons. Antun Sente, provincijski povjerenik za promociju duhovnih zvanja franjevaca konventualaca, fra Stjepan Brčina, i članica evangelizacijske zajednice Svetog Duha, Kristina Jozić. Fra Stjepan Brčina naglasio je da je želja organizatora da »mladi koji dođu dožive duhovnu obnovu, a ne izlet na kojem su hodali«, jer naporno hodati mogu i do Sljeme na. »Ovo mora biti duhovna obnova, pomazanje Božje po zagovoru sv. Antuna. Ako se to ne dogodi, mislim da smo promašili sav smisao ovoga Hoda. Cilj nam je svjedočanstvom vjere i uličnom evangelizacijom pokazati da postoje mlađi u Crkvi koji se toliko daju«, zaključio je.

Treći »Antunovski hod mlađih« od crkve sv. Antuna Padovanskoga u Sesvetskim Selima do crkve sv. Antuna Padovanskoga na zagrebačkom Svetom Duhu, održan je u subotu, 5. lipnja. Program je započeo misom nakon koje je više od dvije tisuće mlađih okupljenih iz domovine i onih koji

žive izvan Lijepe Naše hodočastilo prema Svetom Duhu. Misu u crkvi sv. Antuna Padovanskoga u Sesvetskim Selima predvodio je naš provincijal, fra Josip Blažević, provincijal Hrvatske, a u svojoj je propovijedi istaknuo kako upravo ovim hodom mlađi svjedoče vjeru te potvrđuju geslo ovog susreta: »Neka šute riječi, a govore djela«. Nakon mise mlađi su se uputili prema Svetom Duhu. Na putu su posjetili franjevački samostan Bezgrješnog Začeća BDM u Dubravi, a potom su zastali na Trgu bana Josipa Jelačića, gdje su izveli glazbeno-plesni program.

Prema izjavi za medije inicijatora »Antunovskog hoda mlađih« fra Stjepana, ovaj događaj po malo postaje tradicionalni susret, a vjeruje da će nakon ove godine postati i nacionalni. »Na ovo-godišnji hod došli su mlađi iz cijele domovine te iz Austrije i Njemačke. Povod Antunovskog hoda je da se povežu dva svetišta te da pokažemo ljudima da se mlađi vjernici ne boje izaći na ulice grada i svjedočiti svoju vjeru te evangelizirati u duhu poniznosti i radosti. Česta je pritužba na Crkvu da mlađe ne zanima vjera, no mi na ovaj način želimo pokazati da mlađi postoje u Crkvi, da su spremni izaći na ulice i svjedočiti svoju vjeru u duhu franjevaštva. Geslo hoda su riječi sv. Antuna: 'Neka šute riječi, a govore djela.' Pa će tako i mlađi hodom svjedočiti vjeru.« U crkvi sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu zaključen je ovaj treći »Antunovski hod« euharistijskim klanjanjem i čašćenjem relikvija sv. Antuna. Nakon toga je uslijedilo druženje, okrepa i susret mlađih do kasnih sati.

iz kulture i umjetnosti

VERITASOV KUTAK

SASTANAK UREDNIČKOG VIJEĆA VERITASA

Nakon prevladavanja brojnih teškoća, odgođeni sastanak Uredničkog vijeća Veritasa održan je u prostorijama Uredništva u srijedu, 30. prosinca 2020. Sudjelovali su svi članovi Uredničkog vijeća, a sastanak je vodio predsjednik Uredničkog vijeća, fra Vladimir Vidović. Prema ustaljenoj praksi, najprije je analiziran rad u proteklom razdoblju, a potom su predstavljeni prijedlozi za predstojeću godinu. Zbog otežanih uvjeta prodaje lista, prihvaćen je prijedlog glavnog urednika, fra Vladimira Vidovića, da početkom godine Veritas izide kao zimski dvobroj (siječanj–veljača), u nadi da će se s vremenom poboljšati uvjeti i list redovito nastaviti s raspačavanjem. Prema lijepoj staroj navadi, na kraju je priređen i održan domjenak pod istim krovom, gdje su razmijenjene i neke čestitke, posebno grafičkom uredniku gosp. Ivici Beljanu, koji je tih dana proslavio pedeset godina života.

PETA SJEDNICA UREDNIČKOG VIJEĆA

U ponedjeljak popodne, 24. svibnja o.g., u prostorijama Uredništva, pod predsjedanjem fra Vladimira Vidovića, predsjednika Uredničkog vijeća, održana je redovita sjednica, na kojoj je razmotreno više točaka u vezi s radom i planovima Uredničkog vijeća. U analizi polugodišnje djelatnosti, posebno u vezi s izdavanjem mjeseca, istaknute su kao osobito značajne i vrijedne novosti suradnja dvojice rimskih suradnika, fra Željka Klarića i fra Zvonimira Pervana, kao i uvođenje posve mladih suradnika studenata, fra Erika Matejaka i Darija Šagolja. Izražena je i želja da se još više ojača »laički« element suradnika, jer je analizom konstatirano da još uvije preko polovice suradnje predstavlja »klerička« strana (uz naše fratre, Barbarić, Dragičević, Relota...).

Dosta je vremena posvećeno sve prisutnijoj potrebi digitalne djelatnosti, koja bi s vremenom mo-

gla i posve istisnuti »papirnato« čitanje tekstova, te je u tom smislu glavnom uredniku preporučeno da izvidi sve veće mogućnosti koje pruža ovaj oblik medijskog apostolata. No, imajući u vidu i stariji sastav brojnih čitatelja, treba postupno ići u tom pravcu, koji preotima i zauzima sve više prostora u medijskoj djelatnosti.

Posebno je dosta pažnje posvećeno skorim obljetnicama, a to je 60 godina izlaženja Glasnika, odnosno Veritasa (1962. – 2022.), i 100. obljetnice rođenja prvoga urednika i glavnog pokretača ove djelatnosti u našoj Provinciji, fra Ivona Ćuka (1923. – 2023.). Bilo je više konkretnih prijedloga, a prevagnula je želja da se obje ove obljetnice povežu u svojevrsnu »Veritasovu godinu«, s raznim projektima kojima bi se obilježile ove prigode (prigodna komemoracija, postavljanje biste o. Ivona na prikladnome mjestu, monografija o početcima Veritasa, izbor najpoznatijih razgovora objavljenih u listu...). Svakako će o tome glavni urednik prikupiti što više prijedloga, a o konkretnoj realizaciji još će biti govora.

Na kraju je glavni urednik, fra Vladimir, izvjestio o novim izdanjima, predstavivši upravo objavljenu knjigu »Euharistijsko klanjanje« i planove o skorom novome, trinaestom izdanju molitvenika »Cvjetnjak sv. Antuna Padovanskoga« i još nekim konkretnim izdanjima, kao što je novo izdanje Zlodijeva životopisa sv. Josipa. Nakon dvosatne sjednice, sudionici su se spustili u prizemni dio, gdje je u blagovaonici »Doma sv. Antuna« nastavljeno druženje uz dobru i ukusnu ponudu jela i pića.

NOMINACIJA ANSAMBLA KOLBE ZA PORIN

Ansambl »Kolbe« s nosačem zvuka *Svetac svega svijeta* – pjesme iz mjuzikla o sv. Antunu Padovanskom, nominiran je za prestižnu nagradu »Porin« u kategoriji najboljih albuma popularne duhovne glazbe. CD sa pjesmama iz mjuzikla objavljen je u listopadu 2020. godine u izdanju Croatia records i Veritasa – Glasnika sv. Antuna Padovanskoga. Na albumu se nalaze sve skladbe iz spome-

nutog mjuzikla, a dodana je i uvertira u mjuziklu kao i jedna pjesma koja nije izvedena u mjuziklu. Urednik izdanja je Domagoj Bešlić, grafičko oblikovanje CD-a kao i pripadajuće knjižice djelo je Ive T. Montine. Mjuzikl je premijerno izведен 29. lipnja 2018. godine u Dvorani sv. Franje na Svetom Duhu u Zagrebu u režiji Roberta Boškovića. Autor libreta je hrvatski dramaturg Nino Škrabe, a autor glazbe i tekstova songova je Branko Barđun. – Uz Ansambl »Kolbe«, nominirani su još i albumi: *Ime nad svakim Imenom* glazbenog sastava »Emanuel«, *Samo se ljubav dijeljenjem množi* Dječjeg zbora »Iskrice«, i *Sve će biti dobro* izvođača Brune Krajcara. Na dodjeli »Porina« u subotu, 5. lipnja o. g. prvu nagradu u ovoj kategoriji primio je album Brune Krajcara iz Pule, pod gornjim nazivom. Inače Bruno je samostanski prijatelj i revni vjernik koji gotovo svaku večer sudjeluje na svetoj misi u crkvi sv. Franje, a nedjeljom vodi sviranje i pjevanje na dopodnevnoj svetoj misi. Inače je direktor Radio-Pule.

IZDAVAČKE NOVOSTI

»ŠEMATIZAM 2021.«

Braća su prethodno bila primila nacrt-predložak za novi Šematizam, koji se sadržajno ne razlikuje od prethodnih, osim što ima dosta izmjena, i bila zamoljena da upozore na uočene pogreške, potrebne ispravke te dostave eventualne dopune i primjedbe, i – Bogu hvala! – lijep se broj javio i dostavio svoje intervente. Na primjedbu više braće da je među braćom u bratstvu prošlo vrijeme razlikovanja braće po naslovima koji su pripadali svećenicima i onima koji to nisu (o. i fra), uvažena je sve prihvaćenija i ispravnija praksa da se kao braća svi oslovljujemo kao »frater«, dakle s »fra«, pa smo uvrstili taj zahvat. Kako je bilo prijedloga da se uvrste i datumi rođendana braće, uvršten je i taj blok informacija. Isto tako na zadnjoj stranici objavljen je popis jubilaraca u 2021. godini, uvaživši samo biblijske termine jubileja (25-50-75). Kako ovaj Šematizam sadrži podatke zatečene posljednjeg dana ove tekuće godine, ostavljeno je nešto vremena za dodatne zahvate.

Novo izdanje ŠEMATIZAM 2021, koji prikazuje statističko stanje naše Provincije na dan 15. siječnja ove godine, objavljeno je sredinom siječnja. U standardnom malom formatu, na 52 stranice, nalaze se imena, adrese, telefonski brojevi, elektroničke adrese i mnoge druge informacije braće i kandidata naše Provincije. U Šematizmu 2021. nalazimo servisne informacije za naše samostane, kao i braću u inozemstvu. Slijedi popis članova Provincije prema redoslijedu zavjetovanja (62), popis kandidata: novaka (1), postulanata (4) sjemeništaraca (1). Potom slijedi popis svećenika Provincije (54), popis braće prema redoslijedu rođenja, pregled imendana i rođendana braće i kandidata. Šematizam završava statističkim podatcima i prosjekom starosne dobi: svi članovi Provincije (55,33), svećenici (57,44), redovnička braća (57,23). Na kraju su popisani ovogodišnji jubilarci. (Valja napomenuti da u Šematizam nije uvršten podatak da je nedavno preminuo fra Nikola Mate Roščić i da je fra Tomislav Mrkonjić primljen u Đakovačko-osječku nadbiskupiju, pa pri navođenju brojeva i popisa treba uvažiti da nasada trenutno ima dva manje). Sva su braća dobila po jedan primjerak, a gvardijani ako žele još koji dodatni primjerak, neka se obrate Tajništvu.

»SRCEM KROZ KORIZMU«

U nakladi »Veritasa« sredinom veljače objavljena je knjiga *Srcem kroz korizmu* autora don Filipa Pavlovića, rođenog u Međugorju pred 38 godina, a sada na službi župnika u Hrnetiću (Karlovac). Knjiga (zbog manjeg formata, bolje reći, knjižica) kao meditativni priručnik korizmenog vremena namijenjena je dnevnom čitanju Riječi Božje i njezinu razmatranju svakog dana kroz korizmu. Ima 172 stranice, stoji 60 kuna.

»O NAMA S NAMA«

Veritas – Glasnik sv. Antuna Padovanskoga, u nedjelju 14. ožujka 2021., predstavio je knjigu »O nama s nama“ autora fra Žarka Relote na zagrebačkome Svetom Duhu. Predstavili su ju doc. dr. sc. Denis Barić, prof. dr. fra Ivan Karlić, fra Vladimir Vidović, glavni urednik Veritasa i sam autor. Knjiga je zbirka autorovih kolumni koje su objavljene u Vjesniku Đakovačko-osječke nadbiskupije te

mjesečniku Veritas, u kojima autor na zanimljiv, aktualan i ponekad provokativan način progovara o Crkvi i društvu. U knjizi se također nalaze i dva znanstvena članka. Prvi govori o papi Franji te apostolskoj pobudnici ‘Gaudete et exsultate’, a drugi o problematice sakramenata u današnje vrijeme. Osim toga, čitatelji će pronaći tekstove s vrlo zanimljivim te pomalo senzacionalističkim naslovima koji odmah bude zainteresiranost i poziv na ozbiljno promišljanje o napisanome. – Fra Žarko Relota u uvodu knjige napominje: »Ovo je samo moj skromni pokušaj da se otvoreno piše i govori, da se ne ‘uvijaju’ stvari i stvarnost, glorificiraju pojedinci i institucije, već istini pogleda u oči. Čitatelj će, naravno, odmah uvidjeti stil i nakanu. Tu nema mjesta za ‘odlučno možda’ ili diplomatsko obraćanje. Ovo je tipična ‘bosanska’ izravnost koja zapravo, ako kani nešto reći, onda to čini izravno, bez želje da se nekome dodvori, nekome laže, nekoga obmanjuje.« Autor se na završetku zahvalio predstavljačima, izdavaču te pjevačima Mateji Bardun i Marku Dumančiću iz »Ansambla Kolbe«, koji su glazbeno uveličali događaj. Knjiga se može nabaviti u katoličkim knjižarama te na portalu veritas.hr.

»EUHARISTIJSKO KLANJANJE«

Uredništvo »Veritasa – Glasnika sv. Antuna Padovanskoga« nedavno je objavilo pod naslovom »Euharistijsko klanjanje« svojevrsni molitveni priručnik za održavanje euharistijskog klanja tijekom cijele liturgijske godine (oko 350 stranica). Djelo je u talijanskom originalu objavilo »Messaggero di s. Antonio« iz Padove, a autor mu je naš padovanski fratar *fra Fausto Casa*. Prijevod na hrvatski priredilo je više suradnika, predvođenih nedavno preminulim don Pavlom Crnjcem, čijem zalaganju i valja zahvaliti što je naše duhovno područje obogaćeno ovim vrijednim i privlačnim priručnikom. Struktura pojedinog priloga uključuje najprije uvodnu molitvu, potom biblijsko čitanje s prigodnim mislima i razmatranjem, završnu molbenicu. Na kraju priručnika nalaze se razne litanije pogodne za ovakve susrete, kao i tekstovi poznatih i manje poznatih euharistijskih pjesama. Cijena ovoga bogatog priručnika iznosi 120 kuna, a tijekom lipnja važi promotivni popust od 30 posto, pa se knjiga može naručiti po cijeni od 84 kuna. Svakako, preporučamo ovo korisno, gotovo nužno

pomagalo za održavanje euharistijskih susreta, kavkih danas ima sve više.

»KONVENTUALNI FRANJEVCI U HRVATSKA«

Pod gornjim naslovom *fra Ljudevit Maračić* sa-brao je 25 svojih raznih radova, dosad objavljenih (a ima i neobjavljenih) u raznim domaćim i strani-ma časopisima. Djelo ima 520 stranica, podijelje-no je u četiri velika razdjeljka, prema geografskoj ili sadržajnoj tematici, gotovo isključivo vezanoj uz Istru i Dalmaciju. Autor je ponajviše zahvaljujući arhivskom istraživanju ponudio pregršt priloga i pabiraka iz naše provincijske prošlosti. Djelo su zajedno izdali Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca i »Kršćanska sadašnjost« iz Zagreba. Djelo su recenzirali dr. Ivan Armanda (Hrvatski leksikografski zavod) i dr. Lovorka Čo-ralić (Hrvatski povjesni institut). – Prvi recenzent, dr. *Ivan Armanda*, među ostalim ističe: »Radovi dokazuju da franjevci konventualci u hrvatskim krajevima, vjerni idealima i 'očinskom savjetu' sv. Franje Asiškoga, nisu samo sebi živjeli nego su i drugima koristili. Stoga je i njihova povijest, uključujući teme obrađene u ovoj knjizi, i drugima korisna. U to će se uvjeriti svi koji uzmu u ruke ovu knjigu, pisanu jednostavnim stilom i stoga pristupačnu široj publici. Ove karakteristi-stike rese i druge Maračićeve radove, a utemelje-nost na objavljenim i neobjavljenim vrelima, pri-čemu je potonja osobito crpio iz samostanskih arhiva svoje redovničke zajednice i iz središnje-ga provincijskoga arhiva u Zagrebu, daje osobitu vrijednost i nepobitni znanstveni karakter njego-vim historiografskim radovima.« A recenzentica dr. *Lovorka Čoralić* izdvaja: »Rukopis koji je ovdje predstavljen i recenziran zavrjeđuje sve pohva-le. Minucioznost pristupanja problematiči danas i nije učestala pojava u nestrpljivih povjesničara željnih brzih rezultata, a ovdje se zrcali dugogo-dišnja predanost i vrhunsko poznavanje arhivsko-ga gradiva s obje strane jadranskih obala. Gradi-vo i teme koje fra Ljudevit obrađuje mogle bi, u rukama povjesničara koji nisu skloni toleranciji, izazvati oprečne stavove na hrvatsko-talijanskim relacijama, kako onima kulturnoga i vjerskog obi-lježja, tako i onima koji se odnose na vječno pro-pitkivanje nacionalnih identiteta. Fra Ljudevit je

daleko iznad toga. Smjeran, objektivan, znanstven i ponajprije miroljubiv i osjetljiv na sva turbulenta vremena koja su se prelamala kroz prostore koje obrađuje.«

OSTALO UKRATKO

- U izdanju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu nedavno je objavljen zbornik radova znanstvenog skupa, održanog pred više godina, u organizaciji Hrvatskoga mariološkog instituta, pod naslovom: »U susret jubileju 300. obljetnice obrane Sinja (1715. – 2015.): Prouke o svetištu Gospe Sinjske i mariološka promišljanja nakon Drugoga vatikanskog koncila«. U zborniku (ima skoro 630 stranica) pod naslovom »Bogorodica Marija u učenju pape sv. Ivana Pavla II.«, objavljen je (str. 317-347) zajednički rad *fra Ivana Karlića* i Matije Milošić.

- Upravo je objavljen zbornik koji je dr. Ivan Armanda uredio u počast 60. obljetnici misništva mons. Mile Vidovića, bivšega generalnog vikara Splitsko-Makarske nadbiskupije. U njemu je slavljenik želio svakako i rad o splitskim fratrima Svetog Frane, pa kako je fra Nikola Rošić, tada još živ, ali bolestan, otklonio mogućnost suradnje, zamoljen je *fra Ljudevit Maracić*, da za zbornik obradi dio manje poznate prošlosti splitskog samostana, što je on učinio na temelju gradiva Provincijskog arhiva. Obradio je tzv. zlatno doba splitskog samostana, i ponudio za zbornik rad pod naslovom: »Rod splitskih Andreisa i franjevci konventualci. Olovno ali (ipak) zlatno doba splitskog samostana sv. Frane (1600.-1800.) u svjetlu novijih arhivskih dokumenata«. Podulji prilog uvršten je u upravo objavljeni zbornik u počast don Mili Vidoviću, koji je oslovljen: »Što Vama kažem, svima kažem! Zbornik radova u čast dr. don Mile Vidovića«. Zbornik je objavio Ogranak Matice hrvatske u Metkoviću, Metković 2021., a rad fra Ljudevita uvršten je na str. 221-254. Zbornik od oko 400 stranica treba biti predstavljen uz dan jubileja don Mile, početkom srpnja. Inače, slavljenik je stric novoimenovanoga hvarskog biskupa mons. Ranka Vidovića.

KULTUROLOŠKE POVEZNICE

MUZEJ HRVATSKOG AREOPAGA

Muzej Centra za međureligijski dijalog Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca »Hrvatski Areopag« otvoren je na zagrebačkom Svetom Duhu u nedjelju 6. lipnja, na dan kada je blaženom proglašena Marija Laura Mainetti – zaštitnica Muzeja. Za otvorenje je izabran dan na koji je prefekt Kongregacije za kauze svetaca kardinal Marcello Semeraro u Chiavenni (biskupija Como, Italija) blaženom proglašio s. Mariju Lauru Mainetti (1939. – 2000.). Ta članica Družbe Kćerri Križa ubijena je kao mučenica iz mržnje prema vjeri. Nju su 6. lipnja 2000. ubodima nožem ubile tri djevojke tijekom sotonističkog obreda. Stoga je nova blaženica i zaštitnica Muzeja. Na otvorenju je o njezinom životnom putu govorila mr. sc. Tanja Maleš, poznata katolička novinarka i medijska djelatnica. Naglasila je da se njezino življenje može sažeti u rečenicu: »Želim činiti nešto lijepo za druge.« Ta joj je rečenica bila nadahnuće da se posveti mladima, osobito na rubu društva. Davala se svim svojim bićem za mlade, da bi na kraju mučenički završila ovozemni život od ruku djevojaka kojima je nekada bila katehistica, rekla je Maleš i na kraju istaknula da se blaženici štovatelji posebno utječu svakoga šestog dana u mjesecu, te je izrazila nadu da će tako biti i na Svetom Duhu.

U osvrtu na dvadesetogodišnji rad Centra, njegov začetnik i ravnatelj fra Josip Blažević naglasio je da Centar njeguje dugu tradiciju duha Asiza. U Svetom samostanu u Asizu franjevci konventualci nastavljaju njegovati tradiciju duha dijaloga, kojemu je posebno obilježje dao sv. Ivan Pavao II. pozivom predstavnicima svih religija na molitvu za mir u Asizu 1986. godine. Stoga, i Hrvatski Areopag svoje djelovanje temelji na tragu tradicije duha Asiza, te surađuje s Međunarodnim franjevačkim centrom za dijalog (Centro francescano Internazionale per il Dialogo – CEFID) Duha Asiza. Fra Josip je upozorio na pretpostavke kojima robujemo rekavši da postoje pretpostavke i predrasude, a ne postoji poznavanje. »Centar Hrvatski Areopag želi pridonijeti razbijanju predrasuda. Svaki čovjek je vrijedan poštovanja, da ga se upozna, posluša, a

onda možemo stvoriti stav», kazao je. Na kraju se osvrnuo i na sam Muzej, te je naglasio da je njegov karakter edukativan i međureligijski, te u sebi sadrži mnoštvo zanimljivih elemenata. »Susrećemo se s fenomenom kršćano-poganstva. Cilj je ljudima predstaviti i objasniti im zašto je to nespojivo s kršćanstvom.«

Glavni urednik Veritasa, fra Vladimir Vidović, istaknuo je da se obrazovanje, stjecanje novih spoznaja i produbljivanje postojećih iščitava kao zadatak iz muzejskoga postava. K tomu, Muzej ima snažan evangelizacijski karakter. »Posjetitelji ne mogu ostati ravnodušni na određene eksponate, situacije, ali i živote koji stoje iza pojedinih priča. Fra Vladimir također je podsjetio, da osim vlastitih izdanja, Centar Hrvatski Areopag posjeduje jednu od ponajboljih knjižnica iz područja međureligijskoga dijaloga i novih religioznih pokreta u nas, u kojoj svi koji žele istraživati ovo veliko područje mogu dobiti informacije iz prve ruke. – Doc. dr. sc. Tanja Baran, istaknuta katolička medijska dje-latnica, uvodeći u samo predstavljanje postava Muzeja, pročitala je jedan literarni tekst iz usmene književnosti (19. st.) koji govori o urocima. Na taj način slikovito je posvijestila koliko poganskoga tj. miješanja poganskoga i kršćanskoga ima u hrvatskom narodu. Muzej je prilika kojom se kršćani na jednom mjestu mogu informirati o mnogobrojnim aspektima poganštine. Sadržaj je podijeljen u 28 područja: započinje pričom od pada u grijeh Adama i Eve, predstavlja galeriju izopačenih slika o Bogu koje se kroz povijest umnožavaju, a završava porukom nade, da je naš život u Božjim rukama. Sva područja prati zvučni vodič koji je snimila mr. Tanja Maleš.

Na kraju programa, koji je počeo u dvorani Svetog Franje, a završio pred zvonikom i u izložbenom prostoru, fra Josip je blagoslovio Muzej. Program je vodio fra Ivan Marija Lotar, a glazbom ga je popratila Daniela Sisgoreo Morsan. Uz priličan broj posjetitelja, obilježavanju 20. godišnjice djelovanja Centra Hrvatski Areopag i otvorenju Muzeja nazočio je i zamjenik muftije i ravnatelj Islamske gimnazije »Dr. Ahmeda Smajlović« Mevludi ef. Arslani.. Muzej je smješten na petom katu svetoduškoga zvonika, u njemu je izloženo preko 500 različitih eksponata, pretežito magijskog, okultnog i New age karaktera, preko 100 tekstualnih karti-

ca s tumačenjima značenja pojedinih eksponata, a postavljen je s edukativnom svrhom, kao galerija grijeha protiv prve Božje zapovijedi. Eksponati u muzeju dio su prikupljenih materijala od ljudi koji su bili u raznim magijskim i okultnih praksama, iz kojih su kasnije izašli, a svoju literaturu i druge »zamotuljke« jednostavno ostavljali u Areopagu. Izložene figure (Šaul kod vraćare u En Doru, eksponat masona s pregačom...) izradio je profesionalni lutkar, a slike akademski slikar Tihomir Lončar. Posjet Muzeju moguće je uz prethodnu najavu (e-pošta: ofmconv@areopag.hr ili mob.: 092 50 37 440), a u skupini može biti najviše 15 osoba. Predviđeno trajanje obilaska je sat vremena.

*Muzej je smješten u zvoniku crkve sv. Antuna,
Zagreb, Sveti Duh 31*

**OTVORENJE MUZEJA
HRVATSKI AREOPAG**

**6.6.
2021.**

**HRVATSKI
AREOPAG**

2002.-2022.

**16.00 MOGUĆNOST VOĐENOG
RAZGLEDA MUZEJA ZA NOVINARE**

17.00 PROGRAM

- Bl. *Laura Maria Mainetti*,
zaštitnica Hrvatskog Areopaga
mr.sc. *Tanja Maleš*, teolog i novinarka
- Izdanja Hrvatskog Areopaga
fra *Vladimir Vidović*, glavni urednik Veritasa
- Predstavljanje Muzeja
doc.dr.sc. *Tanja Baran*,
Fakultet hrvatskih studija
Sveučilišta u Zagrebu
- *Povijest Hrvatskog Areopaga*
(2002.-2022.)
fra *Josip Blažević*,
ravnatelj Centra Hrvatski Areopag
- Glazbeni ugođaj:
Daniela Sisgoreo Morsan,
kantautorica duhovnih skladbi
- Voditelj programa:
fra *Ivan M. Lotar*

**18.00 BLAGOSLOV MUZEJA
I OTVORENJE**

- fra *Josip Blažević*,
ravnatelj Centra Hrvatski Areopag

Bl. Marja Laura Mainetti
(1938-2000)

u posljednji čas

**CONGREGATIO
PRO INSTITUTIS VITAE CONSECRATAE
ET SOCIETATIBUS VITAE APOSTOLICAE**

Vatikan, 31. svibnja 2021.

Vrhovnim voditeljima i voditeljicama

S obzirom na to da pandemija bolesti COVID-19 već duže traje i da se jedan za drugim nižu rokovi za sazivanje sastanaka tijela sa zbornom vlašću (kan. 631 § 1–2) ili njima sličnih (kan. 632) – o čemu je već bilo govora u *Okružnici od 1. srpnja* – Dikasteriju je podnesena molba za mogućnošću korištenja informatičko-telematskim sredstvima kao alternativom **osobnoj prisutnosti** u spomenutim tijelima, zbog ograničenja koja su uvele državne vlasti.

Nakon što je pozorno razmotrio tu molbu i uzevši u obzir posljedice spomenutih ograničenjâ, Dikasterij je smatrao prikladnim odobriti – *iznimno*, za određeno razdoblje i za pojedine slučajeve – korištenje telematskim sredstvima koja služe za povezivanje na daljinu svih članova zbornih ili sličnih tijela. Razdoblje na koje se to odnosi traje od nadnevka ove okružnice *do kraja 2022. godine*, do kada se moraju održati spomenuti sastanci.

Stoga će se za UPŽ/DAŽ koji to zatraže obustaviti primjena propisa donesenih u okružnici Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života od 1. srpnja 2020. u §§ 5-7.

I. KAPITUL POSREDSTVOM TELEMATIKE

1. *Vrhovni voditelj ili voditeljica*, s pristankom svojega vijeća, predlaže članovima *po službi* i izabranim članovima uvođenje telematskih sustava za povezivanje na daljinu pri spomenutim sastancima.
  2. Prije otvaranja kapitula i na način koji se smatra najpogodnijim (preporučena pošta, brze poštanske usluge) članovi *po službi* i izabrani članovi, *uti singuli*, moraju ***dvotrećinskom većinom tajnim glasovanjem*** odobriti telematske postupke i protokole.
  3. Dikasterij će dopustiti održavanje kapitula telematskim putem *pojedinom UPŽ-u/DAŽ-u* koji to zatraži prilažeći dokumentaciju u vezi s postupcima i telematskim protokolima koje su prethodno odobrili članovi *po službi* i izabrani članovi.
  4. U *prethodnoj ili pripravnoj fazi* članove *po službi* i izabrane članove mora se na odgovarajući način obavijestiti i podučiti pravilnim metodama korištenja telematskim sredstvima koja će se primjenjivati i neka članovima tijekom cijelogra trajanja kapitula po mogućnosti stoje na raspolaganju informatički stručnjaci.
  5. ***Svim kapitularcima*** moraju se zajamčiti jednaki uvjeti pristupa i povezivanja pomoću interneta na daljinu, posebno povezanost pomoću *osobnoga računala* pri izboru.
  6. Telematski sustavi *moraju jamčiti sigurnost i povjerljivost*, pribjegavajući, ako se to smatra prikladnim, posebnim savjetima koje pružaju tijela zajedništva i usklađivanja UPŽ-a/DAŽ-a.
  7. Ovdje utvrđene upute mogu također poslužiti kao smjernice za povezivanje na daljinu tijekom provincijalnoga kapitula: vrhovni poglavar ima zadaću, s pristankom svojega vijeća, odobriti usvajanje telematskih sredstava.

8. Na skupštinama *svjetovnih ustanova*, kao *zbornih tijela*, moraju se primjenjivati iste smjernice. Isto vrijedi, *servatis servandis*, za *konferencije viših poglavara*.
9. **Sažeta ocjena iskustva korištenja telematikom** poslat će se pravodobno Dikasteriju.

IZBOR VRHOVNOGA VODITELJA / VRHOVNE VODITELJICE I PRIPADAJUĆEGA VIJEĆA

Izbor vrhovnoga voditelja i/ili vrhovne voditeljice i odgovarajućega vijeća tijekom kapitula – djelomice uklidajući kan. 167 §1 i vlastito pravo – obavlja se **dopisnim glasovanjem**. Pritom se valja pridržavati sljedećih propisa:

1. Mora se na vrijeme pripremiti određeni broj glasačkih listića ovjerenih i potvrđenih žigom, prema broju onih koje se treba izabrati (glavni voditelj, vijećnici i druge službe predviđene vlastitim pravom), zajedno s pripadajućim omotnicama s nazivom sastanka u zaglavlju (** Generalni kapitol UPŽ-a i/ili DAŽ-a). Na glasačkim listićima moraju se nalaziti oznake: na jednom *prvi krug*, odnosno na drugom *drugi krug izbora*. Prije početka generalnoga kapitula taj se materijal posebnim poštanskim uslugama mora poslati pojedinim kapitularcima.
2. Oni koji imaju pravo glasa daju svoj glas na glasačkom listiću, koji se nakon glasovanja stavi u omotnicu bez imena i prezimena; omotnica se zapečati; na omotnicu se napiše naslov kapitula koji je u tijeku. Tako pripremljena omotnica šalje se zatim na adresu tajništva kapitula.
3. Mora se odrediti datum do kojega se mora poslati prvi listić (posebnim poštanskim uslugama). Taj datum mora biti nakon datuma otvaranja generalnoga kapitula. Isto tako mora se odrediti najkasniji rok do kojega se mora poslati tajništvu kapitula.
4. Prebrojavanje glasačkih listića mora se provoditi na sjednici kapitula koja se prenosi telematski u skladu s postupcima predviđenima Pravilnikom o kapitulu.
5. Proglašavanje izabrane osobe – nakon što ona izbor prihvati – mora se telematski priopćiti kapitularcima.
6. Izabran je onaj tko u prvom krugu glasovanja dobije **dvije trećine glasova** onih koji imaju pravo glasa.
7. Ako prvi krug glasovanja ne uspije, pristupa se drugomu krugu glasovanja u kojem vrijedi načelo absolutne većine. U tom se slučaju ponavlja navedeni postupak te se određuje datum do kojega treba poslati drugi listić. Ako se na drugom glasovanju ne postigne kvorum, izabran je onaj tko je dobio većinu glasova, a ako je broj glasova jednak, postupit će se prema onomu što je određeno kan. 119.
8. Isti se postupak – u odvojenim izbornim krugovima – mora primjenjivati za izbor svakoga pojedinoga člana vijeća i za ostale službe predviđene vlastitim pravom.
9. Na izbornim skupštinama svjetovnih ustanova valja se pridržavati ovdje utvrđenih propisa.
10. Ako se smatra prikladnjim, bilo zbog trajanja pandemije bilo zbog teritorijalne konfiguracije pokrajine ili sličnoga okružja, viši poglavar, s pristankom svojega vijeća i pristankom vrhovnoga voditelja, može primjenjiviti izborni postupak pisanim putem također u spomenutom okružju.

Informacijske tehnologije mogu pružiti priliku za prevladavanje ograničenjâ i neprilikâ izazvanih izvanrednim stanjem pandemije. Moramo međutim biti svjesni neizbjegljivih ograničenja, kao i ranjivosti informacijskih sustava. Razdoblje u kojem je to odobreno u iznimnom obliku UPŽ/DAŽ iskoristit će da pozorno procijene ishode istoga i, ako je potrebno, usvoje pravodobne mjere kako bi se očuvalo pravilno obavljanje kapitularne zbornosti.

Nadamo se da će se telematska sredstva upotrebljavati s osjećajem odgovornosti i da će se nadasve štititi i promicati zajedništvo u UPŽ-u/DAŽ-u.

João Braz de Aviz , prefekt

José Rodríguez Carballo, OFM, nadbiskup tajnik

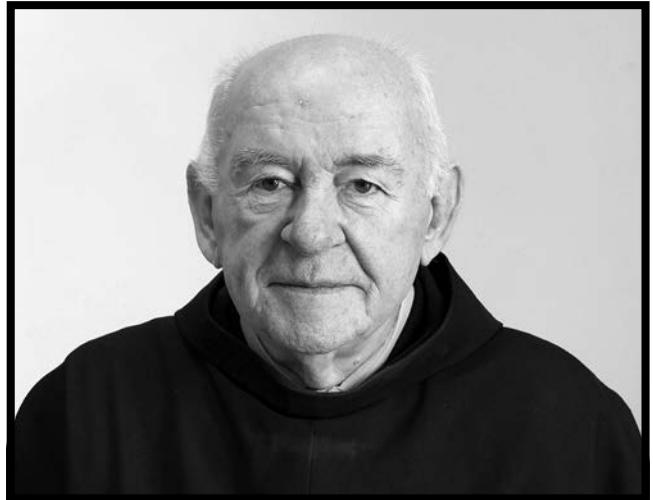
Srdačno vas pozdravljamo u Gospodinu.

naši pokojni

SMRT I UKOP FRA NIKOLE MATE ROŠČIĆA

U ponedjeljak, 18. siječnja 2021. ujutro u Bolničkom kliničkom centru Rebro u Zagrebu, premisnuo je u 82. godini života, nakon dugotrajne i teške bolesti, *fra Nikola Mate Roščić*, franjevac konvntualac. Rođen je u Grabovcu, Imotska krajina, 8. siječnja 1940. godine. Kao član Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konvntualaca, nakon mature studirao je bogoslovne nauke u Zagrebu, Rimu i Beču. Magistar je teologije. Zaređen je za svećenika 4. srpnja 1965. u Bazilici Svetih apostola u Rimu, a prvu misu služio je u bazilici Svetе Marije Velike u Rimu 5. srpnja 1965. Neko vrijeme predavao je na teološkom fakultetu u Rimu i Splitu te na isusovačkom Institutu za kršćanski nazor u Zagrebu. U redovničkoj zajednici šest je godina obnašao službu provincijala (1971.-1977.). Kroz to vrijeme bio je tri godine predsjednik Hrvatske redovničke konferencije, koja se tada nazivala Vijeće viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji. Tijekom trinaest godina u Splitu bio je vjeroučitelj studenta, gvardijan, župnik. Osam godina (1990.-1998.) u Beču je vršio službu rektora Minoritenkirche. Četiri godine (1998.-2002.) bio je biskupski vikar za pastoral u Vojnom ordinarijatu RH.

Objavio je mnogo članaka, pjesama, osvrta i rasprava u raznim časopisima i zbornicima. Izisle su mu knjige: zbirkapjesama *San na kamenu* (Zagreb, 1976.), zbirkapjesama *Na crkvenim raskršćima* (Zagreb, 1977.), knjižica stihova *Hrvatski križni put* (Beč, 1992.; Zagreb, 1999.), neobična knjiga *Apologia asinaria ili Obrana teškog magarećeg žitka* (Zagreb, 2001.), knjige *Kristologija kame na* (Zagreb, 2003.), *Nova religija globalizma* (Zagreb, 2003.), *Nismo šutjeli: za Krista i Hrvatsku* (Zagreb, 2004.), *Bez kruha ne možemo* (Zagreb, 2005.). I mnogo druge, u svemu je objavio oko 25 knjiga. Održao je brojna predavanja, vodio duhovne vjež-

be, sudjelovao na raznim teološkim, franjevačkim i inim kongresima u zemlji i inozemstvu. Područja koja su ga posebno zanimala jesu hrvatska i franjevačka povjesna prošlost i izazovna sadašnjost, angažirana teologija, pitanja o Crkvi u suvremenom svijetu i našem hrvatskom okruženju.

Fra Nikola je pokopan dva dana kasnije, u srijedu, 20. siječnja o. g. popodne, na splitskom groblju Lovrinac, u samostanskoj grobnici franjevaca konvntualaca. Zbog epidemioloških razloga bio je ograničen broj braće i prijatelja koji su se došli oprostiti od pokojnog Nikole, ali je ipak došlo više braće iz Provincije, posebno iz splitskog samostana sv. Frane, Zagreba, Šibenika, Visa i Cresa. Sprovodnu misu pred kapelom na otvorenom predslavio je provincijski ministar, fra Josip Blažević, u koncelebraciji više svećenika, a sam sprovod i prigodni blagoslov groba obavio je i vodio fra Vitomir Glavaš, creski gvardijan, koji je s fra Nikolom više godina dijelio bratsko zajedništvo u Šibeniku. Sudjelovalo je i više dijecezanskih svećenika, redovnica, prijatelja i poštovatelja pok. fra Nikole. Pročitane su i prigodne sažalnice splitskih nadbiskupa, kao i Vojnog ordinarija, odsutnih zbog održavanja Plenarnog sabora Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu.

U oproštajnom slovu na svetoj misi fra Josip Blažević, provincijski ministar, opširno je ocrtao životni tijek i bogato svećeničko i redovničko

iskustvo fra Nikole, završivši svoj govor: »Ovim riječima, i ja se opraćam od našeg fra Nikole M. Roščića, u ime Hrvatske provincije franjevaca konventualaca, zahvalan Bogu za dar njegova života, zahvalan za sve dobro što ga je na zemlji učinio, Crkvi i domovini. U ime Provincije franjevaca konventualaca, kao i u svoje osobno ime, izražavam iskrene izraze sućuti ožalošćenoj rodbini, prijateljima, i svima koji tuguju zbog smrti fra Nikole. Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!«

U povodu smrti fra Nikole Provincijalat je primio više opširnih i sadržajnih sažalnica. Izdvajamo neke.

- Splitski nadbiskupi *Mons. Marin Barišić i mons. Dražen Kutleša*: »Primili smo vijest da je za-vršio svoje teško zemaljsko hodočašće fra Nikola Mate Roščić i preselio se u kuću Oca Nebeskoga. Žao nam je da ga zbog preuzetih obveza ne mo-žemo ispratiti u ovozemaljskom prijelazu, ali rado ćemo se u svojim molitvama sjetiti pokojnog brata fra Nikole Mate. Zahvaljujemo pokojniku na nje-govom zauzetom pastoralnom djelovanju u gradu Splitu, u kojem je dugo boravio, a u kojemu je svoje talente koje mu je Gospodin darovao stavio na raspolaganje širenja Kraljevstva nebeskoga. Njego-va glasna riječ i oštro pero mnogima su prosvjet-ljavali um i srce. Neka ga Nebeski Otac nagradi za svjedočenje Njegove milosrdne ljubavi ovdje među braćom i sestrama i neka ga primi u svoj nebeski zagrljaj.«

- Vojni ordinarij mons. Jure Bogdan: »S tugom u srcu primili smo vijest o preminuću Vašeg subrata fra Nikole (Mate) Ročića. Sjećamo se njegova ispunjenog života ostvarenog u raznim službama i na raznim mjestima u Rimu, Splitu, Zagrebu, a posebno zahvaljujemo Bogu na godinama njegova rada u Vojnom ordinarijatu u Republici Hrvatskoj, gdje je vršio povjerenu mu službu biskupskog vikara za pastoral. Još od mладенаčkih dana svoj je život odlučio posvetiti Bogu i služiti mu do kraja svog života. To je i ostvario te i nama u baštinu ostavio bogato duhovno nasljeđe. Čvrsto vjerujemo da će ga dobri Bog za njegova djela obilato nagrađiti vječnom baštinom u nebesima. Jer »ljubav Gospodnja vječna je nad onima što ga se boje i njegova pravda nad sinovima sinova, nad onima što njegov Savez čuvaju i pamte mu zapovijedi da ih

izvrše« (Ps 103, 17-18). U svoje ime, u ime vojnog biskupa u miru mons. Jurja Jezerinca, te u ime svih svećenika i djelatnika Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj, Vama i svoj subrači te tugujućoj rodbini i prijateljima fra Nikole, izražavam ljudsku i kršćansku sućut i blizinu. Ujedno, dobrome i milosrdnome Bogu upućujemo molitve za njegovu dušu.«

- Slovenski subrat, kolega i višegodišnji provincial Minoritske province sv. Jožefa, fra Tarzicij Kolenko: »Poštovani o. Provinciale! Želim izraziti svoje saučešće za fra Nikolu. Bili smo u dobrom odnosima u vrijeme klerikata. Najljepše sam ga doživio na generalnom kapitulu. Njegovi interventi bili su nešto vanrednoga, njegovim tezama nitko nije mogao oponirati, sve je bilo jasno i logično. Po tome mi je ostao u lijepoj uspomeni. Requiescat in pace!«

»ISUSOV TOVAR«

Oproštajni govor provincijala fra Josipa Blaževića

Tugujuća rodbino, braćo svećenici, redovnice i redovnici, draga braćo i sestre u Isusu Kristu!

Pogleda uprta u Isusa Krista, koji reče: »Ja sam uskrsnuće i život: tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će« (Iv 11,19), opraštamo se od fra Nikole Roščića, franjevca konventualca, čiji život pokušavam sažeti u nekoliko rečenica.

Fra Nikola Mate Rošić rođen je u Grabovcu, Imotska krajina, 8. siječnja 1940. godine.

Prve zavjete položio je u Cresu, na svetkovinu Velike Gospe 15. kolovoza 1956. godine.

Doživotne zavjete položio je 5. svibnja 1962. u Zagrebu.

Za svećenika je zaređen 4. srpnja 1965. u bazili-
ci Svetih Apostola u Rimu.

Studirao je u Zagrebu, Beču, i Rimu, stekavši licencijat iz teologije na fakultetu sv. Bonaventure u Rimu.

Unutar Crkve, Reda i Provincije obnašao je razne službe, u Hrvatskoj, Rimu i Beču.

Od 1968. do 1971. predavao je na teološkom fakultetu sv. Bonaventure u Rimu.

Kroz šest godina, od 1971. do 1977., bio je provincial Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca. U tom vremenu bio je tri godine predsjednik Hrvatske redovničke konferencije, od 1973. do 1976.

1973.-1980. profesor je na isusovačkom Institutu za kršćanski nazor u Zagrebu.

1981.-1989. predavao je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu.

1977.-1990. u Splitu je bio vjeroučitelj studenata, gvardijan i župnik.

1990.-1998. u Beču vrši službu rektora u Minoritenkirche.

1998.-2002. biskupski je vikar za pastoral u Vojnom ordinarijatu RH.

2006.-2014. na službi je u Šibeniku.

2014.-2018. ponovno je u Splitu, potom kratko vrijeme u Visu.

Narušenog zdravlja, neko vrijeme boravi u Svetoduškom samostanu u Zagrebu.

Posljednje mjeseci proveo je u Kući sv. Franje za starije i nemoćne osobe u Odri.

Okrijepljen svetim sakramentima, u jutarnjim satima u ponedjeljak 18. siječnja 2021. preminuo je u kliničkom bolničkom centru Rebro u Zagrebu.

— — —

Fra Nikola M. Roščić ostavio je prepoznatljivi trag u Hrvatskoj crkvenoj i društvenoj javnosti. Bio je zapaženi katolički intelektualac, široke kulture i iznimne rječitosti, britak na riječi i Peru, strastveni apologetičar i polemičar, domoljub i rodoljub. Područja njegova osobitog interesa bila su: hrvatska i franjevačka povijesna prošlost i izazvana sadašnjost, angažirana teologija, pitanja o Crkvi u suvremenom svijetu i našemu hrvatskom okruženju. Bio je traženi voditelj duhovnih vježbi, sudionik raznih teoloških, franjevačkih i inih kongresa u zemlji i inozemstvu. Autor je mnoštva članaka, pjesama, osvrta i rasprava u raznim časopisima i zbornicima, pisac brojnih knjiga i monografija.

— — —

Ovih nekoliko biografskih podataka teško mogu obuhvatiti život i osobu fra Nikole Roščića,

koja je puno sadržajnija, kompleksnija i daleko-sežnija. Svatko od nas u sjećanju ima pohranjenu vlastitu sliku fra Nikole, koja je plod vlastitog iskustva susretanja s njime, kao strica, bližeg ili daljnog rođaka, suradnika ili subrata, isповjednika ili propovjednika, voditelja duhovnih vježbi ili vjeroучitelja.

■ Za kraj sam odabrao s vama podijeliti jednu od tih slika o njemu koju je on sam rječito uknjižio u svojoj knjizi znakovitog naslova *Apologia asinaria. Pohvalno slovo o najboljem tovaru svih vremena*. Kao sina Imotske krajine, metafora tovara, Isusova magarca, i »brata magarca« sv. Franje, snažno je osvojila, štoviše, kao majstor riječi, kroz nju se metaforički predstavio njezinim čitateljima.

■ Dakako, nije to bio neki anonimni magarac, ničiji, a niti bilo čiji, bio je to magarac s imenom i prezimenom, i eminentnim vlasnikom. Zvao se »Tovar Niko«. A bio je magarac Cvjetne nedjelje koji je na svojim leđima unio Isusa u Jeruzalem.

■ Upravo ta knjiga, *Apologia asinaria*, bila je povod fra Nikolinom gostovanju, oko Božića 2001. godine, u jednoj TV-emisiji Željke Oreste, koja mu je u studiju darovala živog magarca s kojim je, na Božić te godine, fra Nikola ušetao na misu s djecom u našu župnu crkvu sv. Antuna u Zagrebu i najmlađima priredio nezaboravni ugodaj živih jaslica.

— — —

■ Umjesto predgovora svojoj knjizi *Apologia asinaria*, fra Nikola opisuje prizor jedne šetnje u vrijeme duhovnih vježbi na temu svećeničkog identiteta, na otočiću Biševu pokraj Visa, u večernje sate, »kad se sunce bliži svom zalasku«. Promatrao je nekoga otočkog težaka koji se vraćao iz polja sjedeći na svom tovaru. Fra Nikola piše:

Malo potom sijevnu mi kroz glavu jedna misao. Poskočih i htjedoh odmah glasno kriknuti »Heureka!« Učinilo mi se da sam spoznao: sva se pitanja oko svećeničkog identiteta mogu riješiti ako prihvativimo jednostavnu pretpostavku da smo i mi svećenici, po svom pozivu i službi, u prenesenom značenju »Isusovi magarci«. Nisam mogao suzdržati radostan smijeh. A valjda sam tada i glasno govorio sam sa sobom ili sam sebi: »Pa da, što drugo, nego pravi Božji magarac!« (str. 10).

- Namjesto imena, na vratima svoje samostanske sobe, fra Nikola je držao izvješenoga maloga plišanog magarca. »Tovar Niko« postao je njegova maskota, dio njegova identiteta. U poglavljju »Tužni epilog Nikina života« fra Nikola piše:

Kažu da je Niko nakon što je dopratio Isusa do ulaza u hram bio izведен opet kroz ista gradska vrata izvan zidina grada, otprilike tamo pod visoki zid Solomonova trijema. [...]

Dobri je tovar Niko netragom nestao. Skršila ga bol i tuga. Nije mogao, niti htio, imati drugog gospodara jer je sav svoj vijek služio samo jednoj kući, samo jednoj obitelji, i u njoj svome najdražem gospodaru, Isusu iz Nazareta. Takva je valjda morala biti njegova sudska... A bio je to, i zauvijek ostao, najbolji tovar svih vremena! Zbogom, najbolji tovaru svih vremena! Zbogom Niko!« (str. 106-107)

Ovim riječima, i ja se oprštam od našeg fra Nikole M. Rošića, u ime Hrvatske provincije franjevaca konventualaca, zahvalan Bogu za dar njegovog života, zahvalan za sve dobro što ga je na zemlji učinio, »svojoj kući«, »svojoj obitelji«, Crkvi i domovini, a za slabosti i grijeha neka mu Bog bude milosrdan i blag sudac. Neka ga dočeka kao svoga *nestalog* »Tovara Niku«, koji se konačno vratio »svome najdražem gospodaru, Isusu iz Nazareta«.

U ime Provincije franjevaca konventualaca, kao i u svoje osobno ime, izražavam iskrene izraze sućuti ožalošćenoj rodbini, priateljima, i svima koji tuguju zbog smrti fra Nikole. Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!

NAPISANO – OBJAVLJENO

Vlastoručni zapisi fra Nikole Roščića o pisanoj baštini (skraćeno)

Pristupna napomena

Osim ovdje navedenih knjiga, rasprava i članka koje sam uspio sabrati, moram napomenuti da je tijekom godinâ bilo još i dosta nastupa u radio-emisijama, TV-emisijama u Splitu, Zagrebu, Beču, za austrijsku i talijansku TV, na Katoličkom radiju, Radio Mariji, kao i na brojnim i različitim simpo-

zijima, kongresima u domovini i inozemstvu. No, ja to nisam sustavno bilježio, i ne mogu to navesti. U ovom popisu se također ne nalaze tekstovi koje sam napisao za druge: kao *govor pape Ivana Pavla II.* hrvatskim hodočasnicima 1979. prigodom »Branimirove godine«, *Pismo hrvatskih biskupa prigodom 800. obljetnice rođenja sv. Franje iz Asi-za*, Zagreb 1982., *Poruka sv. Franje Asiškoga našem vremenu* – uskrsna poslanica biskupa Splitske metropolije, Split 1982 (32 str.), korizmeno-uskrsna poslanica biskupa Splitske metropolije *O Crkvi* (Split, 1983., 32 stranice), brojne propovijedi i poslanice vojnog biskupa Jurja Jezerinca (usp.: *Vojni Ordinarijat u Republici Hrvatskoj 1997.-2007*, Zagreb, 2007, opsežna monografija na 1040 stranica velikog formata), razne propovijedi papinskog nuncija u Hrvatskoj mons. Francisca-Javiera Lozana (usp.: Mons. Francisco-Javier LOZANO, *Hrvatska u mom srcu*, Glas Koncila Zagreb, 2008. Tu se nalazi 38 tekstova koje sam napisao za nuncija, odnosno ukupno 113 stranica!). Nije mi uopće moguće navesti sve propovijedi tijekom svih minulih godina svećeničkog djelovanja. Ne mogu navesti ni zaista brojna i raznovrsna predavanja održana na različitim skupovima, susretima, u različitim prigodama, u različitim mjestima i državama. Također nisam u stanju niti popisati sve duhovne vježbe koje sam održao (a bile su i na talijanskom i njemačkom jeziku). U ovom popisu nema navoda o mojim prijevodima koja sam obavio, a i toga je bilo dosta. Pseudonimi kojima sam se služio, ali vrlo rijetko, bili su: *Vicko Zrinović, RoMaNi, Fidelis Romanus, Agneza Zrinović, Kamenko Stipetić*.

Jedan dio članaka koje sam objavljivao u VERITASU (točnije od br. 1-2/1962. do br. 9/1974.) popisan je u knjizi *Bibliografija* od 1. broja *Glasnika sv. Antuna Padovanskoga* do 150. broja *Veritasa*, uredili Niko Zovkić, Marko Babić i Ljudevit Maračić, Zagreb, 1974. (ciklostilom, 135 stranica formata A-4). Taj popis nije posve stručan ni cjelovit.

Popis mojih članaka objavljenih u VERITASU nalazi se u *Biografija Veritas – Glasnik sv. Antuna Padovanskoga – 50 godišta (1962.-2011.) od broja 1 do 555*, Zagreb, 2012., str. 547-552. Pri tom moram napomenuti da je ponešto izostavljeno, kao npr.: nekoliko članaka u nizu *Moderni apokrifi* (navедена samo 3, a bilo ih je barem 12!) i ja sam im autor.

K tome nije ubilježeno da su dva članka potpisana pseudonimom *Zrinović Agneza* (str. 615) ustvari moji članci. Također valja spomenuti i članke pod zajedničkim imenom *Maračić, LJ. – Roščić. N.* (ukupno 52 članka, str.472-474) u rubrici *Tribina mladih vjernika*.

Nekoliko mojih pjesama bilo je uglazbljeno. Tako npr.: *Bogo-čovjek Isus Krist*, za 3-glasni dječji zbor a cappella, uglazbio maestro Ljubo Stipišić, Split, siječanj 1987. Pet pravopričesničkih pjesama (*Pozdrav pravopričesnicima, Prinos svijeće, Prinos kruha i vina, Kruh za djecu cijelog svijeta, Zahvalnica nakon pričesti*), uglazbio Mario Nardelli, Zagreb 1989., te jednu pjesmu na čast Gospu uglazbio maestro don Šime Marović iz Splita.

Kao oprimjerjenje o množini propovijedi i predavanja navodim podatke o njihovu ukupnom broju tijekom nekoliko posljednjih godina. Tako sam 2002. godine imao 211 propovijedi i predavanja; godine 2003. bilo ih je 199; godine 2004. bilo ih je 216; a godine 2005. bilo ih je ukupno 248. U raznim prigodama i na raznim mjestima!

Ova bibliografija nije potpuna i nije kronološki raspoređena.

A. Knjige:

1. *Sakramenti krštenja, potvrde, pokore*, Zagreb 1974 (ciklostilom), 57 str.
2. *Sakramenat krštenja, sakramenat potvrde, sakramenat pokore*, 2. dopunjeno izdanje, Split-Zagreb 1979 (ciklostilom), 77 str.
3. *San na kamenu* – zborka pjesama, Zagreb 1976.
4. *Na crkvenim raskršćima*, Veritas – Zagreb, 1977, 200 str.
5. *Hrvatski križni put* – pro manuscripto, pjesme, Beč 1992. N.B. Cijeli tekst mojega *Hrvatskog križnog puta* uvrstio je Fra Mario Jurišić u svoj zbornik »ratnih pjesama« naslovljen »*Krik ranjene duše*«, Split 1994, str. 248-262. Učinio je to bez pitanja, pa sam pismeno prosvjedovao kod provincijala Pre-svetog Otkupitelja OFM u Splitu. Moj *Hrvatski križni put* u cijelosti je uvršten i u knjigu (antologiju) pod nazivom *Križni put u stihoslovima hrvatskih pjesnika XX. stoljeća* (izabrao i uredio dr. sc. Vladimir Lončarević), Glas Koncila, Zagreb, 2010., str. 93-105. I za ovo me nitko nije pitao niti poslao primjerak u znak zahvalnosti.

6. *Hrvatski križni put*, pjesme, Zagreb, 1999. (crteži Maja Krstić-Lukač)
7. *Apologia asinaria. Pohvalno slovo o najboljem tovaru svih vremena iliti Obrana teškog magarećeg žitka*, Zagreb 2001.
8. *Kristologija kamena*, Zagreb 2003, 103 str.
9. *Nova religija globalizma*, Zagreb 2003, 199 str.
10. *Nismo šutjeli – za Krista i Hrvatsku*, Zagreb – HKZ «MI», 2004, 261 str.
11. *Bez kruha ne možemo*, Zagreb – HKZ «MI», 2005, 235 str.
12. Yves IVONIDES, *Taj divni čovjek Isus*, Zagreb 1984. (1. izd.) – Sabrali i za tisak priredili Nikola M. Roščić i Ljudevit Maračić. Moj *Pogовор: Zanosni poslužitelj riječi*, str. 113-119. N.B. Četvrtto izdanje iste knjige, Zagreb 2014, s mojim pogovorom str. 135-142.
13. *Apologia asinaria. Pohvalno slovo o najboljem tovaru svih vremena iliti Obrana teškog magarećeg žitka*, Šibenik 2008., izdanje Gradske knjižnice »Juraj Šižgorić« i Samostana sv. Frane. Tekstovno i likovno dopunjeno izdanie. Tiskano u 1000 primjeraka, 146 stranica i 45 ilustracija u četveroboju. Svečano predstavljanje u Šibeniku, nedjelja, 5. listopada 2008., u samostanu sv. Frane, a u Splitu 5. prosinca 2008. u Pinakoteci samostana Gospe od zdravlja.
14. *Povijest Provincije od dolaska franjevaca do novijeg doba*, u monografiji *Veličina malenih – Povijest i kulturna baština Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca*, Zagreb, 2010., str. 9-126.
15. *Sv. Frane brodolomac – Dolazak sv. Frane u Hrvatsku 1212*. Zagreb-Split, rujan 2012., 112 stranica. *Pristupno slovo* – fra Ljudevit Maračić, str. 7-12.
16. *Samostan sv. Frane u Splitu – Povijesni pabirci*, Split, rujan 2012, format 20x20 cm, 260 stranica s mnogo ilustracija u boji.

17. *Isus Krist u Islamu*, Vlastita naklada, Šibenik, listopad 2012., 116 str,
18. *Isus Krist u Židovstvu*, Vlastita naklada, Šibenik, studeni 2012., 174 str.
19. *La Provincia Croata di S. Girolamo dei Frati Minori Conventuali – Storia della Provincia dall’arrivo dei frati minori fino al presente*, Zagabria, gennaio 2013, format 20x20, pp. 180. Recenzija ove knjige: P. Luciano BERTAZZO, u časopisu *Il Santo*, god. LIII (Padova 2013), br. 3, str. 540-542.
20. *Revolucije razaraju Krista. Povijesni ogledi i traganja*. Vlastita naklada, Šibenik, ožujak 2013., 208 stranica. Popratno slovo – Don Andelko Kaćunko: »*Užas odasvud*«, str. 189-203.
21. *U središtu Isus Krist. Rukovet (ne)običnih vjeropouka*. Split, studeni 2016. Veliki format 21x23, 348 stranica, Knjiga je predstavljena u Splitu, crkva sv. Frane, u utorak, 8. studenoga. Predstavljači su bili: Fra Ljudevit Maračić, dr. Ante Mateljan, dr. Mladen Parlov i sam autor. Pjevalo zbor sv. Frane. Domjenak u samostanskom blagovalištu. Troškove tiskanja, pošte, honorara snosio autor.
22. *Moje krštenje. Ogled o sakramentu pokristovljenja*, Split, travanj 2018. Crkva u svijetu, format 14,5x20, 92 stranice s ilustracijama.
23. *Moja krizma. Ogled o sakramentu kršćanske zrelosti uz dodatak »o karizmatskom pokretu«*, Split, svibanj 2018., format 14,5x20, Crkva u svijetu, 100 stranica s ilustracijama.
24. *Moja ispovijed. Ogled o sakramentu pomirenja*, Split, lipanj 2018., format 14,50x20, Crkva u svijetu, 86 stranica s ilustracijama.

B. Ogledi i rasprave

(Slijedi dugi niz članaka i rasprava, koje ovdje izostavljamo zbog zaista impozantne duljine, u nadi da će na drugome mjestu biti objavljeni u cijelosti.)

U Nekrologij *Provincije* treba upisati: **18. siječnja 2021. Zagreb:**

FRA NIKOLA MATE ROŠČIĆ, iz Grabovca kod Imotskog, nakon duge i teške bolesti preminuo u 56. godini svećeništva, 65. godini redovništva i 82. godini života. U dva mandata vršio službu provincijskog ministra, bio biskupski vikar za pastoral Vojnog ordinarijata, predavao na učilištima, objavio preko dvadeset knjiga i mnoštvo članaka. Traženi propovjednik i predavač.

POKOJNA RODBINA NAŠE BRAĆE

+ MILAN HORVAT, otac našega fra Igora, preminuo je u 75. godini života 11. siječnja 2021. u zagrebačkoj Novoj bolnici od posljedica Covid-19. Sprovod je održan dva dana kasnije, 13. siječnja u Poljanici Bistranskoj, dok je sprovodna misa, nakon pokopa (predvodio ju je o. Provincijal), održana u Ivancu Bistranskom. Sudjelovalo je desetak naše braće (uključivši i tri klerika), iz Zagreba, Vinkovaca, Splita, Šibenika i Cresa. Nazočili su i postulanti iz Zagreba, kao i neki drugi svećenici. Pok. Milan Horvat (umjetnički nadimak Hlebinski), rođen je u Repasu 10. siječnja 1947. Od oca Josipa i majke Barbare r. Dacer. Sa šest godina preselili su se u Hlebine. Milan je od 1983. bio samostalni likovni umjetnik likovnog pravca naive. Priredio je preko 20 samostalnih izložbi u zemlji i širom svijeta. U noći prije Igorova svećeničkog ređenja 28. lipnja 2002. imao je transplantaciju srca. Borio se do kraja. Svaki dan je molio krunicu. U posljednjim mjesecima života dijagnosticirana mu je leukemija, a u prosincu je zaražen koronom, uslijed čega je uskoro i preminuo.

+ MIRKO KARLIĆ, otac Joze Karlića, bratića našega brata fra Ivana, koji je bio kod nas i položio svečane zavjete, pa potom prešao u Đakovačku biskupiju. Umro je 3. siječnja 2021. u 93. godini života, a pokopan 5. siječnja 2021. u Vođincima.

Sprovodne obrede je vodio župnik Ante Šiško, a svetu misu zadušnicu mons. Đuro Hranić, nadbiskup đakovačko-osječki, koji je izrekao jako lijeput i poticajnu homiliju, uz suslavitelje (župnika, nadbiskupova tajnika, i nekoliko svećenika iz Vodinaca, uključivši dakako i fra Ivana, pokojnikova nećaka). Dvadeset dana prije smrti (15. prosinca 2020.) umrla je i ANICA, Jozina mama. Oboje su položeni u obiteljsku grobnicu, u kojoj je bio položen i njihov sin Vlado Karlić, poginuo u Domovinskom ratu 25. rujna 1991.

+ MARIJA LONČAR. Dana 17. veljače 2021. u bolnici u Koprivnici, nakon duge i teške bolesti, okrijepljena svetim sakramentima, umrla je Marija Lončar, majka petero djece, među kojima je i svećenik vlč. Stjepan Lončar (bivši pripadnik našeg Reda i Provincije) na službi u Americi i časna sestra Zrinka Lončar, milosrdnica. Pok. Marija je rođena u Repašu pred punih 80 godina. Sprovod je održan u petak, 19. veljače 2021. u Molvama. Uz domaću braću, sudjelovala su i neka subraća iz ostalih samostana: fra Tomislav Glavnik, koji je vodio sprovod pokojne Marije, fra Đuro Hontić, koji je predvodio pogrebnu misu, i fra Miljenko Hontić.

+ NINO MARAČIĆ: U argentinskom gradu Bahia Blanca, gdje je dugo živio sa svojom obitelji, u ponedjeljak, 1. ožujka o. g. preminuo je Juan (Nino) Luciano Maracich, rođeni brat našega subrata fra Ljudevita Maračića. Nino je u Argentinu emigrirao, kao i brojni Puljani, za glasovitog egzodusa 1947. i preko Torina (gdje je godinu dana živio kod jedne tetke) došao u Bahia Blancu (gdje ga je primila druga tetka). Oženio je Pažanku Bebinu i stvorio obitelj. Umro je u 94. godini života, i pokopan dva dana kasnije. Fra Ljudevit je pogrebnu misu za pokojnog brata uz »domaću« rodbinu slavio idućeg petka, 14. ožujka u pulskoj crkvi sv. Frane podvečer.

Sve ove pokojne rođake naše subraće preporučamo milosrdju Božjem, a braći želimo snagu u trenutcima gubitka dragih pokojnika! Počivali u miru Božjem!

ISTOG DANA UMRLA DVA NAŠA UGLEDNA FRATRA

Istog dana, 6. ožujka o. g., u Italiji su preminuli *fra Giorgio Abram* (77 godina) i *fra Gianfranco Grieco* (78 godina).

FRA GIORGIO ABRAM je poznat po dugogodišnjem radu u Gani, gdje se posebno brinuo za gubavce, zbog čega je dobio i međunarodna priznanja. Vrativši se nedavno, spremao se u Italiji za ista slična iskustva u Vijetnamu, kad je zbog posljedica covida naglo preminuo. Bio je obljebljen u misijama, kao i vlastitoj Padovanskoj provinciji. Svojim programima istraživanja i proučavanja surađivao je s najpoznatijim svjetskim zdravstvenim organizacijama, i njemu pripada najveća zasluga da je početkom 80-ih, kad je došao u Ganu koja je tada imala 50.000 gubavaca, po njegovu odlasku 2019. ostalo svega 500 gubavih bolesnika. Zbog toga je i trebao prijeći u Vijetnam, gdje ima mnogo bolesnika ove zarazne pošasti, ali ga smrt preduhritala.

FRA GIANFRANCO GRIECO, iz Napuljske provincije (po studiju na Seraphicum mlađi kolega naših fra Alojzija Litrića i nedavno preminuloga fra Nikole Roščića), jedan je od rijetkih pripadnika Reda koji se dovinuo do vrhunaca vatikanske izdavačke djelatnosti. Počeo je kao novinar u dnevniku »Osservatore Romano«, da bi postao redaktorom i potom šefom ureda (capo-ufficio) ovoga vatikanskog dnevnika. Kao takav pratio je papu Ivana Pavla II. na brojnim inozemnim putovanjima. Napunivši 70 godina završio je službu u vatikanskim medijima, da bi ga papa Ivan Pavao II. imenovao šefom ureda Papinskog vijeća za obitelj, te je u tom svojstvu organizirao dva velika svjetska kongresa o obitelji (Milano i Philadelphia). Umro je od tumora, a na sprovodu mu je bilo više kardinala i provincijala.

REQIESCANT IN PACE!

POČIVALI U MIRU!

